

BÁO-QUÁN

N° 150
Rue Lagrandière
SAIGON

Directeur :
Đào-trình-Nhật

mai

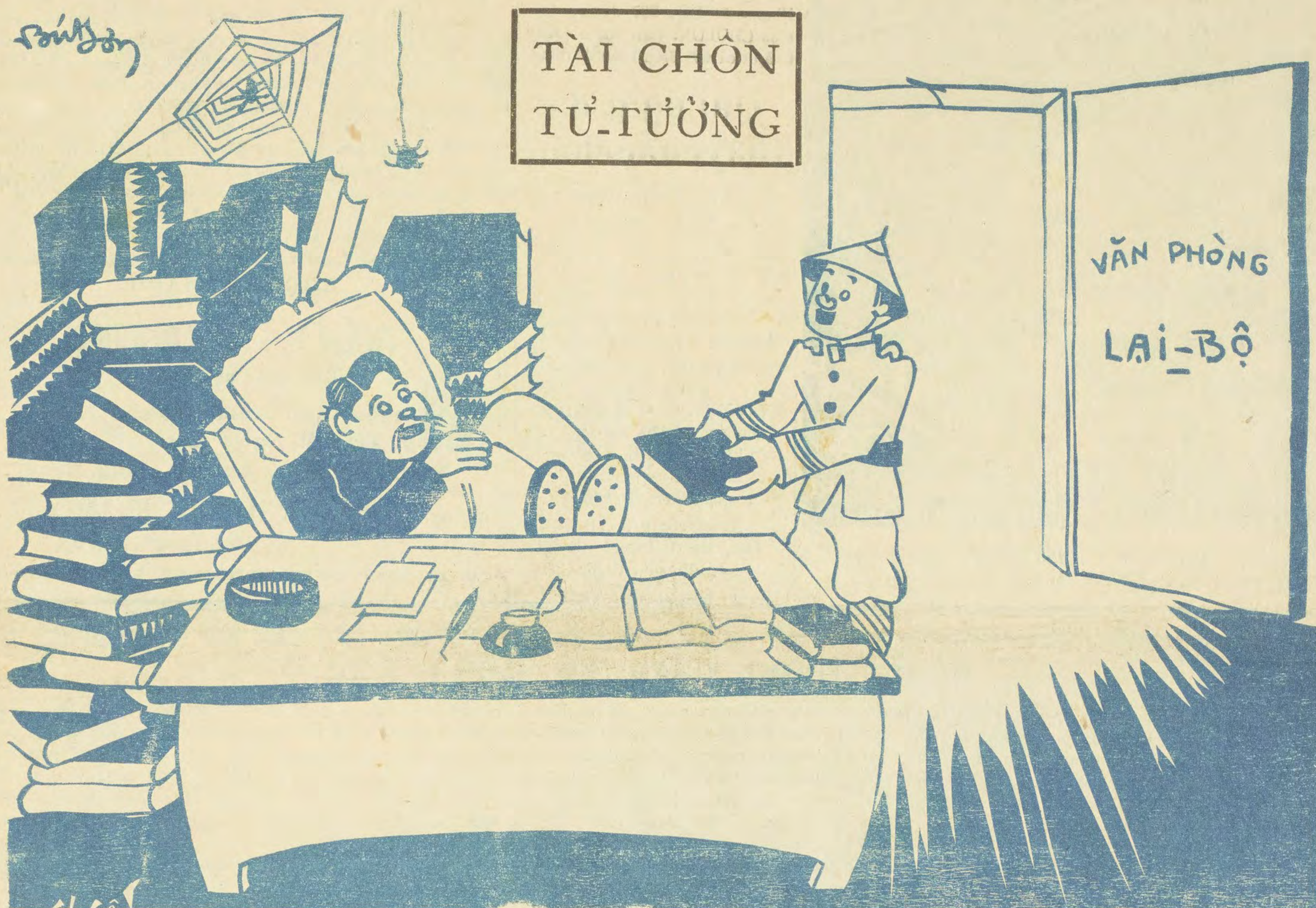
tuần báo ra thứ bảy

GIÁ MỖI

1 năm.....	7 \$ 00
6 tháng.....	3 60
3 tháng.....	1 80
1 tháng.....	0 60

Abonnement administratif :
10 \$ 00 par an

SAMEDI 20 AOÛT 1938 — N° 49 — 20 TRƯỞNG, MỖI SỔ 0 \$ 15

LÍNH.— Bầm cụ lớn, đây lại có mớ sách mới vào địa-phận mình.

QUAN.— Thì tao đã bảo hề có sách là cứ việc cấm mà. Nhưng... sách nì nói chừ rứa?

LÍNH.— Bầm, sách họ ca-tụng cụ lớn có tài...

QUAN.— Hi!... hi!... hi!... rứa thì cứ để nó tự do lưu hành tàng trữ, có can chi mớ!

LÍNH.— Nhưng con đã đọc qua, sách nầy họ chỉ ca-tụng cụ lớn có tài... cấm sách mà thôi.

QUAN.— Vây hử!... đưa tờ nghị-định cấm cho tao ký tên mau mau!

HÒI NÔNG-GIA ĐIỀN-CHỦ NAM-KỶ!

CHÚNG TA NÊN LẬP HỘI «NHỮNG NGƯỜI MANG HỌA CHO VAY DÀI HẠN»

GIA-LUÂN ĐAI-NGUYÊN-SOÀI LÀ AI?

KHOA-HOC CÓ THỂ CHÊ-TẠO RA MA QUỶ THẦN THÁNH

DOCTEUR NGUYỄN-TÂN-ĐÔNG

Diplômé de l'Institut de Médecine Coloniale de Paris
Ex-Assistant à la Clinique de la Tuberculose
de la Faculté de Médecine de Paris

CHUYÊN MÔN VỀ BỆNH PHỔI

Có máy điện rọi phổi (RAYON X)

CONSULTATIONS :

SỐM MAI : 9 giờ tới 12 giờ CHIỀU : 3 giờ tới 7 giờ

TÉLÉPHONE : 20.652

63, Rue Mac Mahon - SAIGON

Sáng lập đã 10 năm và đã làm đàn cho những thầy đàn có tiếng như : Giáo Tiên, Ba Phó, Chơn, Ba Nén, Kéo, Cậy, Kỵ, Chắt v.v

Phụ-nữ cần phải lo!

Lo điều gì? Lo cho kinh nguyệt xấu được tốt, vì kinh nguyệt xấu tức là điều huyết bệnh trong mình khô nùng, nó sẽ làm ra chứng tâm nhiệt, phế diêm, tới ho lao không chừng. Cần uống mỗi tháng ba hộp thuốc NGUYỆT-NGUYỆT-VIÊN của nhà thuốc VINH-AN-HÒA. Thuốc này ra đời mục-dịch để giúp phụ-nữ dứt bệnh, mạnh, khoẻ, tươi trẻ, có hậu-tự và sống lâu. Nó là thứ linh đơn làm cho huyết dịch tươi nhuận. Uống vào thì thấy hiệu nghiệm. Có bán ở các nơi đại-lý. Mỗi hộp 2 viên giá 0p.50. Tổng phát hành : Phạm-văn-Điều 287 đường Marins CHOLON. Cần thêm đại-lý khắp nơi với điều kiện dễ dàng.

Quý ngài đã thấy chắc chắn

Sâm - Nhung Bỏ -
Thận - Tinh

hiệu « ME CON » 1 ve 0p. 60
trị đau lưng, mỗi mệt, di-tinh,
mộng-tinh, huột-tinh, đái đêm,
tinh-thần suy, sức lực kém.

Bổ-Đào-Tiên chỉ khái lộ

Công hiệu linh-nghiệm thế nào?

Thì thử thuốc

hiệu « ME CON » 1 ve 1p.50 uống
nhiều ngày trị ho lao trong ba
thời-kỳ làm cho ốm o gầy mòn,
mệt mỏi, yếu sức cũng Hoàn-
toàn công-hiệu chắc chắn.

* Nhà thuốc PHỤC-ĐĂNG

130, rue de Paris - Cholon

Téléphone N° 30.383

Hãng làm gạch bông của người Annam

Chuyên môn làm các thứ gạch bông (carreaux en ciment) và granito thiết tốt lại giá rất rẻ,

Cũng có lãnh làm má và mặt bằng đá cẩm thạch nhơn tạo (marbre artificiel) và bằng Granites.

Chúng tôi đã được ban thưởng Médaille vàng, Long Bội tinh của Đức Đại-Nam Hoàng-Đế Bảo-Đại và nhiều cấp bằng ngoại hạng, hạng nhất của các hội-chợ Huế, Hanoi và Haiphong. Quý ngài ở xa muốn mua hoặc xin catalogue thì gửi thơ thương lượng với chúng tôi rất cảm ơn.

COMPTOIR DES INDUSTRIES RÉUNIES

« CARREAUX IMPERIAL »

BẢO-TRÁC et NGUYỄN-VĂN-HUỘT

68, Quai de Belgique - SAIGON - Téléphone : 21.083

Mách giùm làm nghĩa cho ai mắc bệnh lao

Bệnh ho lao là bệnh mà dân tộc ta dễ mắc hơn hết. Ban đầu bệnh chỉ phát ra bằng ho gió, ho cảm, nhưng nếu lâu ngày không điều trị phổi yếu, vi-trùng ho lao (bacille de kock) hóa sanh ra tởm chồ phổi yếu. Chứng ấy người ho khan, rặng tức cả ngực, khạc ra đàm trắng, xanh hoặc vàng, đôi khi khạc ra máu. Vậy ai mắc bệnh ấy, mà đã chạy cùng thầy Tây, Tàu, nhưng bệnh vẫn vờ vờ thì mau gởi thơ đến cầu phương thuốc gia truyền của ông TRINH-HẢI-LONG (nội tổ của ông đốc-học TRINH-VĂN-HÀO Saigon) để lại. Ở xa muốn có thuốc dùng gởi mandat 3p. thì có thuốc gởi lại. Thơ, mandat để cho M. TRINH-VĂN-HÀO Directeur Ecole Villa n° 110 rue Vassoigne (Tân-định) - SAIGON

RƯỢU BỔ MẠNH

NÉO - TONIO

Của Bác-sĩ PÉRIÉ

Ăn ngon, Ngủ khỏe, Bỏ sức, Vượng
thần, Trị rét, Ngừa Lao
Nam, Phụ, Lão, Ấu, đều dùng đáng.

Bán tại: PHARMACIE KIM-QUAN
90 Bonard SAIGON

Sâm Nhung Bách Bỏ Hồng-Khê

Lấy tinh chất ở cơ-quan sinh dục của các loài vật rất mạnh chế luyện với Sâm Cao-ly Lộc Nhung cùng với các vị thuốc bổ quý giá, nên dùng nó dần dần đến thân và bộ máy sinh dục của người ta làm cho trẻ lại, khỏe ra như người được tiếp hạch, sinh ra nhiều tinh huyết, ăn ngon miệng, ngủ yên giấc, tinh thần minh mẫn, bền trí nhớ lâu, đại tiện nhuận, nước tiểu trong, khỏi đau lưng, bốc hỏa. Các ông dùng trong 2 ngày sẽ thấy trắng dương cổ khí, tinh đặc, trong khi phòng sự không thấy nhọc mệt. Nếu ai có bệnh di tinh, lạnh tinh, nhiệt tinh, mộng tinh cũng khỏi. Đàn bà dùng được huyết tốt, kinh điều; bà nào có bệnh kinh nguyệt bất điều sanh ra các chứng đau bụng, đau lưng, bốc hỏa, ra khí hư (bach đới hạ) cũng khỏi. Bà nào nuôi con thì tốt sữa, có chữa thì khỏe thai. Các cụ già đau lưng đau mình mỗi mệt, kém ăn kém ngủ hoặc có bệnh ho, bệnh thổ dùng cũng khỏi cả. Trẻ con dùng thuốc này sạch cam sài, bỏ ti, tiêu thực. Nói tóm lại tất cả nam phụ lão ấu, nếu ai cần phải bồi bổ sức khỏe thì không còn có thứ thuốc bổ gì hay bằng thuốc Sâm Nhung Bách Bỏ Hồng Khê này. Thuốc thơm ngon dễ ăn; các ông dùng thử bao sấp vàng, các bà dùng thử bao sấp trắng. Mỗi ngày ăn 2 viên vào 2 bữa ăn sáng và tối, trẻ con mỗi lần ăn nửa viên nhai chiệu với chén nước trà. Mỗi hộp giá 1p.00.

Thuốc Hồng - Khê số 47

Thuốc « Tráng Dương Kiên Tinh đại bổ thận Hồng-Khê » số 47 chế bằng Hoàng-hoa ngư-phiêu, Hải-cẩu-thận, Yến-quảng, Sâm-Nhung với các vị thuốc vừa bổ vừa ngon. Giúp cho sự giao hợp được theo ý muốn. Giúp cho người dương sự yếu, « bất lực », « liệt-dương » được mãn nguyện, dễ thụ thai. Làm cho người vô tình lạnh đạm trở nên người đa tình vui vẻ. Sau khi dùng thuốc này 6 hay là 12 tiếng đồng hồ, có hiệu quả hiển nhiên. Muốn chứng cho những lời nói trên đây, các ông các bà dùng thử một gói 0p.25, sẽ thấy phòng sự mạnh khỏe lâu bền gấp mấy lần khác và sau lại thấy tinh thần minh mẫn không một chút nhọc mệt. Thuốc này chuyên trị bổ thận, kiên tinh, sinh khí, chữa bệnh liệt dương, bệnh tinh mau xuất. Mỗi chai lớn giá 1p.00. Mỗi gói dùng được một ngày giá 0p.25.

Thuốc « Cai Hồng-Khê »

Không trộn lẫn chất thuốc phiện (nhà Đoan đã phân chất), nên ai cũng có thể bỏ hẳn được, mỗi ngày hút một tồng bạc thuốc phiện, chỉ uống hết hai hào thuốc cai là đủ không phải hút nữa, vẫn đi làm việc như thường, thuốc viên 0p.50 một hộp, thuốc nước 1p.00 một chai. Nghiện nhẹ chỉ hết 1p.00, nghiện nặng hết 5p.00, 3p.00 là bỏ hẳn được, nếu sai lời, xin trả tiền lại gấp đôi.

Thuốc phong tình Hồng-Khê

Giấy thép mà buộc ngang trời! Thuốc Hồng-Khê chữa những người lẳng lơ! Hai câu Sâm truyền này, ngày nay quả thấy ứng nghiệm, vì hề nói đến Hồng-Khê thì ai cũng nghĩ đến thuốc lậu và thuốc giang-mai; ai bị lậu không cứ mới hay kinh niên uống thuốc lậu Hồng-Khê số 30, mỗi hộp 0p.60 cũng khỏi dứt nọc, ai bị bệnh giang-mai không cứ về thời kỳ thứ mấy mới hay đã nhập cốt rồi, uống thuốc giang-mai Hồng-Khê số 14 cũng khỏi dứt nọc một cách êm đềm không hại sinh dục (mỗi hộp giá 0p.60) nên khắp các nơi đầu đầu cũng biết tiếng:

Nhà thuốc HỒNG-KHÊ

88, Phố Chợ Hầm, Hanoi (Route de Huế)

Xem mạch cho đơn, bốc thuốc chén, và có hơn 100 môn thuốc hoàn, tán, cao, đan gia truyền và kinh nghiệm, chế sẵn đóng hộp đóng chai theo phương pháp Âu Mỹ bán khắp cả nước Nam, bán sang cả Tây, Tàu, Ai-lao, Cao-miên, chữa đủ các bệnh nguy hiểm người lớn trẻ con. Bệnh nào thuốc ấy, có đơn chỉ rõ cách dùng và nói rõ bệnh căn, hết rất ít tiền mà bệnh mau khỏi. Các thứ thuốc của nhà thuốc Hồng-Khê dự Hội-chợ Haiphong năm 1937 được quan Toàn-quyền và quan Thống-Sứ ban khen, các báo tây, nam tỏ lời khuyến khích, được thưởng « Bội-Tinh-Vàng » và được « Bằng Cấp Tài Năng » tại Hội-chợ Huế. Có biểu hai cuốn sách thuốc: « Gia-đình Y-Dược » và « Hoa-Nguyệt Cẩm-Nang ». Khắp các nơi đều có Đại-lý, mua thuốc Hồng-Khê xin nhận ký hiệu Phạt 12 tay.

* Đại-lý tại Nam-kỳ. — SAIGON : Đức-Thắng 148 Albert 1er Dakao ; BÊNTRE Tân-Thanh Rue Clémenceau ; THUDAUMOT : Phúc-Hưng-Thai. VINH-LONG : Long-Hồ ; LONG-XUYỀN : Hữu-Thái ; SOC-TRẮNG : Trường-xuân 77 Đại-ngãi ; MYTHO : Mông-Hoa ; CẦN-THƠ : Au petit gain ; BAC-LIÊU Trang-hiếu Nghĩa ; RACH-GIA : Vạn-Hóa Rue Gia-long ; TRA-VINH : Liên-Hiệp thư-quán.

LỜI HIỆU TRIỀU CÁC

NÔNG-GIA ĐIỀN-CHỦ NAM KỲ

của
TU'-LANG

ĐỀ CÙNG NHAU LẬP HỒI
«NHỮNG NGƯỜI MẮC NỢ DÀI HẠN»
(SYNDICAT DES DÉBITEURS DU C L T.)

KINH-tế! Nạn Kinh-tế! Chỉ nhắc lại mấy tiếng ấy chắc cũng đã giết mình bà con rồi! Mấy năm khủng-hoảng dằng-dai, nông-gia điền-chủ rất mừng rỡ khi nghe tin nhà - nước bày ra cuộc cho vay dài hạn để cứu giúp mình. Than ôi! Cuộc vay dài hạn chỉ là một phương thuốc ngoại - khoa làm cho nhẹ đỡ trong đây lát, còn cái bịnh trong tâm-phúc thì nó cũng vẫn còn hoài, đến ngày nay, nạn kinh-tế đã hết mà con nhà nông xứ này vẫn còn khổ sở, khổ nạn!

Thời, độc-giã hãy xét coi có phải như vậy không?

Tại ai mà có nạn kinh - tế? Tôi dám nói không lầm rằng tại mấy nhà tư bản Âu châu vậy! Từ 1925 tới 1930, vì công cuộc làm ăn ở trong xứ mở mang mà tư bản không đủ nên mấy nhà tư bản bên kia kinh đào Suez mới ăn nhau đem tư bản qua Đông-Dương mà can dự vào tất cả các công cuộc nông thương kỹ nghệ. Thuở nay, trong xứ khi có cần dùng tiền bạc thì chỉ quen vay mượn của ba anh chà xắt-tri, tuy tiền lời có mắc nhưng sự thật thì cũng dễ điều - đình, họ không cố ý bóc lột điền-chủ annam mà lấy đất lấy ruộng làm gì.

Kể đến lớp tư-bản Âu - châu qua thì ôi thôi! sự vay mượn rất dễ dàng. Mấy hãng địa - ốc tranh nhau cho điền - chủ vay, hãng này cho một muôn, hãng nọ kêu cho một muôn rưỡi. Sự vay mượn được mau dễ như thế nên bọn điền - chủ chúng ta, kẻ thì muốn vay để mở mang đất ruộng thêm, người thì muốn vay để lập ra công cuộc làm ăn khác, còn có phần đông lại vay mà ăn xài mua sắm cho phỉ tình rồi về sau thừng thàng lo trả lẫn. Họ chắc trả được không đến nỗi nào, là vì họ trông cậy vào giá lúa luôn luôn từ một đồng sắp lên chớ không thể dưới.

Mà tưởng họ vay mượn đó tiền lời nhẹ lắm sao? Lúc ấy còn đang chế-độ cũ (sắc lệnh 15 Mai 1914) nên mấy ông công-tư-bản ấy chỉ có thể ăn lời 12% một năm mà thôi, nhưng khế-lơn leo cho qua pháp-luật, chúng kèm theo tiền huê hồng 2% hay 3% phải chịn cho người

lãnh nợ (đã có đất cầm rồi mà lại còn người lãnh làm chi nữa không biết?): huê hồng ấy kêu là *commission d'aval*. Lại còn có thứ huê hồng trả trước hạn 2% (*Commission de remboursement par anticipation*) là khác nữa. Thanh thử tiền lời thiệt đến 15 hay 18% chớ không phải vừa đâu! Có nhẹ hơn chà xắt-tri mấy may nào không? Trái lại là khác nữa!!!

Bởi vậy khi nạn kinh-tế khủng-hoảng vừa khởi ra thời nông gia điền chủ đã không còn sức lực nào làm xong nghĩa-vụ mình nữa được. Các hãng địa-độc ấy mới ra tay thì hành, phát mãi, không có lấy một chút nhơn đạo, dầu cho cái nhơn đạo của mấy chú xắt-tri da đen! Chính vì thế mà quan Chương-ly mới ra lệnh (từ thông tư ngày 9 Avril 1932) cho các quan tòa, bảo phải nơi tay cho những người mắc nợ. Dư luận báo-giới sôi nổi, các nhà chức trách bên Pháp mới bày ra công cuộc vay dài hạn mà cứu vớt họ.

Cuộc vay dài hạn tưởng hữu ích cho người bị nạn, không hề cái mục-đích cốt yếu của nó là để cứu vớt các hãng tư bản: kẻ nào thiếu nợ của các hãng ấy thì được vay mau mắn, vay mà lấy tiền trả cho các hãng chủ nợ

mà. Đến như những ai thiếu nợ của tư-nhơn thời có vay được một chút ít cũng thật đã phải cháy da phỏng trán.

Tưởng vay dài hạn lời được nhẹ nhàng, số phí được chút ít, chẳng dè vay năm ngàn đồng thì số phí của chương-khế đến 1.100p. tiền lời đến 7.75%, mà phải chịu lời «khổng» đến tám chín, mười tháng hay một năm là khác nữa. Tuy vậy, nông-gia cũng chui đầu vào, chạy đôn chạy đáo, lo vay cho được để cho sự sản mình khỏi bị hành phát mãi. Nợ của chà và hay tư-nhơn thì còn vì kinh tế mà giảm bớt (*abattement*) từ 10 cho đến 50%, còn nợ thiếu các hãng tư bản của người da trắng thì xu nhỏ cũng không ly, phần nào cho vay thì các hãng lấy, còn dư lại thì gọi là phần dự bị (*partie consolidée*), khi nào lúa trên 0p.60 một gạ thì người mắc nợ mới phải xuất 80% cái số dư mà trả cho chủ nợ về cái khoản dự bị ấy.

Cái điều - khoắn ấy người ta cố tâm đặt nó ra một cách mờ mờ ám ám mà lợi dụng nó sau này chăng?

Coi qua trang 6

Người làm ra Ma

(Coi bài ở trang 15)

Vài hàng trân trọng...

«MAI» ra thăm thoát đã đầy niên. Còn lắm ngải mua chữa trả tiền. Nhấn hời tri-giao trong sáu tỉnh: Xá gì thừ-khoan nhớ hay quên? M.

Chuyên
Thiêm

CÁ DÂN-TỘC BI XỬ-TỬ

biết người ta bảo cả dân tộc mình bị xử tử là đúng.

Thiệt vậy, cứ nghĩ cho kỹ, quả nhiên tất cả chúng ta đều bị xử-

THƯỜNG khi tư mình không biết chỗ thiếu sót nguy hại của mình cho bằng người ngoài. Người ta chỉ ra dùm mình mới biết. Lời tục nói: «Việc người thì sáng, việc mình thì quáng» là vậy đó.

Tôi nhớ mãi câu nói của một vị giáo sư Pháp vẫn có cảm tình với người Việt-nam mình:

— Cả dân-tộc các anh bị xử-tử lần mòn mà hình như các anh không tự biết thì phải.

Ban đầu tôi còn hoài nghi, cho lời nói ông này quá đáng. Vì non một thế-kỷ tiếp xúc văn-h/á Tây-phương, về các điều kiện sanh-hoạt và vệ-sanh của người mình thấy đổi thay khác xưa nhiều.

Ô lẽ tại mình tư thấy mình quen mắt đi rồi mà tưởng vậy đó. Phải là con mắt người ngoài dòm vào, họ ngó thấy khác hẳn.

Hôm rồi, một người bạn ngoại quốc nói cách thở than trịnh trọng với tôi:

— Ở xứ Việt-nam mấy chục năm nay, tôi thấy sao người các anh càng ngày càng ốm yếu bé nhỏ lại. Ra đường dòm ai cũng xanh cũng gầy, như cây cỏ lau, gió thổi phải ngã. Tìm lấy trong trăm người để không có một hai người có được bộ ngực nở nang, bắp thịt vạm vỡ. Anh không thấy dân-tộc Nhứt-bồn đó sao? Hồi nào người ta kêu họ là dân lùn, nhưng bây giờ họ vạm vỡ cao lớn, khoẻ mạnh, ai nấy đều cao thước sáu thước bảy là khoảng trung-bình và ai nấy đều vai u thì bắp, sức mạnh có thua gì người Tây-phương đâu. Đời nay, cái điều-kiện sanh tồn cạnh tranh của một dân tộc phải cần có cả sức mạnh và óc khôn. Mà sức có mạnh thì óc mới khôn và có chỗ phát dục ra được. Các anh không lo dân-tộc cứ dầm đuối yếu hèn mãi rồi phân tiêu diệt đi sao?

Mấy lời nói thống thiết trên đây với câu «cả dân tộc bị xử-tử» của nhà giáo-sư Pháp kia, như là đối c/ứu với nhau vậy.

Chúng ta thử tự xét lại, mình rồi dòm kỹ chung quanh, mới

tử lần mòn, mỗi người một cách.

Nào bị xử tử vì sự ăn uống khổ sở thiếu thốn. Số này là số rất đông. Bao nhiêu sự ốm yếu tật bịnh vì đó phát ra, di hại đến sự sản dục con cái. Cha mẹ yếu làm sao để con mạnh được. Nói gì hạng dân bản cùng vô sản, ngay đến hạng quan quyền phú-túc xử mình sanh hoạt cũng kém người ta rất xa. Báo «Dân» ở Huế vừa rồi thuật chuyện quan công sứ tỉnh kia cho quan tổng-đốc một con chó tây, mà quan tổng đốc không nuôi nổi, phải truyền cho quan bố chánh, rồi quan bố chánh phải truyền cho quan án-sát tới đôi con chó ấy ốm chết. Chỉ vì mỗi ngày nó phải ăn súp 2 kilô thịt bò, các quan ta nuôi không nổi. Chuyện ấy chứng tỏ ra con chó phương tây còn ăn sướng hơn ông quan trời Nam!

Nào bị xử tử vì rượu với á phiện công khai, mà số người trúng độc xem ra càng ngày càng nhiều.

Nào bị xử tử vì sắc-giục, vì giang mai, vì bài bạc, vì bao nhiêu cái thù-tánh hại người khác nữa.

Nào lại bị xử tử vì cả nước không mấy ai ham thích vận-động thể thao, tới ngày chỉ «dài lưng tốn vải, ăn no lại nằm», thì bảo làm sao có bộ ngực nở nang, bắp thịt vạm vỡ cho được.

Bởi vậy chúng tôi nghĩ mỗi, chỉ có vấn-đề dân sanh là cần kíp cho chúng ta, bây giờ khua môi múa mõ chuyện gì khác chỉ là nói phiếm nhồi sọ bà con mà thôi.

— M —

Kỳ tới

◆ Một quyển sách mới nên tán dương: Nỗi lòng Đỗ-Chiêu.

◆ Nước hồ Hương (Phố-sư Huệ đẹp)

◆ Trang-sư Lê-văn-Kim nói chuyện tiếp theo về vấn đề cải cách tòa án ở xứ ta.

◆ Người mở đường trước hết cho các cụ Sào-nam Tây-hồ sang Nhứt.

và nhiều bài khác

AUX
JOISEAUX D'ART
38, RUE SABOURAIN

15 năm kinh nghiệm
về nghề may cắt
NGUYỄN - ĐÌNH - LƯƠNG

MÔIRA

Đĩa « ASIA » ĐẶC BIỆT
(Nhân vàng)

Một đĩa ASIA cũ, hư, bể, còn
xài được hay là hết xài, đổi
lại một đĩa trông vàng hay là
trông tím mới ra kỳ này chỉ
phải trả thêm 1 p.20 mỗi đĩa.

asia

37, rue Colonel Grimaud - SAIGON

Thi tú-tài 1938

Kỳ thi tú-tài tháng Juillet 1938
trong 13 người có học riêng về
khoa toán pháp với M. Trường
công Mũi (110, rue Lagrandière,
110) đầu 10 người (admissibles
aux épreuves orales).

- 1.) Taboulet (con ông giám-
đốc ty giáo huấn Nam kỳ)
- 2.) Reyboubet (con ông đốc
trường Cholon).
- 3.) Mlle Renée Brasey (con
quan thanh-tra chánh-trị)
- 4.) Mlle. Micheline Lafrique
(con quan tòa Lafrique)
- 5.) Fongeront (con bà đốc học
trường Nữ-học-đường)
- 6.) Robert Roland
- 7.) Ng-quốc-Vinh
- 8.) Victor Bez
- 9.) Gueniffley
- 10.) Dieudonné Cormaty

Bệnh Phong - ngứa

Các thứ phong độc ở trong máu mà
diễn ra các chứng bệnh ngoài da như
à:

Nổi mọt có giề cứng mình, dưới hân
oan tọa, lưng, ngực, cổ, bắp vế, ngứa
ngâm, hay là da thịt hồng sưng tề,
nổi cục đỏ bầm, ngứa theo kẻ tay, có
mọt trong bọng, da lòng bàn tay hơi
xước, da mặt sần, đau lưng, mồi xương
hầy nổi thuốc.

Phong ngứa Nhon-Hoàng
Thủ tiêu các thứ phong độc, phong
ngứa loét máu trở lại bình thường, ngứa
được bình phong đơn giản, được gốc
độc bệnh phong tĩnh, trẻ nhỏ có ghê
lở, ghê ngứa, nổi mọt giề dùng rất
công hiệu.

Người lớn trẻ nhỏ đều dùng được
giá mỗi gói 0, p.60
Nhà thuốc NHON-HOÀNG
15, Amiral Courbet - Saigon
Gửi lãnh hóa giao ngân mau lẹ từ 2
hộp sắp lên.

Nên nói... Nên nghe...

CÔNG nhò Đòng-dương như
con bò tốt sữa, người ta
vắt hoài, còn sợ nó d sữa quá
mà căng vú lên đau, cho nên
gặp lúc không khát khao cần
kịp chi, người ta cũng bày
chuyện ra mà vắt nữa.

Vâng theo chánh-lệnh mới
của quan tổng-trưởng Min tel,
buộc mấy ông quan to, trước
khi trọng nhận một tỉnh, phải
qua bên Bộ tập việc một năm:
Bắc-kỳ đã lựa quan bổ chánh
Hoàng-gia Đức, Trung-kỳ quan
bổ Trương-xuân Mai, Nam-kỳ
quan phủ Lê-tân Nam.

Đó các ngài biết 3 ông quan
sang tây tập sự này được tiền
phụ cấp mỗi tháng bao nhiêu
không?

QUAN toàn quyền Robin đã
từng ký nghị-định cho
đạo Cao-đài được tự do truyền
bá khắp trong Đòng-dương.
Nghĩa là nhà cầm quyền thay
mặt nước Pháp ở đây đi nhìn
nhận Cao-đài không phải là
tà-đạo hoặc dân chài! Cái
tôn chỉ của nước Pháp bao giờ
cũng tôn trọng «tự-do»
lẽ tự nhiên phải cho đạo Cao-
đài tự do lưu hành truyền bá.

Nhưng trừ ra Nam-kỳ, mỗi
xứ kia đều có hai quyền. Bởi
vậy đạo Cao-đài xin phép truyền
bá ở địa-phận Trung-kỳ đã bị
trào-định từ chối.

Thật là khó hiểu.

Những việc khó khăn đại-

Binh Tàu đang đào hầm hố lập trận giữ vùng Hòn-khẩu

THUA, 1.250 quan, nghĩa là
125 đồng phụ-cấp mỗi
tháng, ngoài ra số nguyệt-bổng
thương-lệ.

Đã vậy mà mỗi ông lại được
lãnh thêm một món tiền cửa-trợ
(Secours) nữa. Ví dụ ông phủ Lê-
tân Nam, trước khi đáp tàu ở
Saigon hôm 9 Aunt, quan Tổng
đốc cho lãnh số tiền cửa trợ 500
đồng và hứa sau 6 tháng cho lãnh
thêm một lần nữa.

Chắc hẳn hai quan thủ-hiến
Trung-Bắc cũng phải cứu trợ
người mình lựa đi như thế.

Lẽ tự nhiên, lương tháng
phải để lại cho gia-đình, còn
tiền phụ cấp 1250 quan mỗi
tháng đâu có đủ sống, không
thêm món tiền cứu trợ sao
được?

Hết thấy là tiền của dân chớ
của ai!

Nước mình có 3 ông quan
bắt đầu qua Paris tập sự rồi về
có kết quả gì hay cho dân hay
không chưa biết; hãy biết là cứ
một năm dân phải tốn thêm
7500 đồng để nuôi 3 ông.

Một mai, các ông đi tập sự
một năm trở về mà hồng hách
nạt nộ dân, hay xử việc chi ức
hiếp bất công, chắc dân có
quyền hỏi:

— Bộ chúng tôi cấp dưỡng
ngài qua tận Paris học nghề
lâm quan chần dân để rước lấy
cái kết quả vậy đó chẳng?

TIN Tàu mấy bữa nay nói
quân mình vẫn thắng,
nhưng sự thật thì quân Nhật
vẫn tấn, càng ngày càng sát tới
gần Võ-Hơn.

Tin Tàu mỗi ngày nói không-
quân mình bắn phá những mấy
chiếc tàu binh Nhật ở Trường-
giang, ở Vu-hồ, nhưng mỗi ngày
thấy tin thế-giới nói phi-cơ Nhật
bay tới bắn phá Trường-sa, Võ-
xương, Hòn-khẩu, Quảng-châu
rất là tai hại, mà không thấy
phi-cơ Tàu đối-địch ứng-chiến
gì. Thà để những máy bay đi
liệng bom vô ích xuống Trường-
giang Vu-hồ kia mà lo cách
phòng ngừa hay đối-địch gặt gao
vỡ không - quả bên địch, có
phải là Trường-sa, Quảng-châu,
và Võ-Hơn ít đổ nha cửa và ít
c'ết oan mạng lương dân.

Hay là ta lại bay đại qua
Trường kỳ, Đại-bản, là này
đừng liệng truyền đơn nhơn
nghĩa nữa, ta liệng đại ít chục
tôn cốt-min, để trả đũa với
Nhật, chớ để chúng bắn phá
mình mãi mà mình không «chơi
lại» chúng một phen tức quá.

HÌNH như thấy việc Trường-
cao-phong đã êm và tình
thế Hòn-khẩu sắp nguy đến nơi
nên chi nhà đương cuộc Tàu đã
phải chánh thức cầu Nga xuất
binh cứu viện.

Nhưng Nga họ buộc nhiều
điều kiện gặt gao quá đời, Tàu
có chịu đủ hết thì họ mới cứu
cho. Trước hết là Tàu phải xích-
búa, phải tổ chức lại chánh-phủ
mà trong đó phải chia quyền
bằng nhau với cộng-sản; phải
liều giữ Hòn-khẩu tới cùng và
nhứt là Tưởng-giới-Thạch phải từ
chức nguyên nhậm đi mới được

Chẳng rõ Tàu chịu đủ hết hay
không, mà có tin mới nói Nga
giúp cho cho 400 xe tăng, 300
máy bay để giữ Hòn-khẩu.

Có lẽ Nga chỉ ra điều-kiện
quá khó khăn như trên đây, để
tránh sự xuất binh cứu viện Tàu
lúc này đó thôi. Nhứt là, họ dự
biết đời nào Tưởng-giới-Taach
buông thả đại-quyền, vì nếu
buông thả đại-quyền thì còn gì
là danh-diện họ Tưởng đối với
thiên hạ hậu thế?

BÁO «Paris-Soir» mới đăng
tin rằng lần thứ nhứt ở
nước Pháp có một ông nhân-sĩ
cỡi ngựa chạy đua ở trường đua
Auteuil. Cuộc đua này dành
riêng cho những người sang
trọng cỡi đua.

Ông Thân-sĩ ấy chính là ông
De Beaumont nghị-viên Nam-kỳ
mình.

Hôm đó, ngựa ông nhảy rào
và hăm nước thiếu chút nữa té,
nên chỉ nó về mất hạng, mặc
dầu ông Bá-tước là tay cỡi
ngựa giỏi.

Quả có như vậy thiệt, thì đáng
buồn cho Nam-kỳ ta có ông
nghị-viên đại-biểu, ở trong nghị-
trường đã mất hạng mà ra tới
mã-trường lại cũng không hơn
ai nữa.

LAIT
LE PATRE
OYOMALTINE
R. MONTESIER-SAIGON

Nên đề ý

Quý ngài muốn có đồ trang-
sức vừa đẹp dễ, vừa tối tân,
vừa rẻ tiền, chỉ đến tiệm BA-
QUAN sẽ có đủ đồ, cho quý ngài
ưa chọn. Chỗ đáng tin cậy.

BA-QUAN

58 rue Vannier

Chuyên môn mai và bán bột
xoàn mới Đức-Quốc.

Ngang hông kho bạc. Chợ-củ Saigon

Thuốc trị bệnh ĐAU THẬN
đại tài hiệu Nhanh Mai

Chứng đau thận sanh ra phần nhiều bởi sắc
đục và độ, nên khi suy huyết kém, mất lờ tai
điếc, đầu lưng mỗi gối, mình mẩy ớn nhom
hay đau đêm, cũng là xôn đảo. Hoặc bởi làm
việc mệt nhọc, ăn uống không tiêu, tay chân
nhức mỏi, trong bụng hơi hộp chân vào mặt
mây. Xin uống thuốc bổ thận hiệu
NHANH MAI Uống một tuần thì thấy sự
thể khoẻ khoắn, tinh khí đầy đủ, đêm cam
đoan không hay tra tiện lại và thường các tổn
phí. Vì trước khi tôi đau thận cả năm, chạy đủ
phương không hết sau nhờ thuốc này hết bệnh
tôi mới mua toa bảo chế bán ra, ai dùng rồi
cũng khen lừng vó cũng linh nghiệm. Giá mỗi
vộp 50. Do nơi gửi về Văn-Lương Boite postale
n° 306 Saigon, trừ bản rất nhiều nơi tiệm có
Nguyễn-T. J. Kinh ở góc Chợ mới Saigon.
Mua lẻ do nơi các Đại lý.

Giá mỗi vộp 0p.50

KỶ quá, lại có tin bên tây
nói trong thuộc-địa-giới,
người ta vẫn xôn xao bàn tán
về sự ai sẽ thay thế quan Toà
quyền Brévié. Bởi ngài sắp về
tây nghỉ ít tháng rồi tới hạn
trí-sĩ luôn.

Theo tin đồn này thì người
có phần may mắn kể vị ông
Brévié hơn hết là ông Lamou-
reux, cựu-tổng-trưởng và đảng
viên Cấp-tấn rất có thanh thế.
Nghe như thủ-tướng Daladier
chịu rồi, nhưng ông tổng trưởng
Mandel chưa chịu, vì ông có
người khác của ông, nhưng giờ
chưa nói ra.

NGƯỜI Đức hay thật tình.

Hồi Âu-chiến, họ đã lấy
bùn dưới đường mương và các
đồ dơ trong thùng rác mà chế
tạo ra được một thứ bánh riêng
ăn ngon và bổ.

Sau Âu chiến, họ tìm ra cách
làm cao su nhơn tạo, nay rất
thành hành.

Bây giờ một nhà bác học Đức
lại mới thành-công một việc
phát minh lạ: lấy mặt cưa (sciure
de bois) chế tạo ra đồ ăn bánh bô-
lô.

Ông ta nói:

— Nó chính là món ăn lành
hơn hết và rẻ tiền hơn hết.

PHẢN ĐÁU VỚI CUỘC ĐỜI

TRONG một gia-đình nào được đông đảo và mạnh khoẻ thì thật là hạnh phúc và quý nhứt trong đời. Dầu cho dù sống không giàu có hơn người, trong gia-đình bao giờ cũng được vui vẻ.

... Muốn tìm những hạnh phúc ấy, không đâu xa, nó chỉ ở gần một bên ta, nhưng tại ta lãnh đạm không quan tâm đến... Ấy là tinh thần và sức khoẻ.

Vậy ta cần phải lo cho sức khoẻ và tinh thần được đầy đủ luôn, thì dầu cho ta phải vì chén cơm thường bữa, hoặc lòng phải làm lụng suốt ngày hầu phần đấu với cuộc đời «mạnh dạn yếu thua» ta cũng không biết chán.

Quý độc-giả muốn chiêm được cái kết-quả tốt đẹp và chắc chắn ấy tôi xin vui lòng giới-thiệu một phương thuốc bổ SÂM-NHUNG-DƯỢC-TINH hiệu THIÊN-THẦN (giá 0\$60). Quý ngài nên dùng thử 1 ve sẽ thấy ăn ngon, ngủ khoẻ, sức lực mạnh mẽ hơn xưa bội phần... thật là một thứ thuốc bổ thận, bổ huyết, thêm sức lực hay dễ nhứt, khắp Viên-dòng đều nghe tiếng.

Nhưng quý ngài nên để ý, vì có nhiều thứ Sâm-Nhung-Dược-Tinh của hiệu khác cũng mượn tượng nhưng không công hiệu chi hết, nên nài cho được thứ SÂM-NHUNG-DƯỢC-TINH hiệu THIÊN-THẦN của nhà thuốc WALIN, 40 rue Viénot SAIGON, mới thật hoàn toàn công hiệu. * Người lớn, trẻ em đều dùng được mà nhứt là đàn bà có thai hoặc sau khi sanh đẻ, dùng nó pha với rượu uống sẽ được phục sức một cách mau lẹ.

B. H. Saigon

Nếu trong gia-đình của quý ngài có người ho, nên cho uống ngay 1 ve thuốc nước ngọt PHẾ-SANH-KỲ cũng hiệu Thiên-Thần thì chứng ho sẽ dứt tuyệt.

Giúp người làm phước

Thuốc gia-truyền của danh-y chuyên môn đã cứu được cả muôn người, bệnh ho lao, ho khạc ra đàm trắng, xanh, vàng, khúe khắc, ra máu, đã dùng đủ thuốc Tây Nam không hết, mau viết thư kèm mandat 3p.80 số phí cho M. TRINH VĂN-TỬ Ancien Instituteur à Hiệp-đức MYTHO sẽ có thuốc uống lành bệnh.

Cần Tần NGƯỜI TA CHẾ-TẠO RA... MIA

KHÔNG khác gì nước Nam nhà mình, mấy năm kinh tế khủng hoảng, ở Âu Mỹ cũng vậy, thầy bói, thầy bùa, thầy tướng, thầy ngãi, không biết ở đâu xuất hiện như kiến. Có được mấy kẻ lặt tinh chuyên nghiệp và có công-phu nghiên-cứu ít nhiều, còn thì toàn là dầu cơ, làm ầu. Bão này cách nay một tháng, ông H — đã viết bài tố giác cái họa ấy ở xứ mình.

Nhiều thầy bùa thầy pháp giả dối ở Phi-châu và Ấn-độ qua đặng bằng ở những thành thị lớn như Luân-đôn, Ba-lê v.v.. khéo bày trò bịp mắt người Tây phương mà ăn tiền.

Cách nay không bao lâu, chúng tôi đã đăng cái hình trên đây : một nhà thần-học trứ danh bên Mỹ đã chụp hình chuag với hồn ma, chẳng biết có thiệt, hay lại cũng một lối «khoa học chế tạo» đó thôi?

Chắc thấy cái hại tràn lan ra quá lối, nên chỉ ở Âu Mỹ mới đây, các nhà đương cuộc đã phải bắt đầu ra tay gỡ mặt-nạ của những thầy bà này.

Riêng ở kinh thành Ba - le nước Pháp hồi đầu tháng 5 rồi, người ta chở ra tòa án « một xe thầy pháp » vì tội giả dối lường gạt. Quan hệ thứ nhứt là vụ án « giáo-sư » Olaf Ai thường đọc các báo chí bên tây, chắc nhớ có một đồ, « giáo-sư » này làm quảng cáo quá trời. Vài ba tháng nay biệt dạng, thì bởi nhà pháp luật ở Paris đã gỡ mặt-nạ của lão rồi.

Người ta xét trong nhà lão đầy nhóc mấy tủ đựng thơ-từ của 252.605 (trên 25 muôn) vị thần-chủ khác nhau. « Giáo-sư » Olaf đã lợi-dụng lòng mê-tín của những người ấy đủ phương đủ thứ: với người này thì lấy số tử-vi, với người kia thì chỉ cách mua giấy số Quốc-gia thế nào chắc trúng bạc triệu. Có cô tốn tiền ngàn mua bùa ngãi cho tình-nhơn say mê! có cô thì lão bán phương thuốc mọc tóc

hay lược chải đầu bùa phép v.v. Nhon vụ án này người ta mới khám phá ra những cách bí-ẩn giả dối của các thầy bà thật có thiên-hình vạn trạng.

Thứ nhứt là họ khéo lợi-dụng khoa-học để chế tạo ra hồn ma, rất là quỷ quyết.

Các ngài bảo họ coi chỉ tay và đoán số tử-vi tiên-định, có lẽ các ngài còn ngần ngại không tin, vì không biết chắc họ đoán tương lai của mình có trúng hay không?

Nhưng bây giờ họ có cách làm cho vong-hồn của thân-nhơn mình, người thương mình hiện lên, cho các ngài ngó thấy, và cái vong-hồn ấy lại bảo người ngồi-đồng (medium) viết chữ trên miếng giấy để trả lời mấy câu ngài muốn hỏi, muốn biết, thì hẳn là ngài phải tin ngay.

Ngài ngồi trước mặt người đồng-tử đó, nắm lấy hai bàn tay va, để tránh mọi sự giả dối không thể dò thủ-đoạn ra được. Va ngậm cục phấn nơi miệng để hồn ma hiện lên, nói nhỏ với va thế nào thì va viết chữ ra thế ấy. Trong lúc ấy đèn tắt tối mò, có vậy thì hồn ma mới giáng phàm hiển thánh được. Quả nhiên ngài thấy phía trong tấm màn đen có cái bóng trắng hiện ra lập-loè và rõ như hình người. Chúng bảo ngài rằng vong-linh của thân-nhơn ngài đã về đó.

Kỳ thiệt là chúng chỉ khéo sắp đặt nhà chúng, từ tấm màn đen, từ bóng đèn điện, mà dưới căng nơi chỗ ngồi, có nút nhận bí-mật, rồi trong khoảng tắt đèn tối thui, chúng làm cho các ngài tưởng-tượng như có hồn ma hiện lên đó thôi.

Có khi ngài để miếng giấy trắng ở trong cái túi bằng nhung đen thắt kín miệng lại, để cho hồn ma viết chữ trong miếng giấy ấy, ngài mới tin là thật. Nhưng chúng vẫn có cách lừa dối ngài như chơi, là vì chúng có cây viết chì kiểu riêng, trong lúc tối đèn, tự chúng viết câu trả lời qua lớp nhung đen mà thành nét chữ trên miếng giấy trắng.

Chúng lại có cách làm giả ra hồn ma gõ cửa mời ghé. Cũng là có thứ máy riêng làm ra sự đó, chứ không có hồn ma nào hiện lên gõ cửa bao giờ.

Tóm lại, bọn « nhà nghề » này chỉ lợi-dụng khoa-học một cách gian ngoan bí-mật mà chế tạo ra hồn ma để gạt các ngài tưởng thật, mà các ngài không ngờ, không biết đó thôi.

ĐÃ CÓ BẢN :

TUY-LÝ-VƯƠNG

của TRẦN-THAHN-MAI

Cuốn lịch-sử ký-sự đầu tiên của nền văn-học Việt-nam

Sự tái tạo hoàn toàn của suốt một thế kỷ thứ XIX

Đời ông hoàng bà chúa. — Những phong-tục xưa. — Những lễ nghi cũ. — Những chuyện ly-kỳ về đời công và đời tư của hầu hết yếu-nhân Việt-nam trong thế-kỷ trước.

Trong Tuy-lý-Vương, các bạn sẽ thấy sống lại một trăm phần trăm cả một thời đại xưa, với tất cả những cái oanh-liệt, hùng-tráng, vĩ đại, những cái đài-các, sang trọng, trường-giã của nó, cũng như với những sự dễ tiện, ô nhục, ám muội, những sự khốn đốn, thương tâm của nó.

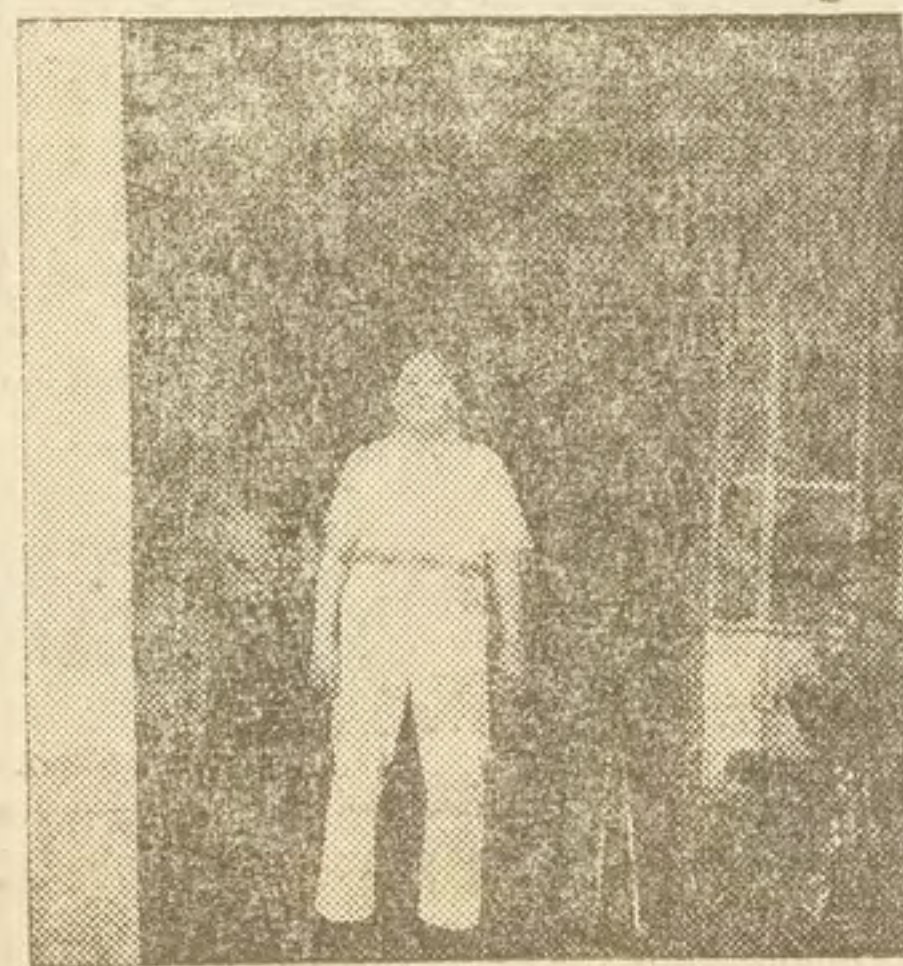
Đọc Tuy-lý-Vương, các bạn sẽ thấy hoạt-động một cách rõ rệt những tên lầy lừng bất hủ : Minh-Mạng, Tự-Đức, Hoàng-Bảo, Tùng-thiện-Vương, Tôn-thất-Thuyết, Trần-tiêu-Thành, Phan-đình-Phùng, Hiệp-Hòa, Ông-ích-Khiêm, Nguyễn-tri-Phương, Phạm-phú-Thứ, Hoàng-kế-Viêm, Nguyễn-Thân, Nguyễn-hữu-Độ v. v..

Tuy-lý-Vương tố giác cùng các bạn tất cả những điều bí-mật về triều-đình Huế trong thời kỳ chuyên quyền của 2 quan phụ chánh Tường và Thuyết.

Tuy-lý-Vương là cuốn phim hùng tráng chiếu lại những hành vi lịch sử to tát, đúng y như lúc nó đã xảy ra : phiên triều phết vua Tự-Đức, cuộc bạo sát vua Hiệp-Hòa, trận Thuận-An thất thủ, trận giặc Cũ-Đình v.v..

Tuy-lý-Vương là tác phẩm thứ hai của tác-giả Trùng Giọng Sông Vị. Sách dày ngót 200 trang giấy xốp (papier bouffant). In lối mỹ-thuật do nhà in lớn ở Hanoi ấn loát. Giá bán 0p.75. UNG-LINH xuất bản, 7 rue Chùa Bà, boîte postale n° 60 HUẾ.

Thuốc NGUYỄN-AN-CƯ làm não động cả châu thành Nam-vang

Ông Nguyễn - văn - Vàng đứng trước cửa hăng « Hiệp-Lợi »

Ông Nguyễn-văn-Vàng, chủ hăng Hiệp-Lợi là hăng chế - tạo xe máy, bán xe máy, đồ phụ tùng xe hơi, ở đường Hassakan số 31 là nơi rất thị tứ trong châu-thành Namvang.

Hằng này buôn bán đã hơn 10 năm nay, được thanh-lợi vô cùng

Hằng thì thanh-lợi thiệt, mà ông chủ hăng thì cứ đau hoài ; bệnh hoạn hơn mấy năm, nhà sản của sản tiền, ông Vàng chạy chữa đủ thuốc đủ thầy, tốn hao kể số bạc muôn, mà bệnh cũng không lành.

Lối hồi đầu năm nay, ông chủ Hiệp-Lợi nghe đồn thuốc Ng.-an-Cư hay và cũng anh em giới-thiệu nên ông mua uống. Theo bệnh của ông đau thận và đau gan nên uống thuốc số 34, số 39 và số 31; còn phương ngoại thì ông dùng phương muối cam lót lưng để nằm.

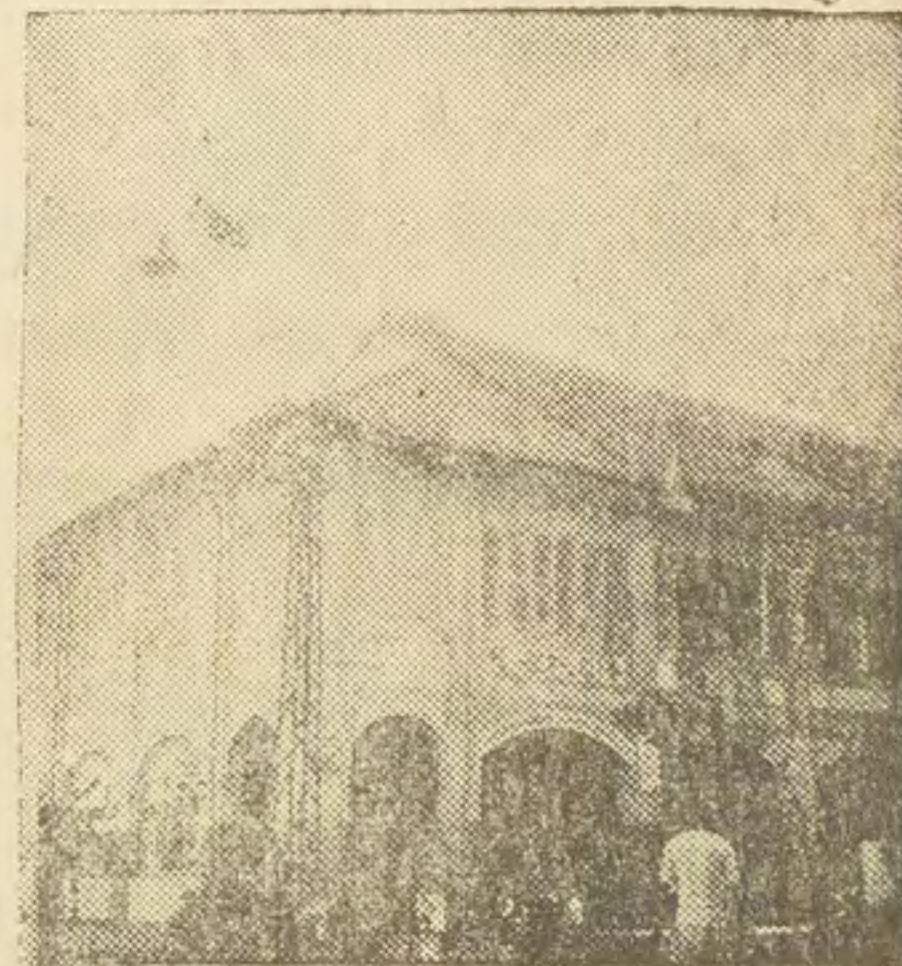
Mặc dầu bệnh đã kinh - niên mà ông Vàng mới uống chưa đầy 10p. thuốc thì mười phần bệnh giảm được bảy. Ông bèn uống tiếp thêm luôn lối 10p. nữa thì bệnh dặng dứt tuyệt, và vui vẻ khoẻ mạnh hoàn toàn. Hình

ông Vàng đang đứng trước cửa hăng đây là hình mới chụp trong tháng Juillet này là lúc ông đã hết bệnh. Xem người ông thì đủ thấy ông dặng khoẻ mạnh và vui vẻ là dường nào.

Thuốc hay như thần, giá trị đáng mấy, cho nên khi ông chủ hăng Hiệp-Lợi mạnh rồi thì rất thâm cảm công ơn của cụ Nguyễn an Cư, ông bèn làm và cho cụ một cái xe « cyclo Pousse » giá dặng trên 200p. Trên xe ông Vàng có khắc dòng vào một tấm bản đồng chạm chữ :

M. NGUYỄN-VĂN-VÀNG
Souvenir à Monsieur
NGUYỄN-AN-CƯ
Médecin à Hocmôn
— Avril 1938 —

Ông chủ hăng Hiệp - Lợi là người có tên tuổi tại Kiêm-Thành ông buôn bán ở đó lâu năm, anh em quen biết nhiều, cho nên khi ông được hết bệnh thì tin mừng đồn đãi xa gần nó nức khen thuốc ông Nguyễn-an-Cư hay, làm cho não-động hết cả thành-phố Namvang.

Hàng Hiệp-Lợi ở đường Hassakan

ĐÃ HOÀN TOÀN MỞ CỬA TIỆM MAY TẠI TRƯỜNG

MỸ-NGOC NỮ-CÔNG

7-9-11, rue Sabourain -:- SAIGON

Thợ may thiện nghệ, chuyên may đồ mới sắc sảo rất có mỹ-thuật. Xin quý ba, quý cô viếng trường MỸ-NGOC NỮ-CÔNG một lần sẽ thấy cái tài dạy nữ-công đặc sắc và nghề may đồ khéo léo của chúng tôi. Hiện trường đương cần dùng 10 cô học-sanh học bao ở trong mà đồ học về nhà trường chịu.

HÃY VIẾNG

MỸ - NGOC NỮ - CÔNG

7-9-11, rue Sabourain -:- SAIGON

THI TRƯỜNG TIÊU TỨC

Giá lúa

Ngày 20 Aout 1938 theo giá
lúa ở các nhà máy Cholon bán
nguyên bao 63 ki-ô.

Lúa thượng hạng : 5,33-5,37
Lúa hạng nhì : 5,18-5,22
Lúa h. nhì 40% Japon 5,03-5,07
Lúa h. nhì 50/55% Java 4,93-4,97
Lúa thượng dùng 4,65-4,69

Giá gạo

Ngày 20 Aout 1938 bán độc
theo mà sống không kể tiền sở
phí, bán luôn bao 60 k. 700.

Gạo số 1 25 % tấm 7,30-7,34
Gạo số 2 40 % tấm 6,86-6,90
Gạo số 3 50/55 % tấm 6,66-6,70
Gạo lức 5 % lúa 5,88-5,92
Tấm số 1, số 2 5,86-5,90
Tấm số 3 5,28-5,32
Cám trắng 3,83-3,87
Cám lức 2,50-2,60

Heo

Mỗi 100 ki-lô 28,00-31,00

Giá bạc

Taux Officiel 10f 00
Banque de l'Indochine 10. 00
Banque Franco-Chinoise 10 00
Honkong et Shanghai 10 00
Chartered Bank 10. 00

Giá đồng bạc cũ

Ngày 20 Aout 1938 1\$ 13-1/2

Bắp

Đỗ mỗi 100 k. 8,65-8,75
Trắng (không định giá)

Dừa khô

Dừa khô Saigon 100 k. 13 70

Đường

Đường cát trắng 100k. 27,00

Giá cao-su

Saigon 20 8-35 1\$, 17 le kilo
Paris 19 8 38 cpt. 13 fr. 50 k
Londres 19 8 38 cpt. 7d 13/16 v.
Singapore 19-8-38 cpt. S.G. 0,26 1/8
New-York 19-8-38 cpt. U.S. 15,95 v.

Những trận đấu cầu của T.C.T.T.A.

Ngày 21 Aout

Sân Mayer

Cúp Tân-Tiến chọn không

2h,30 — J. d'Ormay — Tân Thuận
3h,30 — Tân Định — Xuân-hoa

(rận giáo hữu dã gày)

4h,30 — La Saigonaise A — Nga Sau

Sân Bình-hoà

Cúp Tân-Tiến chọn không

3h,00 — Lionceau — Dakao E
4h,00 — Paul Bert — Bình-hoa

Sân Phu-nhuân

Cúp Tân-Tiến chọn không

3h,00 — Khoa Học — Olympic
4h,00 — Thanh-my-An — Đô-Cuong
5h,00 — Imprunon — Journal Junior

Tin văn thể thao

Cuộc đua xe đạp Saigon —
Mỹ Tho Bến tranh và Saigon đã
liên kết.

Cua-rơ dự đua trên một trăm
về tới mức chỉ còn đầu trên 20.

Nguyễn-văn-Hương rút thắng
Nguyễn-văn-Nhi nửa mình xe
nên âm được chiếc xe máy dầu
« Ultima », còn Marlin về nhất
hạng tài-tử được lãnh một chiếc
xe đạp kiểu đua rất tốt.

Ngoài hai giải ấy ra còn có
một cái cúp « é-kip » rất tốt đẹp
của hãng Didier et Farjolle tặng
Chiu é-kip dự trann về mức é-
kip « Métalloplan » đoạt giải, vì
10 người về tốp đầu đã có năm
cua-rơ Nhi, Marlin, Thủ, Thầm
và Phước của hiệu xe này.

Cuộc đua lớn lao như thế
nhưng tổ chức thiếu sót quá lễ
đến nỗi cua-rơ bị bình không
có ai bằng bó và cua-rơ hư xe
cũng không có xe chở về, trái
với sự tuyên-bố của ban tổ-chức.
Tội nghiệp có vô số cua-rơ phải
thả bộ những mấy chục cây số
mà về, nên chi họ hết bình lắm.

Rồi đến cuộc phát phần
thưởng lại có kẻ vì ganh-tị nên
bày đặt kẻ vạch ra là cua-rơ
này đeo xe, cua-rơ kia đội áo

v. v. làm cho các người tới lãnh
thưởng lại phải một phen cãi
vã. Nhưng rốt hồ đều là những
chuyện bia đặt hết.

Ban tổ-chức đã có quyền đình
đoạt thì còn phải nghe những
sự lôi-thôi ấy làm chi, lúc vào
giờ chót ! Lần sau nếu xảy ra
những chuyện buồn cười như
thế, ban tổ-chức hãy mời mấy
người ấy em đi là hơn.

Theo chúng tôi biết thì trong
năm này cuộc đua Cap-Xuân-
Lộc-Saigon của hãng Boy-Lan-
dry và báo Impartial tổ-chức sẽ
có, chứ không năm em như hai
năm về trước đâu.

Và từ 6 cho tới 11 Novembre
thì phải, trên Nam-viang có tổ-
chức cuộc đua vòng quanh Biền-
hồ, phân ra làm nhiều chặng.
Ở trên đó tổ chức được cuộc
đua ấy, ở Nam-kỳ sao lại không
làm nổi cuộc đua vòng quanh
xứ này ?

QUINAFORCE

RƯỢU MÁU BÒ

Bệnh mới đỡ, xanh xao,
yếu đuối, ban rét, yếu phổi,
kinh nguyệt không đều, đang
kỳ thai nghén, và sau khi
sinh, kém ăn, ít ngủ.

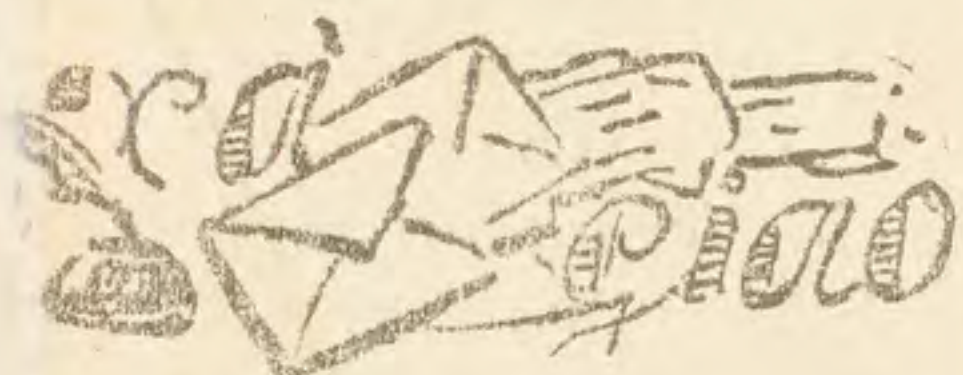
Rượu bò huyết, thơm
khai vị, tiêu thực, được
nhiều vị lương y trọng dụng.

1 LITRE 2\$ 00

DỰ TRƯỞ TẠI :

Pharmacie Vương-hữu Lê

114, rue d'Espagne - SAIGON (sau Chợ mới)
Ở xa gởi theo cách lãnh hóa giao ngân

A Monsieur H. H. A. AMIL

PROFESSEUR

N° 164 rue Mac-Mahon. — SAIGON

Tin mừng

Tôi vừa tiếp đặng hồng thiệp
của ông và bà Hồ-văn-Phong
nghịệp chủ ở Hiệp-hòa (Cholon)
cho hay đến ngày 19 và 20 Aout
1938, sẽ làm lễ thành-hôn cho
bạn Hồ-văn-Hi. —

Tôi xin chia vui cùng bạn Hi
và chúc bạn đặng trăm điều
hạnh phúc. —

NGUYỄN-THANH-NHÂN

Kính ông,

Tôi xin công nhận rằng :
Monsieur professeur H. H. A. Amil 164
rue Mac-Mahon Saigon, là ông thầy coi tay
mẫu nhiệm giỏi hạng nhất, nói đâu có đó,
chẳng sai.

Và là người thầy biết giúp đỡ cho ai là kẻ
khó tìm trong đường tình ái.

Chính tôi là kẻ đã mang ơn ông đặc đường
chỉ nẻo, đều gặp mọi điều hạnh phúc.

Nên đứng ra bố cáo cho hết thầy chị em
được hay, ai có tâm sự chi, mau mau đến nhờ
ông thì được như ý nguyện.

Melle JEANNETTE TÂM
MYTHO

Thuốc ĐIỀU KINH

trị bệnh kém huyết

của đàn bà

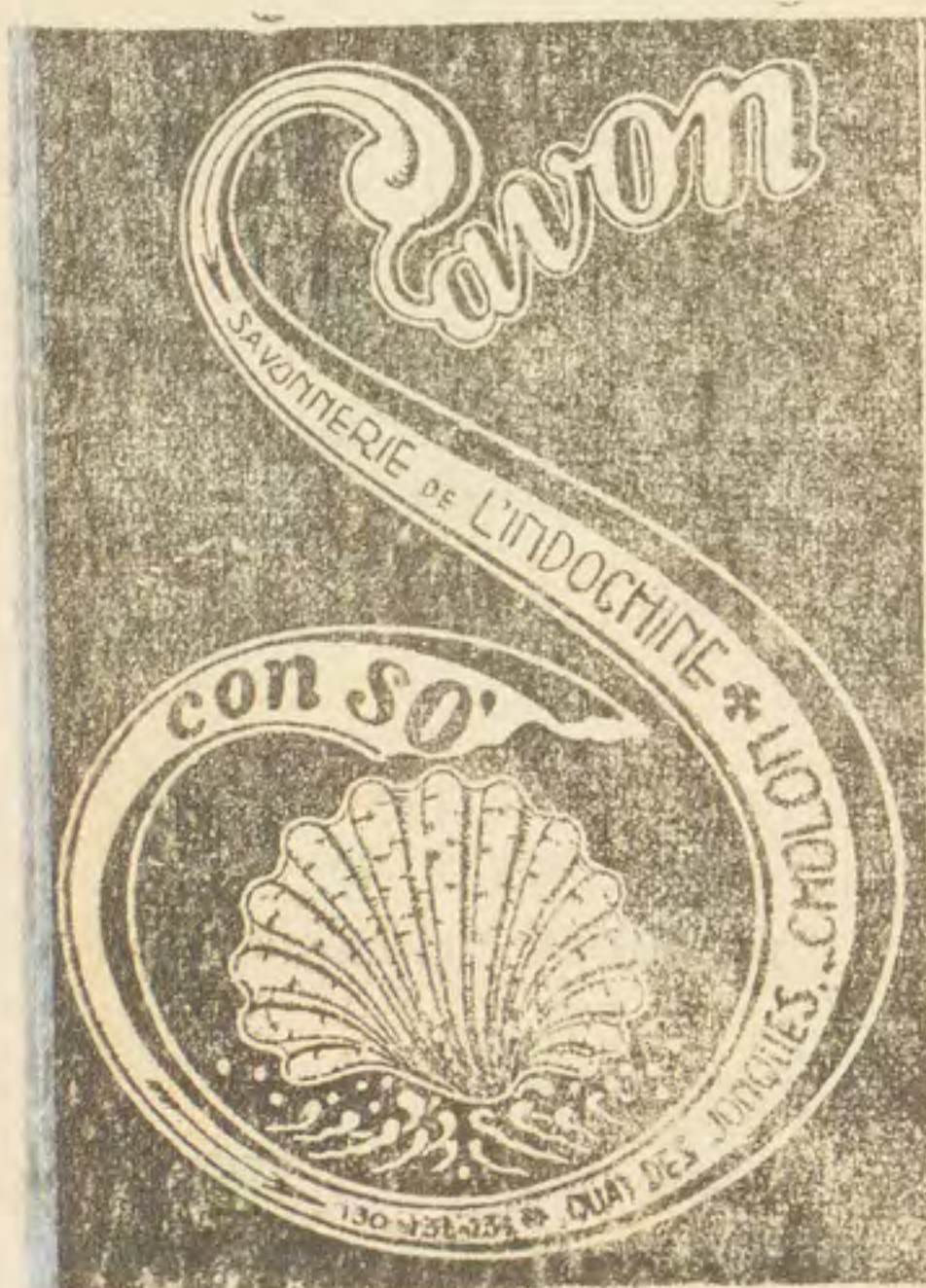
hiệu Nhành - Mai

Uống thuốc này vào máu huyết đều hòa, hết
cây xam, mặt mày đỏ lại, kinh nguyệt đúng
ý, ăn cơm ngon ngủ được nhiều. Đàn bà đau
về chứng máu huyết dầy nặng thế nào, uống
thuốc này được vui lòng lắm, quý bà sẽ khen
lặng vô cùng. Giá mỗi ve 0p.50. Khắp nơi có
bán, các chỗ bán thuốc Nhành Mai đều có bán.
Mua sỉ lời nhiều do nơi Nguyễn-văn-Lượng
Boite Postale n° 336 Saigon hoặc nơi tiệm cô
Nguyễn-thị-Kinh Chợ-mới Saigon, hoặc các ga
xe điện có bán. Mua lẻ do nơi các đại-lý.

Thuốc HO BỔ PHỐI

hiệu Trái Nho giá 0p.15

Trị ho đại tài. Có bán khắp
cả Đông-pháp, do nhà thuốc
Nhành Mai phát hành.

BOURJOIS

PARFUMEUR PARIS

Bán, sửa và cho mượn

Các thứ máy đánh chữ, có đủ đồ phụ
tùng thay vào các thứ máy đánh chữ

BÁN VÀ SỬA CÁC THỨ VIẾT MÁY

Có thợ chuyên-môn khắc chữ
bằng máy điện rất thần tình

TRẦN-NGUYỄN-CÁT

81, Bd Charner. — SAIGON. — Tél.: 21.289

PHÒNG SỰ DÀI CỦA « MAI »

(TIẾP THEO SỐ BÁO 48)

III.— MỘT CÁI ẮN VỀ DIA-DU'

CẢNH Huế đẹp, người ta muốn trở về ngay lúc trong bước
từng nghe bao nhiêu tài phiêu-lưu họ thui thui dưới
rặng nhơn ca tụng. Nhưng bóng hàng dừa, dừng chân lại
chưa hề ai dám đứng về mặt nhìn ánh sáng cuộn cuộn trên
cả-hội để kết tội nó.

Hôm nay tôi nêu lên một vụ án về địa-dư. Thiết tưởng cũng là chuyện lạ tai chứ chẳng không. Và bạn đọc hẳn sẽ có người cho tôi là đùa hay sinh sự, sinh sự đến với cả cảnh vật. Nhưng cảnh vật đó nó có ảnh hưởng xấu to tát, đến tinh thần của tuổi trẻ Huế, bảo tôi tha thứ nó thế nào?

Kìa, giòng sông Hương lười biếng phẳng lì, uốn quanh giữa hai bên bờ cỏ cây và thành quách xinh đẹp như cuộc đời của đám thanh niên không chao động, ngày đêm chỉ lặng lẽ trôi.

Và núi Ngự reo khúc nhạc thiên nhiên bất tuyệt, như nỉ non với tuổi trẻ thêm những niềm chán ngán, buồn rầu, thê thảm.

Giòng sông, đỉnh núi, thành quách, lăng tẩm, phủ đệ, tất cả đều nhuộm một vẻ thi-vị mờ màng và kêu gọi cho người những nhớ nhung thương tiếc cái dĩ vãng xa xưa, cái dĩ vãng oanh liệt nhưng nặng nề của lịch-sử.

Nói tóm lại là Huế buồn cái buồn tán mạn.

Cảnh đẹp thì nước ta nào có hiếm gì. Tuy nhiên ai cũng phải công nhận rằng cảnh đẹp ở đây đồ sộ sao nó có những màu sắc khác thường. Đứng trước nó, người ta cảm thấy lạnh lạnh nao nao và buồn buồn thế nào ấy.

Đã thế, nó còn làm vấn vương lưu luyến bạn trẻ lúc họ bước căng ra đi tìm những chân trời xa xa và làm cho họ bồn chồn

tranh cạnh. Cha mẹ vội cưới vợ cho con lúc con chưa đến tuổi hiểu biết ý nghĩa của cuộc đời, cha mẹ vội bắt con gánh vác một gia-đình riêng lúc con chưa có một quan niệm rõ rệt về ái-tình, hôn nhơn, lúc con chưa đủ sức làm tròn bổn phận nặng nề ấy. Dù có một số ít, vì hấp thụ ở nhà trường những tư-tưởng mới, không muốn rơi vào vết xe cũ mà phần đông đã đi qua, thì cha mẹ cũng làm thế nào cho con ăn nhập vào khuôn nề nếp cũ ngay. Cha mẹ muốn cho con chỉ trở nên quan lớn, quan bé, ông thông, ông phán. Thế thôi. Và chỉ có thế họ mới lấy làm yên tâm, mãn nguyện.

Vậy rồi, còn kể đến những hiện tượng về địa dư. Ở đây, những cuộc chiến đấu với thiên nhiên dường như không có. Từ bảo năm Thìn đến bây giờ chưa từng xảy ra một thiên-tai nào khác. Đất đã là nơi mà cuộc sinh tồn không có gì gọi là chật vật, cuộc phấn đấu với tự nhiên lại không có gì là gắt gao, thì bảo tinh thần hoạt động của thanh niên làm sao không bạc nhược cho được.

Đi đôi với địa dư để làm một mối trở-lực cho xã-hội, Huế là đại-gia-đình. Ai đã là thanh niên nước Nam, ai đã là con của những cha mẹ có lòng vị kỷ, có não thủ cựa, đều đã hiểu thấu cái trách nhiệm lớn lao của cái chế-độ gia-đình đối với sự chậm tấn tới của xã-hội hiện thời.

Gia-đình Huế đã làm hư gần hết toàn thể thanh niên. Cha mẹ chẳng hiểu con, từ nhỏ đã tập cho con ham hư danh, ham muốn cuộc đời tầm thường bằng phẳng, không ganh đua, không

Ta nên biết rằng nhơn dân ở Huế phần nhiều thuộc về phái phong lưu cao quý, sống nhờ số lương của hai chính-phủ cho nên cuộc sanh hoạt ở đây thiệt là êm đềm phẳng lặng và có thể bảo là dễ dàng. Cuộc phiến động làm khuynh đảo gần khắp nước Nam và cuộc khủng hoảng kinh-tế nổi theo, cũng chỉ lay chuyển đất Huế một cách nhẹ nhàng.

Vì êm đềm dễ dãi cho nên con nhà quan quyền sau khi đậu được mảnh bằng tú tài đã vội đâm đơn thi để lấy ngay cái thẻ nhà tri-huyện hay thừa-phái. Con nhà gia thế tầm thường thì học xong ban thành-chung đã vội... ở nhà để chờ ngày thi vào một công sở nào của Bảo-Hộ.

Lắm cậu vì có cha mẹ quá nuông, cho nên cứ ỷ lại vào gia-đình tuy đã đến tuổi làm... ra con. Học hành, có cậu cũng đi Hanói, cũng sinh viên trường họ trường kia, nhưng quá chơi

bời trụy lạc cho nên học nghiệp dở dang rồi lui về diện ngắt trời học sinh... ngoài phố, chuyên « nghiệp » những cặp mắt mờ màng và quan sát những tà áo « lo-muya » phấp phới, rồi tới lại đến quay cuồng ở các « bar ». Nhưng cũng có đôi bạn trẻ muốn sống kiếp tự lập, muốn một buổi sáng xách va ly ra đi, nhưng lại bị cha mẹ cản ngăn. Rồi lấy vợ, rồi chán nản phiền sầu, rồi mất khi phách của tuổi xuân xanh trai trẻ.

Một gia đình nào ở Huế có đứa con đi riêng vào ngã đời giang hồ đây đó là gia đình ấy tự xem như hết thời, như có sự bất-hạnh to lớn.

Thanh niên trí thức Huế có thể chia ra hai phái: thanh niên tiêu-công-chức và thanh niên tiêu-quan-lại.

Người ta có thể tưởng tượng một cách dễ dàng về đời sống của họ: nhịn nhục, ngày hai buổi lo làm lo ăn, để cuối tháng lãnh lương. Thỉnh thoảng họ mới dám đi xem một phim ảnh hay ra ngồi ở một tiệm cà-phê. Toàn thể đều đã có vợ cả. Rồi vì không có cách giải trí trong sạch nào khác, họ bèn đua nhau khuây lảng với lá bạc canh bài rồi đâm ra mang công mắc nợ. Thành ra đáng điệu họ đã bơ phờ, lại vì những đêm thức trắng mà bơ phờ thêm. Trông họ như những người mất hồn, ngồi đó nhưng mà tâm hồn còn vật-vờ ở một nơi nào kia. Tôi có một người bạn tiêu-công-chức. Anh ta lúc đầu, ngoài ra những giờ cao giấy chỉ biết có thể thao và văn chương. Nhưng anh ta lại có một cô vợ đồ-bác ngắt trời. Muốn ngăn một mối họa sắp tới, anh ta đêm đêm đi bắt. Ai đời bắt đầu không thấy, chỉ thấy anh ta cũng « bở về con đường » bài bạc. Bây giờ anh ta đã nghiễm nhiên thành một con bạc có tên và bây giờ lại đến phiên người vợ đêm đêm theo kèm giữ chồng. Rõ khéo lẫn quần một vòng!

Ấy đó, tuổi trẻ của Đẻ-đò, tuổi trẻ quý hóa. Mà cảnh vật và gia đình đã làm rên rên hổng một cách thê thảm đáng thương. Còn biết bao tuổi trẻ phóng đảng vì thơ, vì rượu, vì á phiện, vì gái giang hồ? Sau cuộc vui khi nào cũng có cái buồn tiếp theo. Mà ở chỗ có cảnh trí âm đạm lại càng buồn sâu vào xương tủy. Một đứa tí-tê kể lể tâm sự với tôi:

— Có lúc như muốn chết mất thôi. Những phút trống rỗng của tâm hồn thiệt là ghê gớm quá! Bởi thế khi nào tao cũng có sẵn di-chức ở túi áo.

Và nhìn tôi cười mũi, hẳn cháu năn tiếp:

— Để phòng khi ước muốn thành linh!

Một anh chàng khác, chơi thân với tôi đã một lần viết cho tôi như vậy:

— « Khó chết quá bạn ơi! Vì mỗi lúc muốn thế thì mình cứ tự bảo mình rằng ta đang đóng kịch thôi. Tháng vừa rồi, ta nghĩ lại thì thấy nhiều lần muốn thế quá. Nhưng mà không có gan đành hủy đời mình. Chính khó là cái lúc ấy đó. Nhiều khi, nghĩ nát óc về cái chết mà phải bật cười. Vì vậy mà từ nay, ta quyết không chết nữa

« Bạn có khuyên ta đừng nên.. lấy vợ không? Con chim trời vì ta không khéo giữ đã bay ra Bắc rồi. Luôn luôn. Tùy bạn, nếu bảo ta lấy vợ, thì ta sẽ lấy, mà không thì thôi, vì ta nghĩ rằng đằng nào cũng là « chết »!

Với thanh niên Huế, tôi chẳng dám mong một sự gì. Vì ngay đời họ, họ đến đời không biết tổ-chức, còn nói gì đến chuyện tổ chức một công cuộc nào được. Bởi thế, một ngày kia xã-hội Việt-Nam nếu có tiến lên, toàn thể thanh-niên xứ ta đều có quyền tự phụ rằng họ đã đứng làm nền tảng, trừ ra thanh niên Huế, không có cái quyền đó.

Vì là sự thiệt.

THÚC-TỀ

Đồng - dương sắp có ngách nông quan (Tin các báo)

Một vị quan cày nay mai. — Chết chớ rồi!
tôi gieo hột giống lợn [đầu] trở xuống

HÀNG ĐẸ CŨNG NHƯ MÓN ẮN, AI CÓ LỰA THỨ XẤU MUA ĐAU?

**MUA “LÁNH NAM-KỲ” DÙNG,
TỨC LÀ DỒNG TIỀN XÀI NHĂM CHỖ**

TỔNG PHÁT HÀNH **TRAN-LOIKY** N° 38 Boulevard Bonhoure, CHOLON — Tél.: 30.913

MÂY LẦN TRONG MỖI NĂM?

Đến rằm tháng bảy trong mỗi năm,
Cả thầy cô-hồn dưới cõi âm,
Được thả cho về trên thế-giới,
Ăn chơi lu-bù và... khỏi tội.

Và lại ít lần trong mỗi năm.
Các con vật toi, đồ chết bằm,
Cũng được người ta để ý tới
Bày luật bảo hộ và lập hội.

Nhưng hồi mấy lần trong mỗi năm
Những người bị đày chốn xa-xăm
Được thả cho về viếng cha mẹ
Đề trên má thồn thấy phũ phàng?

Và lại mấy lần trong mỗi năm
Những chị duyên số lắm thương tâm,
Được các ông chồng nhờ... chủ nhật
Tha cho khỏi trận đòn mưa bắc?

Tôi lại hỏi coi được mấy lần:

Những bà mẹ
già đã còm lưng
Vẫn đi làm để
con sừng kiếp
Bầy con biết đến
mà tội nghiệp?

MÃ-THỊ-CHU (Camau)

Dịch dùm cô BICH-LAN

2 bài thi của chi-sĩ CAO-LY

Phạm-huy-Tao
Phù-lưu Bac-ninh

Lúa rậm thành hoang chạnh nỗi
qua

I. — Ở đời đồng-đà đứng mãi
Thân phận khôn tròn con sống
đây?

Quanh thành lúa má bước đây
Tang bồng chưa toại chí xông pha
đây

Mấy người sống thác mà xong
Giang san chẳng kém màu
phong cảnh

Hết đất anh hùng dễ cất tay? Nợ vật toàn là mặt phấn hoa
Giấc mộng bốn ngàn ta thức tỉnh

Non nước y nguyên đường bệ Đại-phong còn gượng lúc buồn
ấy,

Mây rầu quá nửa yếm khăn này II. — Nghiêng trời đồ đất xiết
buồn than

Bốn ngàn năm ngủ ta bừng mắt Vết máu giòng sông nước chảy
lan

Khúc đại-phong gào xót ruột Lắng sống vơi vơi giọt máu
đào

II. — Nước tan vua mất khéo Nào thuở chinh-tru thêm ngán
ngậm,

Đỏ lừng giòng sông huyết vẫn Đến nay vãn-vụ chữa tan màu
đây

Chật đất ngày nào đương tốt cổ Tắt trời dầu rầu kẻ kiệt hào,
Chẳng đợi trời chung thù độc trả

Ngất trời thừa ấy chữa quang mây Da vàng hồn hời tỉnh mau mau.

Nhân dân rồng bụng tình chưa

Hào kiệt quảng minh dạ đắng

Hòn ấy bao giờ cho rửa sạch? I. — Vua nước tan tành, nghĩ
xiết thương

Giống vàng khua mãi giấc còn say! Giòng sông gợn máu, dấu đời
gương

Thầy lường năm trước, khôn

I. — Gần sanh gai-gốc hỏi Đồng-Đà, Nẻo sáng ngày nay, chữa biết
đường

Trương-văn-Cầm Long-tiên

Lê-ngu-Ba Huong chu — Caibe

(1) — Núi Đâu-Sơn ở về làng Kỳ-Lâm bốn
phía cao lên, ở trên giữa chót núi có một chỗ
lũng xuống. Như hình cái gĩa. Họ Mạc
thường lương binh dựng cho biết nhiều
ít « Sách Địa-dư chí, tỉnh Hải-Dương, Bắc-
kỳ. » Lấy theo cái địa này là cái gĩa lương
binh, bây giờ nói là cái gĩa lương thầy, mà
nói là khôn phân thế, ý nói là gĩa lương thể
đem mà còn không biết số người chết là
bao nhiêu.

4 — Y-Doãn Thánh-chí-nhậm. Ông Y-
Doãn ở về đời nhà Thương, ông hay gánh vác
việc đời, nên gọi là gánh đoan.

2 — Lưu-Côn ở về đời nhà Tây-Tấn, echâm
qua đi đại án là gĩa đầu bằng cây giáo
nằm mà chờ trời sáng, nên gọi là Giáo-Côn.

KHOA HỌC MỚI

Professeur NGUYỄN-THƯỢNG-HIỆN Physiologiste & Chiroman-
cien (Coi tay và coi bệnh) tại số nhà 251, rue Lagrandiere :-
SAIGON mới tìm ra được một Khoa học mới, nghĩa là tùy theo ngày sanh và
tháng để của mỗi người rồi dùng khoa Toán số (Mathématique), mà tính ra được
một con số Hạp (Faste). Nếu mình muốn mua giấy số hoặc tính làm việc chi trong
đời đầu lớn hay là nhỏ, nếu do theo con số Hạp ấy mà làm thì sẽ được kết-quả theo ý
muốn.

NOTA : Xin trả lời chung cho anh em được rõ, khoa coi chữ và coi chữ ký không thể nào
dùng nó mà coi suốt đời người được. Ngoại trừ ra Giáo sư Scherman là người có quan
thứ sáu (Sixième sens) khác hơn người thường thì không còn ai là người có biệt tài về khoa ấy

Môn ốm dạ xương, con đồ chịu
Nát tan đầu óc, kẻ tài vương
Thù sâu những muốn, ghe ngày
trả
Thời gọi hồn vàng, ắt có phương

II. — Khan động Đà đầu, lụy ứa
ngay

Nền xưa lúa rậm, nhớ từng
ngày

Mấy ai gánh Đoan (1) tròn sau
trước

Chặt chỗ giáo Côn (2) khó nhay
bay

Non nước vẫn bền, đến các cũ

Mây rầu sao giống phấn son rầy

Bốn ngàn năm ngủ, ta vừa tỉnh

Gió lớn hát hoài, bởi ruột cay

Kính ông Đặng-văn-Ư Cánh-thơ

Mấy tuần sau đây, bốn báo
đăng tin giá lúa gạo theo như
phần đông độc-giả yêu cầu.

Còn về cuộc xô số Quốc trái
50% hồi 1922, mỗi năm xô 4 lần,
chúng tôi sẽ đăng kết - quả mỗi
khi có xô.

Tổ-Tám

Nhà Nam-ký ở Hanoi lại mới
tái-bản « Tổ Tám » là cuốn ngôn
tình tiểu thuyết của ông Hoàng
ngọc Phách, từng sôi nổi trong
văn-giới mười lăm năm trước.

Có bán khắp các hàng sách.

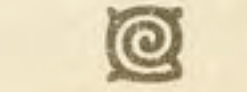

Một việc nghĩa hiệp đáng khen

Ông phán Nguyễn-văn-Sự làm
việc ở Soctrang lâu năm rồi
hưu trí, vì nạn khủng hoảng
làm tiêu hết sự sản, mấy năm
sau đây chỉ nhờ hưu bổng mà
sống cực khổ với cảnh gia đình
một vợ với 2 con nhỏ dại.

Hôm 22 Juillet ông chết trong
nhà thương Soctrang, nhờ hai
người bạn thiết là M. Trần-văn-
Lương và cựu bang-trưởng Mã-
Tuấn đem lòng nghĩa hiệp ra lo
liệu công việc an táng rất là
châu đáo, nếu không thì chắc
là thi thể ông phán Sự sẽ chôn
theo cách của nhà thương, chứ
gia quyến ông không sao chôn
cất được.

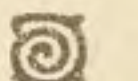
Nhờ nhiều quý ông quý bà
viên-chức, thương gia, điền chủ
v. v... ở châu-thành Soctrang
quyên giúp, cho nên việc tổng-
táng ông phán Sự được tử tế,
nên bà quã-phụ Trịnh-tại-Hai
cậy bốn báo để lời cảm ơn trân
trọng.

Thêm một ông Thạc-sĩ
Có tin ở Paris cho hay rằng

học-sanh Việt-nam ta lại mở
thêm một người đậu thạc-sĩ, ấy
là ông Ngụy-như Kontum đậu
Thạc-sĩ Vật-lý-học (agrégé es-
sciences-physiques).

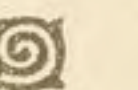
Ông này người Huế, con một
ông phán sở Bưu-điện, lúc sanh
ra là lúc thân-phụ đang làm
việc ở Kontum cho nên mới có
tên như thế để kỷ niệm.

Quan võ Đông-dương

Hôm thứ tư 17 Août rồi, ông
Đốc-tơ Trần-văn-Đôn đã diên-
thuyết ở hội-quán của đảng Dân-
chủ Đông-dương ở số 26 đường
Lagrandiere về vấn-đề « Đào-
tạo Sĩ - quan trong Quân - đội
Đông-dương nay mai » (La for-
mation des futurs Officiers de
l'Armée Indochinoise).

Diễn-giã phát-biểu ý kiến một
cách rất thấu triệt, người nghe
đều lấy làm khoái-trá.

Một anh trạm đáng khen

Chúng tôi mới tiếp được thư
thơ của anh trạm Hồ-công-thành
ở làng Đông-thái Rạch-giá, gửi
thơ hỏi nhà báo chỉ rõ cho biết
trụ-sở của bốn năm vị độc-giả ở
Đông-thái mà anh tìm đưa báo
không có. Luôn dịp anh gửi trả
lại nhà báo mấy số báo ấy.

Trong khi các báo than phiền
báo gửi về làng hay mất vì mấy
người trạm làm phận sự lơ-
thời, mà có M. Hồ-công-Thành
có lương-tâm nhà nghề một
cách sốt sắng như vậy, chúng tôi
để mấy lời này cảm tạ và ngợi
khen. Mong rằng cái gương của
anh được các anh trạm khác
bắt chước.

Phòng trông rắng kim-thời

NGUYỄN-VĂN-XUÂN

Chuyên môn trông rắng
dù kiểu kim thời
Làm chắc chắn, có bảo kiết
Giá rẻ hơn các nơi

Ở gần ông Bang Tông

TANCHAU

NHÀ THUỐC ÔNG TIỀN

Rue Paul Blanchy prolongée Phunhuan :- SAIGON - Tél. : 20.773

MỖI BUỔI SỚM MAI VÀ CHIỀU

Có thầy chuyên nghiệp coi mạch cho toa chỉ thuốc giùm, trị đủ các chứng
bệnh đàn ông, đàn bà và trẻ em, chuyên môn bệnh phong tình, bạch
đái, tử cung và kinh kỳ trời sụt của đàn bà.

Một chuyện khôi-hải...

Bài chót

« DƯ CỨU NIÊN LAI SỞ TRÌ
CHI CHỦ NGHĨA » của

Phan-Sào-Nam-tiên-sanh

CÓ Ý-NGHĨA CHÁNH-TRÌ

Sao gọi là chờ thời?
Và cái thời nên đợi
là thời thế nào?

cam kết với nhau rồi, ai nấy hết tiền tài của lão cho các anh lấy, rồi các anh lui về, chờ có phá phách khuấy nhiễu của nhà vườn đất này, vì nó vốn của anh em chúng tôi, tức là tánh mạng của chúng tôi đó. Chúng tôi thề quyết giữ lấy tới cùng. Nếu tất cả bọn anh em chúng tôi liều chết tranh dành với các anh, thì chưa chắc gì có sự may cho các anh tất thắng được đâu.

Một đêm nọ, phú-ông đang ngủ say sưa ngon giấc, thì tên đại-bom ở xóm kia đem đồ-đăng tới đánh nhà phú-ông. Tên gác cửa bị chúng bắn chết tươi. Phú-ông giật mình tỉnh dậy, vội vàng chạy ra, một tay đề chặt lấy cánh cửa, một tay nhận chuông kêu gọi trai bạn tôi ở trong nhà để họ ra phụ lực với ông mà giữ nhà đuổi cướp.

Lúc bấy giờ, anh chàng khôn ngoan chủ mưu hô lớn anh em:

— Thời đến rồi! Thời đến rồi! Lại đây cho mau bỏ anh em ta!

Lại đây cho mau bỏ anh em ta! Cả bọn nghe tiếng rần rần chạy lại đứng đầy hai bên cạnh phú-ông. Anh chàng làm đầu hô:

— Anh em phải đứng nghiêm trang không được xôn xao rục rịch gì hết nghe.

Ai nấy đều đứng yên ru không rục rịch.

Phú-ông la lớn:

— Chạy lấy khẩu súng đem lại đây cho ta mau! Chạy lấy khẩu súng đem lại đây cho ta mau!

Nhưng cả bọn trai bạn tôi ở đều đứng trơ không nhúc nhích. Phú-ông lại hét lớn:

— Đem khẩu súng của ta lại chớ! Đem khẩu súng của ta lại chớ!

Cả bọn cũng vẫn đứng trơ như cũ.

Thành ra lúc ấy phú-ông chỉ có hai cánh tay trơ trọi đề chặn cánh cửa, đề chống cự với quân cướp mà thôi. Quân cướp ở ngoài nỗ lực động cửa rầm rầm, phú-ông đề cửa càng rần hơn sức.

Một lát cả hai cánh tay đều đuối sức, không thể nào đề vững được nữa, phú-ông phát khóc, bảo bọn tôi tớ:

— Giúp sức với ta mà đề cửa chớ, tội bây! Giúp sức với ta mà đề cửa chớ, tội bây!

Anh làm đầu cất tiếng tung-hô:

— Cung chúc ông chủ vạn tuế! Cả bọn hòa theo:

— Chủ-ông vạn tuế! Chủ-ông vạn tuế.

Tiếng vạn tuế nghe vang động cả ngoài cửa ngõ. Phú-ông khóc lóc và nói:

— Lát nầy tao chết mất mạng đây, sao bây không giúp sức cho tao, vạn-tuế vạn-tuế giống gì không biết.

Quân cướp nghe phải phì cười rùm lên. Chúng vừa cười vừa xô ngã cánh cửa mà ủa vào. Phú-ông sợ quá, chết liền tại trận. Lúc chết, một tay vẫn còn đề lấy cánh cửa.

Phú-ông chết rồi, những chủ cũ những đất nhà đã bị phú-ông xâm chiếm, bèn nói với quân cướp:

— Các anh cốt đến đánh phá, là muốn tiền tài của lão phú-ông này thôi. Vậy giờ chúng tôi trao

hết tiền tài của lão cho các anh lấy, rồi các anh lui về, chờ có phá phách khuấy nhiễu của nhà vườn đất này, vì nó vốn của anh em chúng tôi, tức là tánh mạng của chúng tôi đó. Chúng tôi thề quyết giữ lấy tới cùng. Nếu tất cả bọn anh em chúng tôi liều chết tranh dành với các anh, thì chưa chắc gì có sự may cho các anh tất thắng được đâu.

Quân cướp nghe nói phải lẽ, liền chịu trả cửa nhà cho bọn chủ cũ, chúng chỉ vơ vét bạc vãng châu báu, và ký kết điều ước hòa bình rồi kéo nhau đi.

Bảo rằng lấy cách bạo-tĩnh mà thắng hơn lấy cách bạo-động thắng, là chuyện như thế đó.

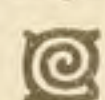
Vì sao không nên làm
cách-mạng chung tộc?

NÓI chuyện chung-tộc, thật là chuyện cách-mạng hẹp hòi thứ nhất.

Đời nay, hoàn-hải đại thông, học thuật đại tấn, đã bước vào thời đại không chia bờ vách cõi giống nòi gì nữa. Việc cách-mạng văn-minh ta làm, sẽ cần cả thế-giới giúp sức, lại cần cả người Pháp-quốc giúp sức ta nữa. Cái chánh-phủ nào đề nên bó buộc ta mới thật là kẻ cừu địch cho cuộc cách-mạng ta; chỉ như các đảng-viên xã-hội, lao-động cùng các người từ thiện, công bằng ở nước Pháp đều là cái sức giúp đỡ cho cuộc cách-mạng ta, ta đem hết tình thân ái, xem họ như anh em ruột thịt, chớ sao lại chia rẽ chủng-tộc mà xem họ như cừu thù!

Cho nên từ nay trở đi, ta nên hết sức phản-đối cái chủ nghĩa chủng-tộc cách-mạng.

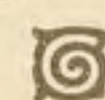
Nhưng nếu quả người Pháp không tán thành cuộc văn-minh cách-mạng của ta, thì tới lúc muôn vàn cực-chẳng-đã, ta mới quyết dùng chủ-nghĩa chủng-tộc. Và lại câu nói giả tí ấy sẽ quyết định ở một ngày mai sau.

Thế nào gọi là học thức?

KHÔNG phải chỉ chuyên nói sự đi học đọc sách mới gọi rằng học-thức đâu.

Phàm ai dẫn mình vào các công cuộc công-thương thực-nghiệp, nghiên-cứu những điều trí-thức mới lạ trong thế-giới, đều gọi là học cả. Có thể vào các học-đường mà học, cang hay.

Thế nào gọi là mạnh yếu?

MANH, nghĩa là có võ-lực hùng cường. Yếu, nghĩa là về võ-lực hèn sút.

Nhưng đứng về mặt cách-mạng văn minh mà nói, thì có tinh thần sao cho mạnh bạo quả quyết, chỉ khi nào cho bền bỉ lâu dài, hai thứ đó còn mạnh hơn, chẳng phải võ-lực có thể sánh kịp được.

(HẾT)

TRƯỜNG ĐẠO-THAO-VY
32-34, rue A. Garros - SAIGON

Day từ lớp chót (Cours Enfantin)
đến lớp nhứt (Cours Supérieur)

Thầy giáo lựa chọn kỹ càng và có kinh-nghiệm
nhiều từ 7, 8 đến 30 năm trong ty Giáo huấn

Học trò nghèo sẽ được giảm hoặc cả, hoặc một phần học phí.

Xin vô học mau kéo hết chỗ

TRƯỜNG NỮ-CÔNG VIỆT-NAM

Ở đại-lộ Gallieni (gần hãng TRƯƠNG-HOÀNH), là một trường có danh tiếng
bấy lâu nay là khéo nhứt

Chia tay

Tang em Thu-Nguyệt

Đứng núp bên hoa gặt lệ tình
Càng thêm đau đớn tắc lòng anh,
Em ơi! vui gượng trong giây phút
Đưa bạn cho em bước lữ-hành,

Ngày xưa, cũng dưới gốc hoa đào
Lơ dềnh nàng trắng dưới nước
xào.

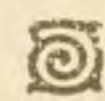
Em tiễn đưa anh bằng thăm hại,
Đề lòng còn nặng vết thương đau

Giờ ấy qua lâu lắm lắm rồi.
Thời gian đưa đến chốn pha phui
Nhưng trong thương nhớ cơn ly
biệt,

Sao dễ dành riêng một ngậm ngùi
Hôm nay, trước lúc rẽ tay nhau.
Trông giới theo anh khuất khóm
đào,

Giữ có kén sầu, chim gọi thăm.
Em ơi! cũng gượng nén lòng đau

TRÀ MI

Bảo «Tiếng Dân» 11 năm

I

Riêng xứ Trung ký bước bước
đầu.

So cùng Nam Bắc lại đi sau.
Ngàn hai trăm lẻ chồng con số.
Mười một năm trường tiếng
sống lâu.

Công chả gì đâu cầu khỏi tội,
Châm mà tới mãi chắc hơn mau.
Tuổi chưa già mấy đường còn
ngái,

Từng thấy chung quanh cuộc
bể dâu.

II

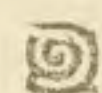
Chả tới gì đâu thứ lão làng,
Mười năm thêm một lễ khao
xoảng.

Trải qua đường ấy từng bao
đoạn,
Học được khôn kia đã mấy
sàng?

Hồn nước gọi hoài ghé bất tỉnh,
Tuổi trời lên mãi vẫn đa mang.

Non sông ngãnh lại mong
phương trẻ,
Kià nữa xanh xanh lại nữa
vàng!

TIẾNG-DÂN

Chiến trường

Mille braves sont là qui
do-ment sans tombeaux. —
LECONTE DE LISLE

Bạn đã từng đi chưa trên chiến-địa
Nhìn quân-nhân dưới nắng buổi
trưa hè?

Họ khao-khát, thèm-thường. Ô! mai-mữa,
Máu quân thù như thể nước
giòng khe.

Họ chém giết lẫn nhau ghê tởm
quá,
Có khác nào thú dữ được mồi
ngon

Bao thầy người ngã rơi như cánh
rạ,
Dưới lưỡi liềm thôn-nữ buổi
hoàng-hôn.

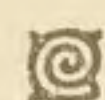
Tiếng đạn lạc tên bay như gió
bão,
Tiếng người rên, ngựa hí, hải-
hùng sao.

Họ vẫn chém, vẫn đâm. Ôi! vô
đạo,
Là những người mưu sự dấy
bình đao.

Bạn có biết vì ai gây nên nỗi,
Đề anh-hùng, liệt sĩ chết không
mồ?

Ấy bởi lũ vô lương, khi nhân rồi,
Bày trò: «thịt tan máu chảy,
xương khô!»

LIÊU-NGẠN

Cột cờ Hưng-Hóa

Thành xưa gió bụi từ mờ,
Kỳ-đài lưu lại bây giờ trong không
Chung quanh cỏ mọc rêu phong,
Tìm ai thiên-cổ lạnh lùng thấy chỉ

Trống lên đầu tẩm quốc-kỳ,
Nóc đài lữ qua chiều về trú chân..!

NGA-HUYỀN (H.H.)

THIÊN-HOÀ BAN-DUỐC

Trị tận gốc các bệnh trái và ban như ban của lưỡi trắng. — **THIÊN-HOÀ-ĐUỜNG** — CHOLON

VÌ 3 LỄ NHƯT CÒN DO-DU' CHƯA ĐANH NGA LÚC NÀY

CHÚNG tôi đã suy đoán rằng việc rắc rối ở Trường-cao phong lúc này, Nga chỉ thừa cơ làm oai với Nhật để lấy sĩ-diện với Liệt-cường, chứ hẳn tâm không muốn đại-chiến với Nhật lúc này đâu. Cổ-nhiên không phải Nga sợ gì Nhật, nhưng mà chỉ sợ nội tình sanh biến bất-trắc.

Chính Nhật cũng nói cứng là có sức đồng thời xâm Hoa và địch Nga, nhưng sự thật họ cũng lo ngại, không dám mạo hiểm đánh Nga giữa lúc dở dang chưa xong việc đánh Tàu.

Vì có 3 lễ:

I. — Tài-chánh không được dồi dào để mua sắm quân nhu khí-giới. Vì một năm mấy tháng nay đánh Tàu dằng dai, Nhật đã phải lấy ra 300 triệu trong số tiền trừ bị ở Nhật-hồn ngân hàng rồi. Số này có lấy ra hết chẳng qua chỉ tới 500 triệu là nhiều. Cứ theo nhà chuyên môn lý tài đã suy tính, nếu Nhật đánh nhau với Nga tất là đánh lòn, chứ không phải lòi thoi như đánh với Tàu bấy lâu nay; đánh với Nga thì nội một năm thứ nhất phải xài phí 3000 triệu (ba ngàn triệu) về việc binh nhu lại còn phải mua thêm khí-giới ở ngoài, chứ Nhật tự chế tạo ra đâu có kịp.

Tri-Điền, tổng - trưởng Tài-chánh của Nhật hiện nay tuy là tay kinh tế đại tài, nhưng ông ta cũng không có thuật gì « chỉ đá hóa vàng » ra được.

Đó là một lễ.

2. — Hiện thời quân đội Nhật rải rác ở các mặt trận trong nước Tàu, có lẽ tới số 60 vạn. Từ năm ngoái đến nay tử thương cũng nhiều, ray rệu đánh với Nga thì một năm đầu, có ít lắm cũng phải xuất binh 100 vạn để ứng chiến mới được. Vì biên-giới Nga Nhật giáp nhau, trên bộ tới 1300 cây số bề dài, dưới thủy dài đến 9700 cây số là ít, vậy thì số quân 100 vạn đem ra bố trí ở một chiến tuyến quá dài như thế, nắm không phải hùng - hậu thắm tháp gì đâu. Huống chi, nếu số quân lính xuất trận mà động viên 100 muôn, thì tất là số dự-bị phải có sẵn 100 muôn hay 150 muôn mới được. Người ta tính ra số tráng-dinh của Nhật có thể xuất trận tới 400 muôn, nếu đem hết ra trận thì các cuộc sanh sát tạo tác trong nước sẽ bị ảnh-hưởng thiếu người thiếu tay mà ngưng trệ lại hết, chừng đó kinh tế lý tài tất nguy.

Đó là hai lễ.

3. — Đến lễ sau hết là không-khí quốc-tế lúc này xem như bất lợi cho Nhật. Vì Anh Pháp đã cố-kết với nhau mà Pháp lại

là đồng-minh của Nga, khoan nói gì hai nước này trợ chiến Nga hay là không, chỉ nói một chỗ là họ xúi các nước bạn thân của họ dùng bán vật-liệu khí-giới cho Nhật cũng đủ khó chịu cho Nhật lắm rồi. Bởi vậy ta thấy có tin nói Nhật đã dự định mua khí-giới ở Ba-tây và Phi-luật tân.

Con gấu Nga phải ôm súng hờn cả Lai mặt: Đắc va Nhật, đó là một lễ khiến Nga cũng không muốn chiến tranh với Nhật bây giờ

Còn hai nước đào - viên kết nghĩa là Đức Y cũng không chắc gì họ chịu giúp thịnh thế cho Nhật về mặt võ lực. Thì chưa chi đã nghe cái tin Hitler khuyên Nhật chớ vội hung hăng chiến Nga hồi này, tức là chỉ tỏ ra Đức chưa có thể trợ lực cho Nhật vậy.

Vì có 3 lễ đó mà các lực nguyên lão đại thần như đám Tây-viên, Cận-Vệ v.v. đều dự dự chiến Nga, chỉ trông giăng giãi cho êm thì hơn. Trừ ra bọn quân nhơn thiếu - tráng là quyết - liệt muốn đánh với Nga ngay bây giờ, họ tin rằng nội những quân đội ở Quan đông và quân - đội Cao-ly cũng đủ chọi Nga rồi, không cần gì nhiều.

Để coi.

MỘT MÓN THUỐC TIỀN AI HO ?

mà uống thuốc này cũng không hiệu nghiệm, không dứt tuyệt, thì nên uống thuốc của

GIA - BỬU - ĐUỜNG
N° 90, Tổng đốc - Phương
CHOLON

Có thuốc ho rất thần-hiệu. Bất cứ đàn bà, con nít, ho gió, ho đàm, hoặc lâu hoặc mau, uống thuốc nước này hết bệnh liền.

• Người đang mạnh uống thuốc này cũng bổ tinh thần khoẻ khoắn.

Câu đố ?

của ĐỒ-GÀN

Cũng nói sừng sỏ ngang-làng
Cũng chung một giống da vàng
như ai.

Thi thơ chứa nặng đầy người;
Mà mang tiếng dốt một đời cho cam
Con vật gì ?

Xưa em rằng trắng thơ ngây,
Một nha sum-hiệp, một giây liên-
doãn.

Rằng đen em hãy đương xuân,
Đỏ lông, xanh võ tiêng oan một đời
La trái gì ?

Từ nay mỗi tuần bản báo
dăng một vài câu thơ đố như
trên đây để hiển độc giả giải
trí. Hai câu trên này tuần sau
có lời giải.

Một vị phước tinh cho bệnh nhơn

Chúng tôi xin giới thiệu ông HUYNH HON, thầy thuốc người Tàu, làm nghề thuốc trên 30 năm. Nhờ làm lâu mà được nhiều kinh nghiệm, cứu bệnh dễ dàng, nên được phép Chánh-phủ cho ông cấp bằng làm thuốc ở tỉnh Gia-dinh. Kể từ nay ông sẵn lòng cứu bệnh cho toa mà không ăn tiền. Vậy ai có bệnh, cứ đến ông sẽ hết lòng điều trị, bất luận giàu nghèo. Ông trị đủ các bệnh, nhưng chuyên môn nhất là máu huyết đàn bà, bệnh tử cung và bệnh đường kinh. Lại giỏi về bệnh ho lao, sức huyết và bệnh siêng, bệnh phong tình, bệnh nhầy mũi.

Nhớ đến số nhà 47 đường Eglise ở ngang ga Bà-chiếu, có treo tấm bảng lớn để chữ HUYNH-HON thầy thuốc.

— Con bò này có sữa rất tốt, ai cũng ham, nhưng nó có tật hay đá nghịch lại cho đồ !.

AI MUON HỌC THÊM PHÁP-VĂN?

Xứ mình hiện giờ, mỗi việc gì cũng phải dùng tiếng Pháp và giao thiệp với người Pháp hằng ngày, mà học lực Pháp-văn mình kém, nhiều khi bực tức. Giờ phải học thêm mới được.

Vậy thì cái tin này quý-vị mừng lắm.

Ông NGUYỄN-PHAN-LONG sẵn lòng dạy học Pháp-văn bản, thơ (par correspondance), bằng cách rất dễ hiểu và mau lẹ. Tóg Tiền học mỗi tháng 10p. Viết thư xin thọ giáo và đóng tiền học tại địa-chỉ : n. 11 rue des Jardins Saigon.

Có đều xin quý-vị hiểu rõ rằng cách học này chỉ để riêng cho những người lớn tuổi, hay đang làm việc và sẵn có học lực khá khá, giờ muốn học thêm cho giỏi, hoặc để đi thi bằng cấp trung học hay thi lên ngạch trên (cadres supérieurs) trong các sở của Nhà-nước. Những người học còn kém, cùng là anh em đang học các trường công trường tư, thì ông Nguyễn-phan-Long không nhận dạy. Xin miễn viết thư.

M.

20 NĂM DANH TIẾNG

NAM-THAO-ĐUỜNG
59, Quai de Belgique - SAIGON

Trung-Nam y-sĩ NGUYỄN-VĂN-BÁU

Chuyên trị các chứng bệnh của Phụ-nữ và Nhi-đồng

Giờ coi mạch: Sáng từ 8 giờ tới 12 giờ. Chiều từ 3 giờ tới 7 giờ.

MỠI PHÁT MINH DỒI HÌNH NGU'ỒI

HÓA-THÂN-CHÍ-BỬU-HOÀN : Là một phương thuốc mới phát minh, trị tuyệt bệnh phong đơn cùi.

HÔI-HOÀ-TẾ Có thí-nghiệm mấy chục người đều lành mạnh cả. Tôi có đăng hình bệnh nhơn ở nơi báo Điền-Tín rồi. Quý vị không tin xin mời đến nhà sẽ thấy sự kết-quả của chúng tôi. Thuốc này tôi dám cam đoan, hề uống từ 1 tháng tới 4 tháng thấy đổi hình không sai. Từ 4 tới 10 tháng thì lành mạnh như xưa, uống lâu mau tùy theo bệnh nặng nhẹ.

SƯU-PHONG BỔ-HUYẾT : Trị tuyệt bệnh : đau gân, đau xương, đau lưng, Tê, Bại, Nhức mỏi. Đêm nằm tay chơn để đầu tề đó, mặt mày tay chơn nó làm như kiến bò. Dùng đến thuốc này thì hết tuyệt.

VẠN-LINH ĐẠI-BỔ : Chuyên trị đàn ông đàn bà ăn uống không đặng. Tinh thần suy kém hay đau lưng, mệt nhọc, ái tình, da xanh vàng mề, đầu hay chán vàng, ngồi làm việc thần hư, hề uống vô thì thấy khoẻ và công hiệu liền.

ĐỒI S C NGƯỜI : Thuốc NGUYỄN-ĐỨC-BỔ á-phiện có thí nghiệm tại Laboratoire Identité Saigon. Là một phương thuốc đại bổ, không phá không hành, không di tinh, không nhọt, không nhức mỏi, không thêm á-phiện, dám cam đoan. Uống vô từ 15 ngày thấy cân nặng thêm một hai kilos. Lạc-châu và Saigon qui ông đều có dùng nhiều rồi. Ai ai cũng đều khen tặng là một phương thuốc thần.

Hóa Thân Chí Bửu hoàn : mỗi hộp giá 1p.20

Vạn Linh Đại Bổ : mỗi hộp giá 0p.40

Sưu Phong Bổ Huyết : mỗi hộp giá 0p.80

Thuốc bổ Á-phiện : mỗi hộp giá 1p.00

Nhà thuốc NGUYỄN-ĐỨC-ĐUỜNG

số 17 đường HUYNH-QUANG-TIÊN (Cầu Rạch Bần) Saigon.

NGUYỄN-VĂN-VÀNG BẢO-CHẾ

NGƯỜI MUỐN CHIẾN THẮNG NHỰT-BÔN

*Gia-luân
đại-nguyên-soái*

Kerensky rồi, tin ấy lập tức truyền đến thành Samara, một tỉnh thành nhỏ bên sông Volga.

Đội quân đóng ở đây là toàn bộ-binh 143. Quân-lính hò reo hơn hờ, tức thời hội nhau trong một rạp hát bóng để bàn định tổ chức một hội Ủy-viên Cách-mạng (Comité Révolutionnaire)

ngay bây giờ

Người ta chỉ biết đại-khái là Gia-luân sanh ra hồi năm 1889 ở tỉnh Yaroslav, con một gia-đình nông-dân. Hồi nhỏ có học trường làng được ít lâu rồi đi theo cha mẹ lên sanh nhai ở kinh-đô Saint-Pétérbourg Gia-luân làm thợ trong công-xưởng.

Năm 1910, vì làm đầu một cuộc bãi-công, Gia-luân bị bắt, ở tù 2 năm 8 tháng mới được thả ra.

Lúc Âu-chiến, Gia-luân đăng lính ra trận mấy tháng, được ên chức cai. Sau bị thương tích chữa lành rồi, Gia-luân trở về làm thợ chó không đi lính nữa. Làm thợ ở xưởng nào cũng tỏ ra người thông-minh, có tài tổ-chức. Đến 1917, Gia-luân vô làm cai trọng xưởng binh-công ở Samara và đồng thời vô đảng cộng-sản.

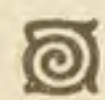
Sau khi được cử lên làm chủ-tịch chánh-phủ Xô-việt cách-mạng tỉnh Samara rồi, Gia-luân làm việc một cách lanh lẹ quyết đoán. Nội trong hai ngày, đem hai toán lính, bao vây xưởng chế tạo đồ sắt ở bờn-tĩnh và tịch lấy khí-giới của bọn lính đóng giữ trong đó. Liền đêm hôm ấy, lại chiếm lãnh một nhà bảo-phản-đối cách-mạng, luôn dịp chiếm lãnh cả sở điện-báo, điện-thoại và ga xe lửa cùng tất cả các cơ-quan giao-thông. Tóm lại trước sau có 3 ngày mà Gia-luân tổ-chức xong một chánh-phủ Xô-việt hoàn toàn và có căn cứ bên vũng ở mé sông Volga.

Rồi đó Gia-luân thống-xuất mấy đạo binh đi đánh đông giệp bắc, giao chiến với những đạo quân Bạch-Nga (thứ quân phần-đổi Hồng-quân là quân Cộng-sản) luôn một năm trường, có nhiều công lao gian khổ. Nhiều người tưởng Gia-luân và toàn thể bộ hạ đã chết đầu mất rồi. Mãi tới 27 tháng 9 năm 1918, Gia-luân kéo quân về tới tỉnh Perm, chánh-phủ Xô-việt ở Mạc-tư-khoa (Moscou) hay tin, vui mừng khôn xiết, liền bày ra thứ huân-chương Cờ-đỏ để ban thưởng cho các tướng-sĩ có võ công to lớn với chủ-nghĩa cộng-sản và tặng huân-chương quý báu ấy cho Gia-luân.

Lúc đóng quân ở tỉnh Perm, Gia-luân phụng-mạng làm chức sư-trưởng sư-đoàn 30, vẫn đang giao-chiến với quân Bạch-Nga.

Gia-luân có chiến công oanh-liệt nhất là trận đánh ở bán-đảo Crimée. Cứ theo mấy người lính còn sống sót thuật chuyện thì các cuộc nội-chiến trong nước Nga, duy có trận này là kịch-liệt

nhứt; chiến-sĩ hai bên ra trận đều hung dữ như beo cạp. Nhờ Gia-luân trí-dũng song toàn, khéo dùng mưu kế mà đánh tan nát Bạch-quân và lập nên chiến-công tuyệt-thể. Chánh-phủ Xô-Việt thưởng cho Nhị-dãng Hồng-kỳ huân-chương.

DOAN trên là mới nói công-nghiệp to lớn của Gia-luân ở Âu-châu mà thôi, kỳ-thiệt Gia-luân còn lập nên công-nghiệp to lớn ở Á-châu nữa.

Lúc bấy giờ nội-loạn ở nước Nga đã hơi yên-đón rồi, cơ-quan tối-cao của Cộng-sản-đảng bên phải Gia-luân sang Viễn-đông đánh tan quân đội Bạch-Nga của Nam-tước Schteraberg ở Khố-luân (Urga) xứ Ngoại-Mông-Cổ và lập thành Ngoại-Mông cộng-hòa-quốc, làm như một nước «lót-đệm» ở giữa Nga-Sô-việt phân cách với thế-giới tư-bồn.

Sau đó, Gia-luân qua nước Tàu giúp việc cách-mạng cho Quốc-dân-đảng. Lúc này, vào hồi 1924, đại-tướng Blucherov mới dùng cái tên giả là Gallen (do đó mà có tên quen gọi là Gia-luân, theo người Tàu xưng hô), hiệp với Bao-la-đinh (Michael Borodine) tán-trợ công-cuộc cách-mạng cho Tôn Trung-sơn.

Bao-la-đinh là người gốc Do-thải dân Nga chính tên-thiệt Grzenberg, vốn là bạn cũ của ông Tôn Trung-sơn hồi còn ở Mỹ và Anh, cho nên bây giờ bí-mật sang Tàu giúp đỡ họ Tôn trong việc cách-mạng hoạt động ở Hoa-nam. Kể có Gia-luân dẫn 300 đảng-viên cộng-sản và mấy bay súng lớn qua hiệp lực với Bao-la-đinh giúp chánh-phủ cách-mạng Tàu nhiều việc trọng-yếu.

Sự-thật, từ 1927, quân-đội Quốc-dân cách-mạng Tàu đánh đổ được bọn quân-phiệt miền Bắc và bắt đầu thống-nhứt Trung-quốc, đã đành là do công-lao lực-lượng của Tôn Trung-sơn và Tưởng giới-Thạch, nhưng nói cho công-bằng, có nhờ Bao-la-đinh và Gia-luân giúp sức nhiều lắm.

Nhứt là trường Hoàng-phổ vừa mới lập-ra, để rèn-tập thanh-niên tướng-sĩ Gia-luân giáo-huấn và cổ-xúy cho bọn ấy có tinh-thần cách-mạng nồng-nàn, nhờ cái tinh-thần ấy Tưởng-giới-Thạch mới đem Quốc-dân-quân bá-chiến bá-thắng mà tới dưới chơn thành Bắc-kinh và mở cuộc thống-nhứt Trung-hoa từ đó. Trong việc lớn-lao ấy, có công của Gia-luân, người Tàu chắc hẳn không quên.

Kể đó, chánh-phủ Tô-Nga giao cho Gia-luân công-việc trọng-đại, là tổ-chức Viễn-đông Hồng-quân ở biên-giới Nga-Mãn để giữ Tây-bá-lợi-á và Hải-sâm-uy, phòng-hoà xâm-lược của

Nhứt. Vào khoảng 1929-30, do việc Trung-quốc cùng Tô-Nga tranh-nhau con đường xe lửa Trung-đông mà phát-sanh chiến-sự. Vì lúc đó Trương-học-Lương nghe lời viên cố-vấn là người Bạch-Nga toan bề-đuổi hết phần-hùn của Nga mà dành lấy con đường xe lửa ấy một-mình. Gia-luân đem quân tinh-nhuệ giao chiến có một vài trận nhỏ, đủ khiến cho Trương-học-Lương phải chịu khuất phục cầu-hòa ngay. Phải chi hồi này Gia-luân thừa-thắng mà chiếm lấy Bắc-Mãn thì được-liền, nhưng còn e gây sự phải-xung-đột với Nhứt, tất là thất-bại, vì lúc đó Hồng-quân Viễn-đông chưa sắp đặt được hoàn-toàn, không thể đối-địch với Nhứt-đặng.

Rồi vụ Mãn-châu nói trên đây, Gia-luân về Moscou, cùng chủ-tịch Nhơn-dân Ủy-viên-hội Sint-sov âm-mưu đã-đảo Staline, nếu việc thành thì chức Quốc-phòng-bộ-trưởng sẽ về tay Gia-luân nắm giữ. Nhưng việc bại-lộ ra, Sintsov bị cách-chức đi-đày, còn Gia-luân thì nhờ có Quốc-phòng-bộ-trưởng bây giờ là Vorochilov đảm-bảo khỏi tội. Bởi Vorochilov sợ giết Gia-luân thì quân-tám-sanh-biến, nguy-lắm. Thành-ra Gia-luân lại được trở-quả Viễn-đông giữ binh-quyền như cũ, cho tới ngày nay. Giữa Staline và Gia-luân vẫn có sự-hềm-khích ngầm-ngầm, cho nên cái tin trên kia nói Staline sợ Gia-luân chiến-thắng Nhứt mà nổi-danh và đoạt-quyền mình đi, tưởng không-phải là vô-cớ-vậy.

Staline oán-hận đả-đồ, bao-nhiều nguyên-nhưng đại-tướng bị-lảo-hạ-sát-mấy-năm nay, mà không dám động-tới Gia-luân, chắc hẳn cũng nghĩ Gia-luân là một nhơn-vật tối-quan-hệ cho việc quốc-phòng và địa-vị của Nga ở Viễn-đông, trừ Gia-luân ra hiện-thời không-ai-đương-nổi.

Vụ Trường-cao-phong mà Nga Nhứt-đinh chiến-từ-bữa 11 Aout để thương-lượng-giãng-hòa, nếu như nay mai kết-quả vượt-đuổi-luơn, tất là phải phát-sanh đại-chiến, thì tay-địch-thủ của Nhứt là Gia-luân đại-nguyên-soái, chắc Nhứt không-thể coi-thường được đâu!

T.

Ai cũng phải đặc-biệt-lưu-ý đến cuộc-xung-đột Nhứt-Nga hiện-thời. Tất-ai-cũng-phải suy-nghĩ trong khi-đọc-mấy-cái-diễn-tin:

1. - Chính là Staline không muốn chiến-tranh với Nhứt-lúc-này, vì sợ Gia-luân, Viễn-đông Hồng-quân nguyên-soái đánh Nhứt-tất-thắng, sẽ được dân-Nga tôn-sùng rồi tranh-mất địa-vị của Staline. Bởi vậy có tin-rằng Staline sẽ đưa Gia-luân nguyên-soái ra tòa Đại-thẩm (Haute Cour) để xử cái tội sơ-suất mà gây-ra cuộc-biến Trường-cao-phong.

2. - Gia-luân nguyên-soái một hai yêu-cầu chánh-phủ Moscou giao-toàn-quyền cho mình để đánh Nhứt-lúc-này chính là lúc thuận-tiện cho Nga-tất-thắng. Nga-thắng Nhứt tự-nhiên địa-vị ở trong và ở ngoài đều-tăng-thêm oai-thể.

3. - Hôm 9 Aout, Gia-luân nguyên-soái đã dời đại-bản-đinh (quartier général) tới đóng ở gần Trường-cao-phong để chỉ-huy tướng-sĩ đánh-trận.

Chắc hẳn trong trí của độc-giả đều tự-hỏi: Gia-luân nguyên-soái là người-thể-nào mà Staline phải-sợ và quyết đánh Nhứt-phên-này là thắng?

Từ 12 giờ trưa 11 Aout, hai-bê-Nga Nhứt đều án-binh bất-động, để chờ cuộc-điều-tra-phân-giải về vụ-cương-giới-lời-thôi. Nếu nay mai việc-điều-đinh không-xong, thì chắc hai-bên lại đánh-nhau, mà bây-giờ sẽ đánh-nhau kịch-liệt. Người-thống-lãnh đại-quân Nga giao-chiến với Nhứt, tức là Gia-luân nguyên-soái

Vậy thì Gia-luân nguyên-soái là người-thể-nào, chắc nhiều-bạn-đọc chúng-tôi càng muốn-biết-vậy.

HỒI tháng 10 năm 1917, Lê-ninh nổi-cuộc cách-mạng vô-sản và đập-đổ chánh-phủ

Phần đông-quân-lính dơ-tay nói: — Anh-em-chúng-ta-phải-cứ Bơ-luy-sê-rô (Blucherov) lên làm hội-trưởng là xứng-đáng người làm đầu chúng-ta.

Blucherov đó tức là Viễn-đông Hồng-quân đại-nguyên-soái Blucher bây-giờ, chúng-tôi-gọi là Gia-luân nguyên-soái, cũng là một người. (Lát nửa-độc-giả sẽ-biết vì sao có tên Gia-luân).

Lúc bấy giờ, ông-ta-chỉ là một chú-cai trong-đội-lính-mình, chưa-ai-nghe-biết tài-năng-tên-tuổi gì hết, nhưng mà tất-cả binh-sĩ trong-đoàn bộ-binh 143 đều tôn-sùng kính-mến.

Cứ-tọa-vô-tay hoang-nghinh như sấm-vang-pháo-nổ. Gia-luân bước lên-ngồi ghế chủ-tịch của Cách-mạng ủy-viên-hội ở Samara gồm có 13 người, để nắm-quyền chánh-trị quân-sự của Xô-việt-tỉnh này. Hôm đó người-ta-vui-mừng quá, đến-đổi-sau khi-bãi-hội có nhiều chú-lính uống-rượu say-như, ngã-lăn-giữa-đường.

Qua 8 giờ sáng ngày-hôm-sau chú-cai Gia-luân đến-viếng quan-tư-lệnh của đạo-quân đóng ở Samara, dơ-tay chào theo-phép nhà-binh rồi nói:

— Chánh-phủ Xô-việt Samara đã thành-lập hồi-hôm-qua, phải-tôi-đến-ra mắt-tướng-quân xin-giao-lại binh-quyền cho-chánh-phủ mới.

Quan-tư-lệnh biết-thể-cường-lại vô-ích, liền làm-lễ-giao-cắt binh-quyền cho chú-cai Gia-luân.

Từ đó, Gia-luân rung-đuổi-đường-mây, mỗi-ngày-một-lên cao-bay-hồng, cho-tới-bây-giờ làm-tới chức Tô-Nga Viễn-đông Hồng-quân Tổng-tư-lệnh, lại-được tấn-thăng đại-nguyên-soái.

Tô-Nga có 5 đại-nguyên-soái, Gia-luân là một.

Cũng như các nhà-lãnh-tụ khác của Tô-Nga, gốc-gác-lai lịch-thuở nhỏ của Gia-luân ra-thể-nào, đều là chuyện bí-mật-khó-biết. Cho-đến cái-tên-tục-ra-sao-cũng không-ai-được-biết.

NHÀ MÁY CHẾ TẠO
HAI - PHONG
(Tonkin)

Còn cần nhiều
đại-lý ở các tỉnh

Nên dùng thứ dầu sơn

RÉSISTANCO

Vừa láng, vừa bền, vừa rẻ tiền

Bán sỉ và bán lẻ
ở hiệu

NGUYỄN-SƠN-HÀ

97 rue Charner - SAIGON

Téléphone : 21.786

CÁCH KIẾN THƯA VỀ VIỆC HỒ BỒN-QUỐC

(TIẾP THEO SỐ BÁO 47)

Về sự tái tụng, sự bãi nại và sự kêu
nài khép ngoại nhơn vô vụ kiện

Điều 24. — Về việc bồn-quốc, khi nào y theo giấy mời nguyên-cáo và trả lời bị-cáo, cả hai bên đương-sự đều có đi hầu tòa, (hoặc bồn thân đi hầu hay trạng sư thay mặt, hay nửa cây thân - nhơn như cha mẹ, con cháu, vợ chồng đi thay mặt) thì một vụ kể là đã được sắp đặt đầy đủ và việc xử đoán kể như đã có cả hai bên đương sự đối tịch vậy.

Lời giải. — Nói như thế nghĩa là khi nào:

1' cả hai bên đương sự có đi hầu.

2' một bên có đi hầu còn một bên có trạng-sư hay thân-nhơn thay mặt đứng phép.

3' cả hai có trạng-sư hay thân-nhơn thay mặt đứng phép, thì cái án quan tòa sẽ kết gọi là án đối-tịch (jugement contradictoire), khác với án khuyết-tịch (jugement par défaut) ở cái chỗ này: án đối-tịch thì bên bại được xin kháng-cáo lên tòa trên (nếu là án sơ-thẩm) còn ai khuyết-tịch thì chỉ được phản-kháng (faire opposition) mà thôi.

Điều 25. — Quan tòa không phép đình lại mà không đọc án về một vụ sắp đặt đã hườn thành, song nếu trong hai đảng mà có

Pháp Luật
LUẬN ĐAM
của
Phan-van-Thiết
Luật-khoa ở-nhơn
Tốt-nghiệp Cao-Đẳng
Thương học nước Pháp

một từ-trần trước khi vụ kiện được khởi sự xét xử như đã nói trong điều trước đây, thì tòa sẽ khởi vụ kiện lại với những người thừa-kế của người mạng một ấy. Như vậy, quan tòa sẽ đòi chứng đến hầu trong một buổi nhóm sẽ tới để xét xử.

Điều 26. — Vô luận trong lúc nào, về việc gì, bên nguyên-cáo luôn luôn có quyền rút đơn mình ra và ngưng hết các ảnh hưởng của vụ kiện lại.

Sự rút đơn bao giờ cũng phải chính các bên đương-sự hay người ủy-quyền riêng của họ mới được làm. Có thể xin rút đơn hay nhận sự rút đơn bằng tờ giấy hay bằng lý-doán miệng thốt ra tại buổi hầu. Quan tòa phải chứng nhận sự rút đơn bãi nại bằng một cách như định ghi vào trong bút-lục.

Điều 27. — Sự rút đơn, khi án từ không đăng thi hành đến đã nhận rồi, thì lý đương nhiên những người ấy, ngoại trừ khi có nghĩa là hai đảng đánh chịu cho công vụ trở lại như xưa, y như trước khi chưa vào đơn. Lại cũng có nghĩa là chịu trả tư-lợi của hội, hay là có liên can đến những người đồng-hừa-phải ký tên một đạo thẩm trạng thường, viết dưới số tiền buộc người rút đơn phải chịu trả số phí ấy, trừ ra khi nào hai đảng có ưng thuận điều đình trước.

Khi nào một vụ đã kết liễu bằng sự rút đơn bãi nại rồi, nếu là một vụ kiện về cốt của sự phân tranh thì không thể làm một lá đơn khác mà xin kiện lại.

Lời giải. — Có hai thứ bãi nại: 1' bãi nại về vụ kiện (désistement d'instance); 2' bãi nại về vụ phân tranh (désistement d'action).

Nếu bãi nại về vụ kiện thì chỉ nghĩa là công việc trở lại y như khi chưa vào đơn. Còn nếu bãi nại về vụ phân-tranh thì chỉ nghĩa cấm không cho vào đơn kiện lại về sự phân tranh ấy lần thứ nhì nữa.

Điều 28. — Mỗi lần có một vụ kiện nào có can hệ một cách trực tiếp đến quyền lợi của những người không từng được đòi hầu thì quan tòa phải dạy đem họ vào vụ kiện.

Khi nào có lời đăng bị-cáo xin ngày kỳ hầu thứ nhất thì quan tòa cũng dạy phải đem hết những người bảo lãnh trong vụ kiện mà phải cho họ ký hẹn cho kịp mà đi hầu tùy theo họ trụ cư xa hay gần tòa án.

Những người nào tòa không có đem ký tên vào vụ kiện, thì

nhưng người ấy, ngoại trừ khi nào vụ kiện có liên can đến những người đồng-cổ-đồng một hội trong những việc thuộc về tư-lợi của hội, hay là có liên can đến những người đồng-hừa-kể nếu quyền lợi họ không tương-phản với nhau.

Lời giải. — Quan tòa chỉ có quyền ghép vào vụ kiện những người đồng-thừa-kể với kẻ bị cáo hay kẻ thọ quyền (ayants droit) của va.

Nhưng quan tòa không thể ghép vào những người có quyền lợi giống với nguyên cáo.

Bị cáo có thể xin tòa ghép vào những người bảo lãnh, quan tòa phải tiện-thị nhận lời xin ấy, không cần xét coi sự đảm-bảo có chánh đáng hay không.

Kẻ nào bị kêu nại ghép vào vụ kiện nhơn danh người đảm-bảo thì không thể dùng cái lẽ tòa không có quyền xét xử vì khác quận hạt (incompétence territoriale) mà xin miễn-trừ, vì tòa có quyền xử vụ phụ mặc dầu không phải ở chỗ trụ-cư của người đảm bảo.

PHAN-VĂN-THIỆT

(Còn tiếp)

Ông PHAN-VĂN-THIỆT
CỦ-NHƠN-LUẬT

Tiếp khách mỗi ngày ở tại:
PHÒNG-VĂN BIỆN-SỰ
N° 43 Aviateur Garros, SAIGON

Mỗi lần cố-vấn về một khoản pháp-luật giá là 5 đồng.
Khi nào có đặt đủ đơn, trạng, lý-doán thì giá từ 15 tới 100 đồng tùy việc lớn nhỏ.

**TẬN TÂM VÀ TRUNG
THÀNH VỚI PHẬN SỰ**

Đau bụng, no hơi tức rêu trời

Đau bao-tử, ruột, đau bụng lâu năm, ăn không tiêu, thường bón uất, đi xông không được, hay lòi tức nghẹn chảy nước dãi, ợ chua, no cũng đau, đói cũng đau, đau trồn dạ dưới, đau thốn lên trên, hoặc đau ngay rúng, đau từ chập từ hồi, đau một bữa nghĩ vài bữa đau trở lại, uống nhiều thứ thuốc không thấy thuyên giảm. Muốn khỏi tiền mất tật còn, ai có bệnh kể trên, nên uống thuốc gia-truyền ĐAU RUỘT hiệu ĐỨC-TRỌNG, uống vào đại-trường thông-hoạt, bộ máy tiêu hóa kiện toàn, chứng đau bụng hết, ăn ngon ngủ được. Thuốc rất linh-nghiệm đã từng cứu được nhiều người mắc phải chứng bệnh nguy hiểm này.

Mỗi hộp 0p.60

Nhà thuốc ĐỨC-TRỌNG

Số 280 đường Dellefosse

Xóm cũ CHOLON

(Trường học xóm cũ đi tới 100 thước)

Đề bán tại Nguyễn-thị-Kính và khắp nơi

*Không đau
lại mau biết máy*

Mất ngủ, kém ăn, tâm thần mờ mịt, đều là những nguyên nhơn làm cho ngài thất bại trên đường đời.

Nếu ngài muốn tạo lên hạnh phúc, giàu có, phong lưu, thì nhất thiết ngài hãy giữ mình, chớ để thương đau ốm.

Sự thành công thắng lợi chỉ dễ giành cho những người mạnh khỏe mà thôi.

Vậy mỗi tuần ngài hãy bồi dưỡng thân thể bằng một viên

CỦU-LONG-HOÀN

của nhà thuốc **VÔ ĐÌNH DÂN** 323 RUE DES MARINS
CHOLON
118 ESPAGNE SAIGON - 4 OHIER PHNOMPENH

CLINIQUE PELLERIN

93, RUE PELLERIN

DOCTEUR TRẦN-VĂN-ĐỒ Tel.: 20.912

Có nhiều phòng rộng rãi, mát mẻ sẵn chỗ tắm và rửa mặt riêng, mỗi phòng cho người đẻ và bệnh nằm.

Có nhà mổ và nhà đẻ đủ đồ khi cụ đẻ mổ và đẻ khó.

Coi mạch và trị bệnh: tim, gan, phổi, thận, và bao tử, ruột, trĩ, ban, kiết.

Trị bệnh đàn bà: tử cung, bạch đới.

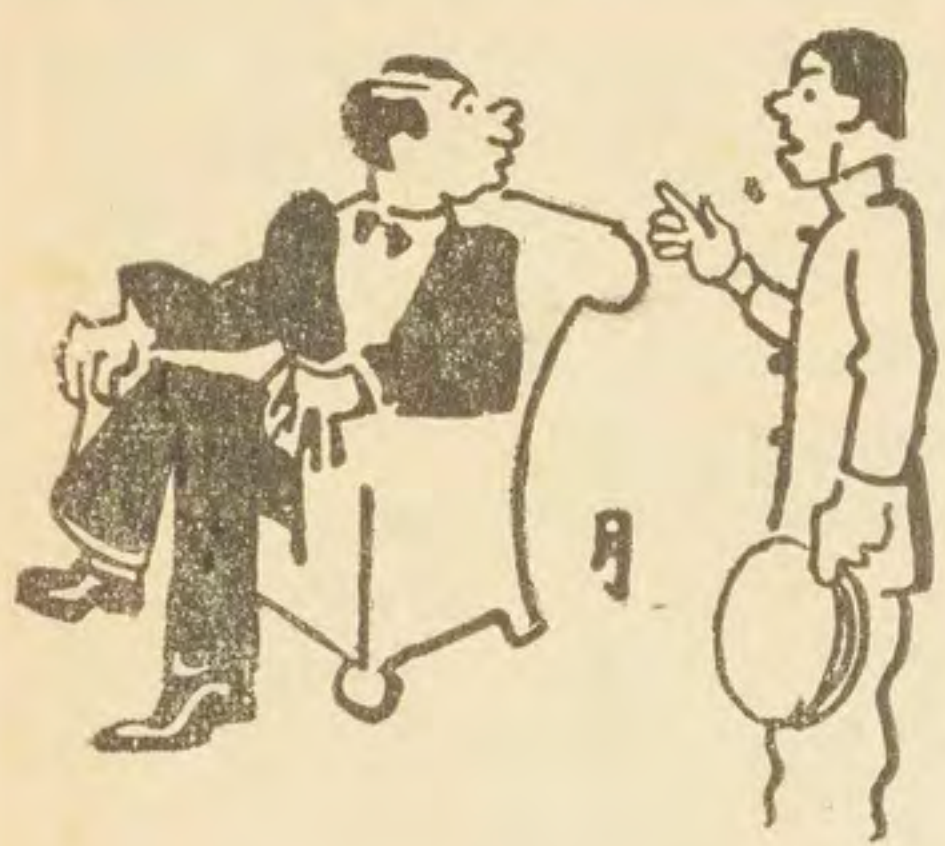
Trị bệnh bằng điện khí: Diathermie.

• Phòng rọi kiến (Rayon X) (chụp hình, vẽ hình không hại người, coi phổi, bao tử, ruột).

COI MẠCH: Sáng 8 giờ tới 11 giờ. — Chiều 3 giờ tới 5 giờ.

BAO GIỜ MỚI TUYÊN-BỐ KẾT-QUẢ

CUỘC THI VĂN-CHU'ÔNG của phủ Thông-độc Nam-kỳ?

Theo nghị định của quan Thông-độc P. Paqès, bắt đầu từ năm 1938, xứ Nam kỳ đã có cuộc thi Văn-chương. Thời hạn chấm thi là năm tháng, nghĩa là từ 15 tháng giêng đến 15 tháng sáu thì tuyên bố kết-quả.

Chúng tôi còn nhớ vào thượng-tuần tháng giêng báo Mai yêu-cầu xin hoãn lại một vài tháng để các nhà văn có thêm thời giờ sửa chữa tác-phẩm của mình hoàn-toàn hơn.

Nhưng... vẫn không được; nhà nước nghị định đến 15 tháng giêng không nhận sách dự-thi nữa.

Đến hạn 15 tháng sáu, nhiều tiếc! Một Văn-Đoàn ở Nam-kỳ

nhà văn và nhà báo đều trông kết-quả nhưng vẫn... bất tín.

Đến 15 tháng bảy cũng... biệt mù.

Đến nay 15 tháng tám: bảy tháng chẵn mà những người có sách dự-thi, cả đến những bạn làng văn vẫn không thấy kết-quả ra sao và cũng không thấy tuyên bố hoãn lại tháng nào?

Nhất là trong nghị định có nói rằng: Sau khi tuyên bố kết quả, trong một tháng, các nhà văn phải đến 1er Bureau, 2em section (phủ Thông-độc) lấy tác phẩm của mình ra.

Đợi mãi! Đợi mãi! Có người đợi tuyên-bố để lấy sách xuất-bản nhưng mãi không thấy tin-tức gì.

Dám mong những ngài có trách nhiệm trong cuộc thi này nên để tâm với văn-nghệ một chút: Nếu thời hạn đã đến mà công việc chưa xong thì cũng phải đăng báo cho biết chờ có lẽ nào yên lặng một cách vô tình?

Mỗi buổi đầu mà đã có một khuyết-diểm như thế thật đáng

tiếc! Một Văn-Đoàn ở Nam-kỳ

kinh cao

◆ Báo « MAI » tới số 50 ra cuối tháng Aout này là vừa đúng 1 năm. Chúng tôi trân trọng cảm tạ chủ vị độc-giả có lòng chiếu-cổ từ đầu tháng Septembre năm ngoái.

Bước qua năm thứ nhì, chúng tôi rất trông mong chủ vị đem lòng chiếu-cổ như cũ; chúng tôi hết sức cảm tạ.

◆ Luôn dịp xin nhắc nhở chủ vị mua báo từ hồi đầu tới nay mà chưa tiện dịp trả tiền, thì bây giờ xin làm ơn gửi trả dùm, chúng tôi trông đợi và cảm ơn trước.

◆ Vì lúc này giá giấy lên cao quá, và nhơn-công ấn-phí thứ gì cũng gia-tăng, tự nhiên về phí khoản kinh doanh đều phải tốn hao hơn trước nhiều, chúng tôi không còn có sức chịu lòng mà gởi báo trước sẽ thân tiền sau nữa.

Bởi vậy kể từ nay, những thư gởi lên mua báo, đầu nhiều đầu ít cũng xin trả tiền mặt; trái lại, chúng tôi không dám gởi báo.

PHONG, BAN, ĐEN

Con nít thường hay có chứng Phong, Ban, nếu cho uống không nhầm thuốc, để diễn trị thì nó sanh biến nhiều bệnh nguy đến tánh mạng, chớ chẳng vừa. Vậy ai có con nít nếu mới ăm đầu, phải để phòng trước, thì cứ cho uống thuốc CHÂU-PHÁCH-TÂN hiệu ÍCH-NGUON-ĐUONG nội trong nửa giờ thấy hết. Vì thuốc này công hiệu cấp kỳ và chuyên môn trị đủ các chứng bệnh con nít: Phong, Ban, ọc sữa, ỉa mửa, ỉa nước, đau bụng, ỉn lụng, khóc đêm, sinh bụng, làm kinh, trực thị...v.v., trăm bệnh khó g sai một, nên mua để phòng mà nuôi con nít.

Giá mỗi ve Op.20

Thuốc HO bao sấp hiệu ÍCH-NGUON-ĐUONG trị đủ các chứng ho, danh tiếng hơn 60 năm, không có thứ nào bì kịp, người lớn con nít đều uống được.

Giá mỗi hườn Op.15

Hỏi mua trong các tiệm thuốc Bắc khắp lục-châu.

Tổng phát hành 295 Phố-nhuan--SAIGON.

MỘT NGHỀ MỚI MỘT NGU'ỒI MỚI

của
TUYÊN
QUANG

GÁI NHẢY

những-bí mỗi tuần của MAI

(TIẾP THEO VÀ HẾT)

III — Họ cướp cơm của chúng em

mắt lẫn tròn trên đôi má hồng còn ngây-thơ của cô H.

CÁC ngài chắc khó tin được lời nói của tôi là nơi khiêu-vũ trường cũng có cách lương gạt, cướp giật. Tôi không dám cho các ngài là lầm-lạc.

Tôi muốn nói vì các ngài ít lần-la ở « đăng-xinh » và có khi đến đây cũng ít chịu dò la để ý dò thời. Trong thế gian này bất cứ là nơi nào có sự qua lại bằng tiền bạc mà không có sự lừa bịp?

Thì ở « đăng-xinh » cũng thế: gái nhảy bị mấy cậu công tử « da » cho leo cây nhiều mẻ đau điếng và ngay những ông chủ đăng-xinh họ cũng chặn-ngược chặn xuôi của chị em những vé « tích-kê » (ticket).

Cô H. với nét mặt bi-thảm, nói chuyện!

— Anh cứ coi mấy cô « tắc-xi » họ nhảy đồ mồ hôi hột đó có phải là được nhiều nhởi gì sao! Hai bữa nhảy liên-tiếp mỗi rá-cấp giờ thì quan khách người ta mới cho có một cái bạc, mà cũng không ăn trọn được cái đó nữa anh à!

Tôi hơi lấy làm lạ:

— Em muốn nói bọn bồi ăn huê-hồng tiền nhảy đồ hả?

Cau mày nhieu mặt cô H. trả lời

— Chúng nó làm gì ăn được? Có chủ chúng đó!

Tôi hỏi cô H. câu trên này không phải là không có căn cứ. Tôi thường được nghe rằng mấy tên bồi phòng ngủ chúng « trời biển » dữ lắm cả. Một con điểm nẻo được chúng kêu lại với khách tại đó mà không bị nó chặn huê-hồng tôi ba bốn chục phần trăm! Tôi liền nghĩ đến cái tình cảnh của các cô « tắc-xi » chắc hẳn cũng vậy.

Cô H. kể tiếp đang lúc tôi đương nghĩ ngợi vẫn vơ:

— Anh có biết chủ họ chặn của em mấy chục phần trăm không? Tôi ba chục lận! Cứ một tấm « tích-kê » lúc chị em « tắc-xi » mang đi đòi cho chủ thì chỉ lấy ra được có 7 xu thôi. Anh coi, đôi của chúng em có khổ sở đau đớn không anh biết?

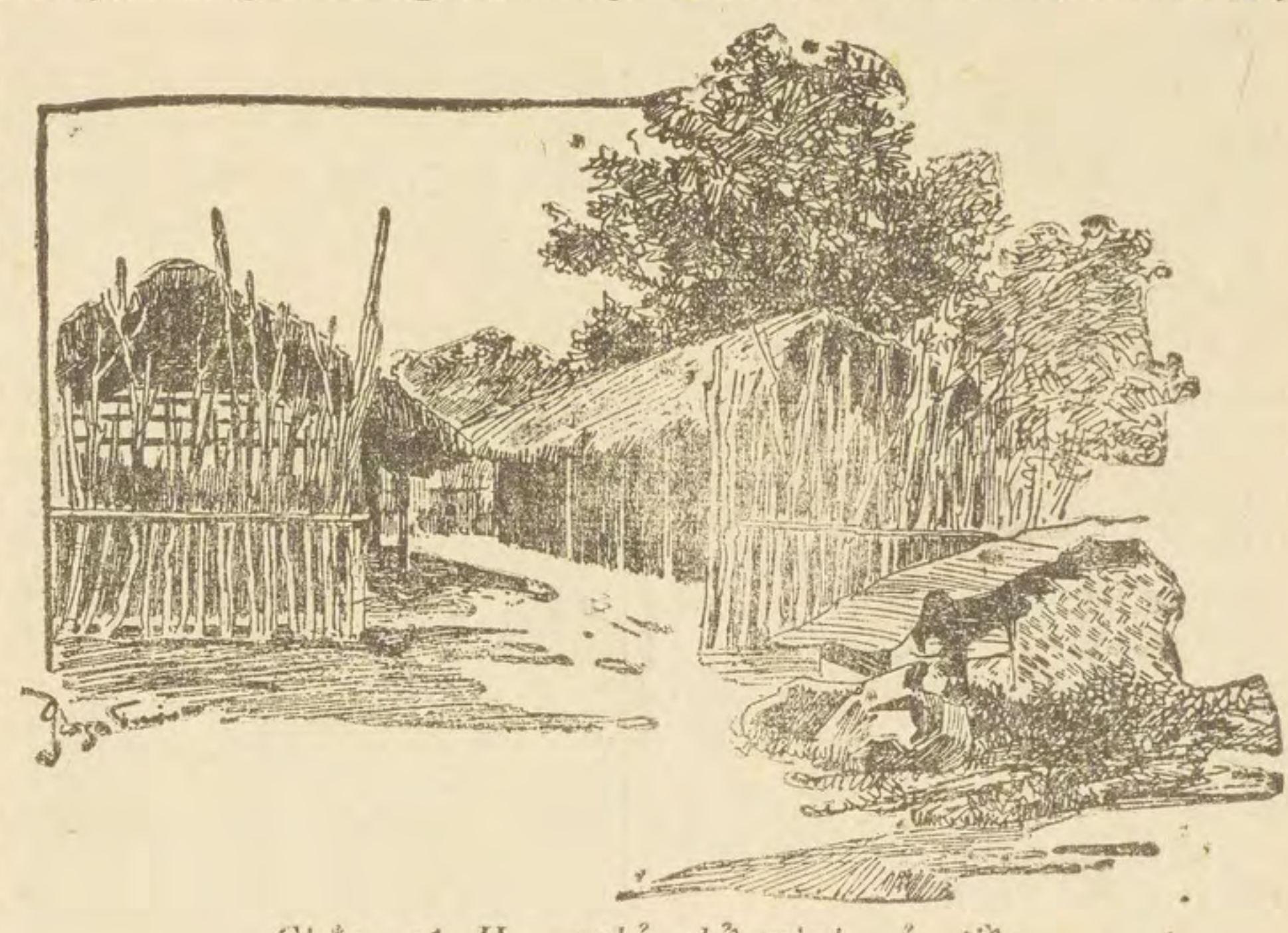
Nhảy một đêm có « tắc-xi » nào có duyên thì được lãi 15 cái tích-kê, còn vô duyên thì giới lắm là 10 cái, bị chặn huê-hồng hết 30%, bị trả tiền xe đi về, phải trả tiền giải lao trong lúc nhảy, tính ra chị em họ còn được bao nhiêu để sống, để thờ công lao, các ông chủ tính dùm coi.

Cô H. dựa ngửa sau ghế thở ra một cách chán nản:

— Vậy mà ai biết thương

thân phận của chúng em. Họ còn đánh đoạn cướp giật của chúng em nữa là khác.

Nghe cô H. kể chuyện, tôi có ý bất bình lắm, nhưng cũng đành xuống để dò la cho hết câu chuyện đáng thương tâm này.

Chắc cô H. nghĩ chỗ mình ở tiền lụy nên cô không muốn cho tôi hay

— Anh ơi! Cái xã-hội này nếu cứ tin theo lẽ ngoài thì chết lổ thầy đi! Một bộ đồ nỉ mới tinh đúng một đô anh không anh muốn gặp em thì nơi « đăng-xinh » là chỗ hẹn hò đó.

Cô H. giấu tôi, không có ý chi khác hơn là cô không muốn cho tôi phải buồn thêm với cô nữa. Cái vết thương nơi lòng cô, cô có can-dảm chịu lấy một mình, không muốn chia sẻ với người ngoài cuộc. Nhưng tôi đã biết chỗ cô ở. Vì tôi thật tình muốn san-sẻ nỗi khổ tâm của cô. Tôi cho rằng chịu chung cảnh đau-đớn với một người đàn bà, không người đàn ông nào biết suy nghĩ mà lại đi từ chối.

Một hôm, nơi xóm nhà lá bàn-thủ đầm thấp ở gần ga Nancy tôi đẩy cửa vào nhà cô H.

Tôi nghe trái tim tôi thất thểu. Trước mắt tôi trên cái chổng tre có H. nằm ngủ đang ngáy, tóc búi xoà, mặt mày còn đầy phấn sáp. Trên nền đất y-y một đôi giày với một đôi guốc nằm bừa bãi ra đó. Nơi vách mấy cái áo dài treo tòn ten vào mấy cây đinh. Vài chiếc ghế long lay chun, một cái bàn con con trên chông chất nào hộp phấn nào lược gờ đầu, nào ly tách với một ve nước lạnh.

Ngó trước dóm sau gia-lai của một cô « tắc-xi » hữu-hạnh chỉ có thể thôi. Tôi hơi hồi hức ra, lấy tay gạt ngang trán lau mấy giọt mồ hôi đã khi không đơm nhỏ.

Dưới ánh sáng những bóng đèn đỏ xanh của bản Tango, tôi trông thấy hai giòng nước

Cô tuy đã tỏ bày tâm-sự với tôi một cách chơn thật như vậy, nhưng không bao giờ cô chận cho tôi biết chỗ cô ở đâu.

Tĩa lời với những lời yêu cầu của tôi nài nỉ cô, cô cứ bảo:

Chắc cô H. nghĩ chỗ mình ở tiền lụy nên cô không muốn cho tôi hay

— Em ở đâu với nhiều chi nếu cứ tin theo lẽ ngoài thì chết lổ thầy đi! Một bộ đồ nỉ mới tinh đúng một đô anh không anh muốn gặp em thì nơi « đăng-xinh » là chỗ hẹn hò đó.

Cô H. giấu tôi, không có ý chi khác hơn là cô không muốn cho tôi phải buồn thêm với cô nữa. Cái vết thương nơi lòng cô, cô có can-dảm chịu lấy một mình, không muốn chia sẻ với người ngoài cuộc. Nhưng tôi đã biết chỗ cô ở. Vì tôi thật tình muốn san-sẻ nỗi khổ tâm của cô. Tôi cho rằng chịu chung cảnh đau-đớn với một người đàn bà, không người đàn ông nào biết suy nghĩ mà lại đi từ chối.

Một hôm, nơi xóm nhà lá bàn-thủ đầm thấp ở gần ga Nancy tôi đẩy cửa vào nhà cô H.

Tôi nghe trái tim tôi thất thểu. Trước mắt tôi trên cái chổng tre có H. nằm ngủ đang ngáy, tóc búi xoà, mặt mày còn đầy phấn sáp. Trên nền đất y-y một đôi giày với một đôi guốc nằm bừa bãi ra đó. Nơi vách mấy cái áo dài treo tòn ten vào mấy cây đinh. Vài chiếc ghế long lay chun, một cái bàn con con trên chông chất nào hộp phấn nào lược gờ đầu, nào ly tách với một ve nước lạnh.

Ngó trước dóm sau gia-lai của một cô « tắc-xi » hữu-hạnh chỉ có thể thôi. Tôi hơi hồi hức ra, lấy tay gạt ngang trán lau mấy giọt mồ hôi đã khi không đơm nhỏ.

Dưới ánh sáng những bóng đèn đỏ xanh của bản Tango, tôi trông thấy hai giòng nước

TUYÊN QUANG

LIÊN-HOA

Nhà may tân thời LIÊN-HOA 110 La-grandière, mới thêm nhiều thợ tiện nghệ, và chế thêm kiểu chemises theo t ật đẹp

CÔNG-CHÚA TÔ-LOAN của BẮC-KỲ KỊCH-ĐOÀN

TRƯỚC khi muốn bình phẩm vở kịch « Công-chúa Tô-Loan » tôi phải nói đến ông Claude Bourrin, một nhà kịch-sĩ rất yêu nghề, đã hy-sinh bao nhiêu tâm-thần, trí-não với nghệ-thuật diễn kịch.

Lập nên « Bắc-kỳ kịch đoàn » ông đã tốn bao nhiêu công-phu ngày giờ để rèn tập nên các tay tài tử. Trải qua một thời-gian khá dài, trải lại công lao khó khăn, mệt nhọc, một phần thưởng chánh đáng, và cao quý nhất là đã đem đến cho ông Claude Bourrin một sự thành công rất mỹ mãn.

Trước công việc làm của ông Cl. Bourrin, tôi thành thực khen ông là một người có nhiệt thành, có một tâm hồn cao thượng, đáng nên cao gương sáng cho người mình, những kẻ yêu kịch. Vượt qua những nỗi khó khăn, trở ngại, ông Cl. Bourrin, vẫn kiên tâm, nhẫn nại, cố chỉ đi đến mục-đích, cho đến chỗ thành tựu tốt đẹp. Đây là một thành tích vẻ vang, mà ai là kẻ yêu kịch, hiểu kịch, cũng phải nhận thấy như thế.

Tôi nói sự trở ngại của ông Cl. Bourrin là vì kịch-giới còn ở trong trình-độ hẹp hòi, chưa quen ở xứ ta. Nhất là ở trong Nam mình, bà con chưa hiểu kịch, yêu kịch, được như người ngoài Bắc, nên chi diễn kịch ít ai hoan-nghinh. Tuy gặp sự trở ngại như thế, ông Cl. Bourrin vẫn bền lòng, vững chí lập nên « Bắc kỳ kịch đoàn » và muốn truyền bá cho đồng bào trong Nam cũng mến kịch, ông đã đem cả ban kịch đi khắp Nam kỳ để biểu diễn. Cũng chính vì ít người không hoan nghênh như cũ-lương, nên ông phải chịu lỗ. Nhưng mặc dầu trở ngại đến đâu, ông Cl. Bourrin cũng muốn tập cho người mình biết yêu kịch, hiểu kịch.

Đây là một đức tính rất tốt của một người Pháp, mà tôi không biết kiếm lời gì để khen cho đúng hơn nữa.

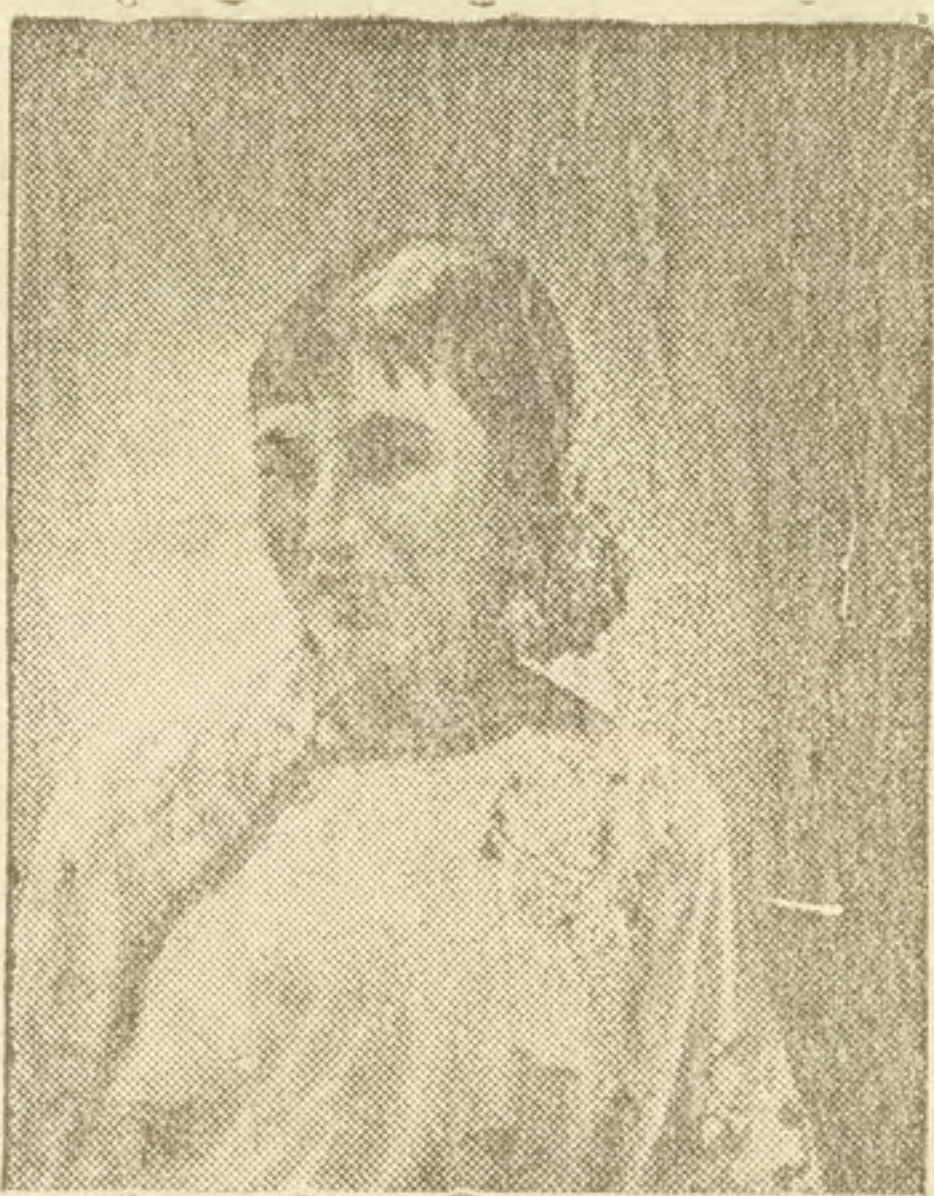
Trong vở kịch « Công-chúa Tô-Loan » (1), hôm nay, đã biểu diễn một cách tuyệt mỹ và để cho trực giác của tôi được thỏa mãn vô cùng. Gần ba tiếng đồng hồ trên sân khấu các tài tử đã cho tôi có những phút say sưa, ngây ngất. Tôi như bị ám thị bởi quá thọ cảm vì các vai kịch đã biểu diễn một cách thần tình, sinh sắc.

Tô-Loan công-chúa, con vua Anh-Tôn, có cái sắc đẹp diễm lệ vô cùng, lại là một vị công chúa thông minh hơn người. Bởi những đức tánh hiếm có ấy, công-chúa kiêu căng thái quá, dưới mắt mình như không có một người nào xứng đáng để trao gởi trái tim non. Nàng tàu vua cha ban một đạo chiếu chỉ, buộc các vị hoàng tử muốn làm phò mã phải yết kiến tại triều,

nếu ai trả lời được ba câu thai của nàng ra thì được sánh duyên cùng nàng. Bằng không trả lời được thì sẽ bị cực - hình chém đầu, bêu lên thành.

Người ta nghe tiếng công chúa đã nhiều, Hoàng-tử các nước đến cầu hôn cũng rất đông, nhưng không ai đoán ra mấy câu thai ấy, trước sau đều chịu cực hình...

Nhưng, còn có hoàng-tử Khã-Lập, con vua Tỳ-Mân, xứ Astrakan, chạy giặc lạc đến thành Bắc-kinh, nghe được tin vậy, cũng tìm đến thử thời-vận. Hoàng-tử Khã-Lập đoán trúng ba câu thai, và được tôn làm Phò-mã.

Công-chúa Tô-Loan do một cô đào Tàu ở Thượng-hải

Vở-kịch, nếu cứ thuật sơ qua như thế thì ta không thấy cái hay của nó. Muốn nhận thấy chỗ hay, ta phải xem các tài tử biểu diễn trên sân khấu mới được.

Trong những kịch-sĩ, đáng khen nhất là cô Tâm-Hồng đóng vai công chúa Tô-Loan, một vai chánh, với hình dung mảnh khảnh, với cốt cách nhu mỳ, với giọng nói lanh lảnh như tiếng chuông ngân. Nhất là đoạn công chúa ngâm những câu thai. Giọng ngâm thật là ấm cúng, trầm bổng, nghe đến phải ngây cả người. Và, đáng khen nhất là bộ tịch những lúc mừng, giận, lo sợ, hoảng hốt, quả thực cô Tâm-Hồng đã lột hết tinh thần của vai chánh trong kịch. Cô Tâm-Hồng đi hướng dẫn cảm giác ta vào trong những phút mê ly, say đắm, đã nâng cao tinh thần nghệ-thuật lên đến chỗ tuyệt mỹ. Và đã làm

gang thép với sự kiêu hãnh, tự cao của công-chúa Tô-Loan đã bị Hoàng-tử Khã-Lập chinh phục một cách dễ dàng và, trái lại, đứng trước tiếng gọi yêu đương, con tim công chúa đã mềm nhũn, công chúa đã tự thú rằng mình không đủ năng lực, can đảm chống với một định-mạng, rồi thành thực, ngoan ngoãn giao phó đời mình cho Hoàng-tử, nguyện làm nô lệ cho ái-tình đến bạc đầu.

Đến các vai khác mỗi vai đều có một cái đặc sắc đáng khen. Như M. Thái đóng vai vua Anh-Tôn, với một bộ dạng bề bề, oai nghi, giống hệt như một ông vua nghìn xưa sống lại. Nó là một ông vua đáng ghét trong sự đáng thương. Cũng một cảnh vua chúa ấy, M. Lương Loan đóng vai Tỳ-Mân vua xứ Astrakan với cái hình hài gầy ốm, xanh xao trong bộ quần áo rách rưới, tồi tàn, đã tả chân một vị đế-vương điêu linh, cùng khổ, một ông vua vong quốc; nó, là một ông vua đáng thương trong sự đáng ghét. M. Tu-Minh đóng vai Hoàng-tử xứ Astrakan, một bậc thanh-niên tuấn tú, đẹp trai, cách ăn nói cử chỉ sành sỏi, hệt thiệp, so với cô Tâm-Hồng rất đáng làm một vai quan trọng trong vở kịch « Công chúa Tô-Loan ». Rồi, đến M. M. Nguyễn-Đỗ-Cung, Khương-Mễ, thủ hai vai thừa tướng, đã hiện cho khán giả có lúc phải cười nôn ruột vì bộ tịch khéo khôi hài. Ngoài ra còn rất nhiều vai phụ, mà tôi không thể kể hết. Tóm lại ai nấy đều đã luyện tập rất công phu.

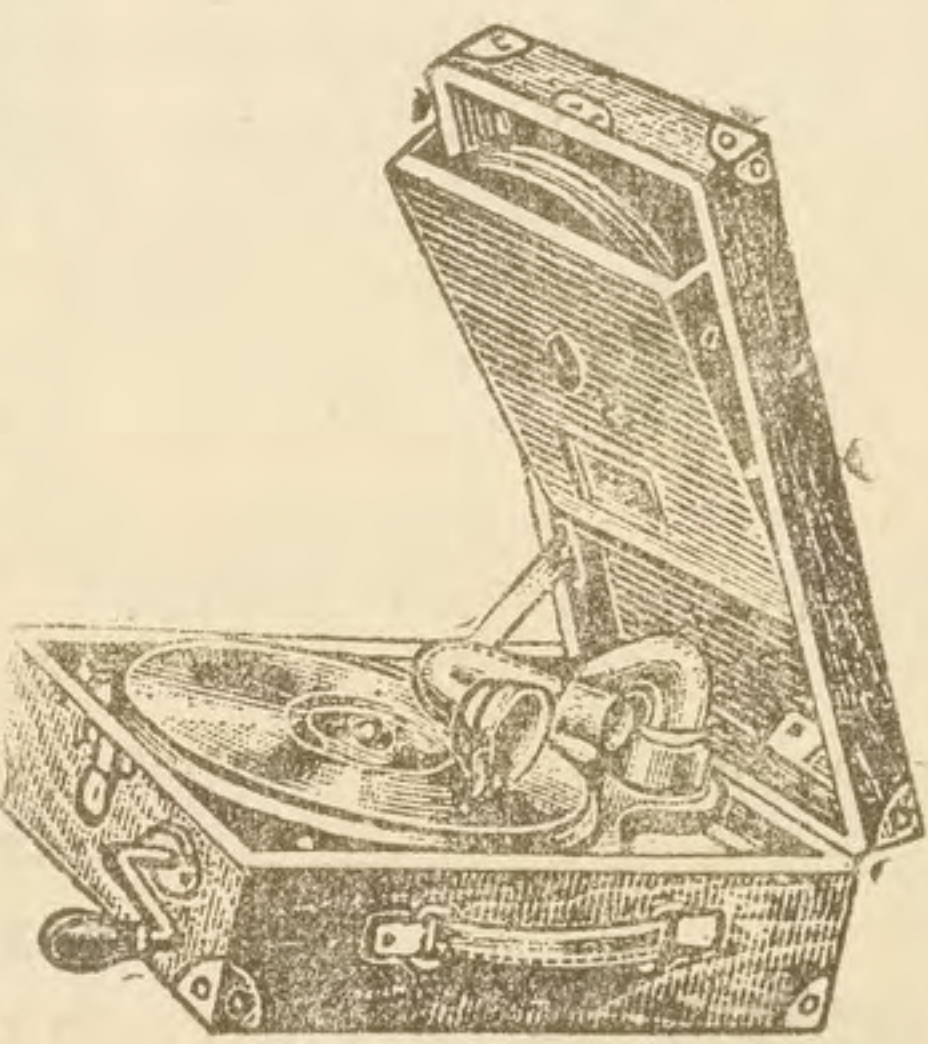
Trong vở kịch « Công chúa Tô-Loan » tôi muốn nói thêm nó còn một hai chỗ khuyết điểm. Nhưng là sự khuyết điểm nhỏ mọn, không đáng chỉ trích. Vì mấy vai chánh đã đem nghệ-thuật của mình làm nổi bật vở kịch, nên đứng ở một địa vị yên kịch, tôi xin lặp lại một lần nữa, vở kịch « Công chúa Tô-Loan » cũng như những vở kịch khác của « Bắc-kỳ kịch đoàn », dưới quyền giám-đốc của ông Cl. Bourrin, một nghệ-sĩ lành nghề đã khéo sắp đặt, luyện tập và những kịch-sĩ mà chúng tôi còn đề hy-vọng vào tương lai rực rỡ cho nền kịch Việt-Nam.

ĐÔNG-CHI

DU'-THANH BAZAR SINGAPORE

138 rue Colonel Boudonnet
(ngang ga xe lửa Mỹ) Saigon
TÉLÉPHONE : 24.358

Bốn hiệu có bán đủ các thứ chén đĩa Tây, Tàu, Annam kim thời, máy hát đủ thứ, đĩa hát, các hiệu Béka, Columbia v.v. Filtre lọc nước giản tiện, mỗi giờ có thể lọc 5 litres ; giá 5 đồng. Cho mượn đồ sành sứ các kiểu dùng trong các đám tiệc Tây Nam.

Hỏi nông-gia Nam-kỳ

Điều đó thì thật tôi không tòa chắc lẽ phải buộc họ chịu dám nói chắc mồm như hai theo tinh thần cốt yếu (esprit) năm là mười, dĩchỉ đánh một cửa khế-trúc đã ký, nghĩa là như cái dấu hỏi vậy thôi. Nhưng có trong ví dụ trên đây, khi nào đều tôi dám chắc là ngày nay huê lợi trên số 1860\$ thì mới các hãng chủ nợ ấy họ dựa vào phải trả đến phần nợ dự-bị. đó mà làm khổ cho bọn nông Chả họ cũng hiểu như thế, gia Việt-Nam. Sự khổ khổ cho nhưng họ thấy bọn mình sợ chúng ta vì nó chẳng khác nào thế-lực họ nên họ làm tôi, tính lúc kinh-tế khủng-hoảng; đã vậy bề nào « cả vú cũng lấp miệng mà họ đòi cắt hầu cắt họng em » chứ chẳng sao mà sợ!

Chúng ta vì món nợ ta thiếu chúng vậy. Họ ý-thị cho đến đòi có người năn nỉ xin cho trả phần dự-bị trong một kỳ hạn bằng món nợ dài hạn mà họ không cho, buộc phải trả làm bốn kỳ và phải chịu lời 8%. (Vi sắc - lệnh 17 năm 1937 là 0p.75, giá lúa trung Mai 1934 hạn chế tiền lời đến bình nam 1938 là 1p.2), rồi họ giá ngạch 8% là nhiều hơn hết đòi mình mà đòi một cách vô cùng khắt khe.

Ái cũng biết, lúc hỏi vay thì có nhà chuyên-môn đi xét đất, cho mỗi miếng đất cầm huê lợi mỗi năm là bao nhiêu gia rồi cứ đó mà cho nhiều hay ít tùy theo mỗi trường hợp. Nay họ cũng căn cứ vào số huê lợi ấy mà đòi mình. Tôi xin lấy một cái ví dụ nhỏ ra cho bà con coi thì mới rõ sự vô lý bất công của một hạng người họ coi dân annam ta quá như nô lệ.

Ví dụ : ông Giáp thiếu dài hạn 5.000 đồng, thiếu phần dự bị 4.000 đồng. Mỗi năm, từ 1936 tới nay, phải trả lời 387p.50. Thế mà năm nay, hãng chủ nợ đòi phải trả thêm về phần dự bị đến 1.488p.1. Vì sao thế? Vì họ nói giá lúa tới 1p.20, hơn giá gốc tới 0p.60, còn số huê-lợi đồng niên đất cầm là 3.100 gia, thế thì số dư đến 1860 đồng. Đòi 80% số ấy tức là 1.488p. vậy!

Chớ chỉ vì nông gia này năm nay góp được 3.100 gia như chúng đã định thì cũng đành phải chịu trả theo lời họ đòi, cái này sự thiệt ông ấy góp được vốn vẹn có bảy trăm gia lúa vì nạn lụt làm mất mùa hơn 60 %. Lúc gặt lúa cũng có cho hãng hay mà đến xem cho chắc, kéo sau đòi oan đòi ức! Thế nhưng hãng cũng chẳng đếm xỉa đến chút nào!

Bà con thử nghĩ : góp có 700 gia, cho bán giá 1p.20 thì cũng chỉ có 900p. (ít hơn giá lúa 0p.60 mà góp được 3.100 vì 0p.60 x 3 100 = 1860p.) thế mà đã trả 387p 50 cho số Dai Hạn rồi, và phải trả thuế vụ cho nhà nước, rồi nay nếu phải trả 1488\$ thì làm sao mà trả cho nổi, họa chẳng có nước bán đất hay ở đợ đi thì mới được!

Lúc nạn lụt xảy ra, quan Thống Đốc có đến viếng nạn dân, có hứa sẽ xin số Dai Hạn nới tay, định đãi cho kỳ tiền sức lập nên syndicat vừa nói năm nay, thế mà khi mấy người thiếu nợ nói như thế với hãng Địa-độc đề-đương (Crédit Hypothécaire) thì hãng cũng một mực không cho, buộc phải trả tất mà thôi! Bọn mắc nợ chúng ta rần lo trả số ấy rồi thì hãng ấy liền đòi qua số nợ dự bị, ai hơi trẻ nãi thì cho trường tòa truyền rao hăm kiện, số phí bạc chục bạc trăm chớ không phải ít!

HQ không kể cái sự trúng mùa thất mùa chi cả

Ai muốn gởi thư từ riêng cho M. Tư-Lang về vấn-đề này xin cứ gởi lại báo-quán, chúng tôi sẽ chuyển giao, là vì có lẽ riêng tác-giả bài này không ký tên rõ được xin đọc giả biết cho.

TƯ-LANG

tuyệt vọng

Trường thiên tiểu-thuyết của PUCHO

(TIẾP THEO SỐ BÁO 48)

Kim-Huê đã tỉnh trí, nhưng ánh thái dương đã bắt đầu lộ dạng. Mãng nghĩ cần phải đi sớm, bên kêu thức cô Kim-Huê để cô sửa soạn cho kịp giờ. Thì ra cô không có trong phòng. Mãng ngẩn con người. Trước nhút anh mang giày và chơu rồi lại bàn thêm chừng đồ đạc coi có gì thay đổi chăng? Cái áo choàng lạnh, cái đồng hồ đeo tay vẫn còn, không có dấu gì lạ hết. Nhưng Kim-Huê đâu? Lòng còn bấn loạn, Mãng bỗng nghe tiếng động như có người bước trên thang lầu một cách cẩn thận. Anh sẽ lên mở hi cửa phòng để xem. Vừa lúc ấy, ở ngoài, cũng có người đẩy cửa bước vào, trên tay ôm một bó nhứt-trình, mắt rảo cùng quanh phòng rồi đánh tiếng nhỏ nhỏ...

— Anh Mãng!

Đứng khuất cánh cửa, Mãng trả lời lời kêu.

— Có!... Trời ơi, vậy mà tôi tưởng...

Tầm miệng cười, cô Kim-Huê hỏi:

— Anh tưởng gì?

Không trả lời câu hỏi ấy, Mãng khép cửa lại, mắt ngó bó nhứt-trình của cô ôm trên tay và hỏi:

— Nhứt-trình ở đâu có lấy đó?

— Cửa tôi ăn cắp... Hồi này tôi thức dậy, thấy trời còn sớm tôi lại cửa sổ đứng ngó ra đường để hứng sương mát mẻ một chút vì trong mình tôi nóng nẩy bức bối quá, Tôi thấy một anh cỡi xe máy đem bó nhứt-trình này treo trước cửa nhà hàng...

— Rồi có xuống lấy?

— Tôi lên xuống lấy ôm nó lên đây. Coi cho biết họ có biết

nội oan ức của tôi không hay là họ.

Nói đến đây mỗi dây cột nhứt-trình đã mở, anh Mãng xốc soạn thì ra tờ nào cũng có choán cả ba bốn cột giấy ở trong nhứt. Những cái tựa to lớn như: « *Án mạng bà Lê-thị-Cầu* » « *Con chồng giết mẹ ghẻ* » « *Cô Kim-Huê trốn thoát với một người đàn ông!* người ấy là ai? » Thấy mấy cái tựa to lớn ấy, Mãng muốn đọc tất cả mấy tờ báo nhưng nghĩ vì giờ này không phải là lúc chần chờ mãi được, anh để cho cô Kim-Huê đọc, rồi chạy xuống ga-ra coi lại chiếc xe để lúc lên đường được chắc ý. Anh đương lui cui mức nước đồ vô bình thì nghe có tiếng anh bởi nhà hàng hỏi:

— Xe này tốt quá, chắc thầy mới mua?

Mãng dặt mình, rần làm tỉnh rồi ra bộ như người đờ - ý, miệng mỉm cười, ngó anh bởi và gật. Anh bởi lại nói:

— Hôm qua tôi đi chợ nghe người em bạn tôi nói rằng lính tráng trong bộ đi đón bắt một cái xe hơi màu đỏ, cũng hiệu Rii-le như cái của thầy vậy.

Về mặt vẫn tỉnh táo, Mãng nói:

— Anh có nghe nói xe ấy số mấy không?

— Xe ấy không có số của nhà nước chỉ có số của hãng mà thôi.

Mãng nghe nói, biết đường đi của anh cũng gần cùng rồi nhưng anh vẫn điềm tĩnh kiểm chuyện nói qua-loa rồi vui cười như người vô sự. Anh bởi là người ham nói chuyện, trở tay vào chiếc xe ở trong ga-ra kể bên mà nói nữa:

— Thầy coi hồi trước kiểu xe « *Pho* » coi tệ quá mà bây giờ coi thiên hạ lại hoan nghinh nó nhiều hơn.

Mãng không trả lời. Buồn lòng, anh bởi trở vô nhà hàng lo phận sự. Mãng toan bước lên xe để mở máy, nhưng cánh tay anh đã bị một người nắm tri lại.

IX. — NHỰT TRÌNH

DOC lia mấy tờ báo, cô Kim-Huê lật đặt thu đồ xuống lầu, ngay lúc ấy cô lại được mục kích câu chuyện giữa Mãng và anh bởi, cô ẩn mình trong một góc tường đợi đến lúc anh bởi đi khuất có mới dám bước ra, vì cô sợ chừng như anh bởi ấy là tay mật-thám. Cô vừa ra thì thấy anh Mãng toan lên xe, cô nắm tay anh, kéo lại. Sắc mặt cô không còn vẻ vui như đêm hôm, không có vẻ tỉnh táo như hồi sáng. Nét mặt nghiêm-nghị, ngó anh, cô hỏi:

— Anh còn đi với tôi nữa sao?

— ?!

— Có lẽ anh biết nhiều lắm chứ! Hiện giờ thiên hạ đang chờ tôi, anh còn theo tôi làm gì?

Mãng dư biểu ý của Kim-Huê, nhưng anh cũng không trả lời, anh cứ bước lên xe. Cô Kim-Huê kéo anh lại nữa. Cô nói tiếp:

Trừ ba mới hai người

BÌNH PHONG TÌNH: Đã thuộc chuyên môn nhiều năm kinh nghiệm, dầu cho bệnh nặng thâm căn cố đế không còn hi-vọng chữa khỏi, cũng tri lãnh tận nọc quả quyết không khi nào phục phát, làm cho nổi danh chấn động là *Huê liễu linh đơn số 1*, cho đến người ngoại-quốc cũng phải sửng sờ ngạc nhiên, không dè Annam ta có thuốc công hiệu phi thường đến thế. Bình mới mắc trị cho thiệt sớm thì trong một hai tuần là tuyệt nọc.

BỒ GIỀN Á-PHIÊN: Đông-pháp giới yền hoàn số 19. Một bác sĩ Lang-sa đã thí nghiệm công nhận là phương thuốc phối hiệp rất hoàn toàn đúng phép, ngài cả quyết rằng dầu cho ghiền nặng lâu năm thế nào cũng đều bỏ được đề dàng không lo sanh bệnh khác.

BÌNH TRÁU, BỒ, HEO: Cứu sống vô số súc vật nhờ. **LỤC SÚC HỒI SAN + HOÀ** số 13 là thuốc mà cha Ignatio Bùi-công-Thích ở Chi-hòa thường mua giúp đỡ cho nông gia và có viết thư chứng nhận là môn linh dược ở Lục-tỉnh cũng toan nghinh nhiệt liệt.

NHÀ THUỐC ĐÌNH-THÀNH-SONG
112, rue d'Espagne - SAIGON

Bổn đường dám đem cả danh giá ra mà bả kiết bài quảng cáo này là đúng sự thật, không thêu thùa chuốt uýt. Có bán các chỗ sau này: **PHOMPENH:** Trường long Báo dít Xiêu-Bao 47 rue Oh Nha Oum (đường lò heo). **Kim-Seng** 120 rue Armand Rousseau. **MY-THO:** Tổ-Tám 43 route Gocony. **TAVAN:** Nguyễn-hửu-Dur. **CAI-MON:** Nguyễn-văn Bà. **TRAVINH:** Lưu-tấn-Hòa và Tô-Vĩnh-Tường. **CHƠ-LACH:** Nguyễn-văn Ba. **VINHLONG:** Nguyễn-thành-Liêu. **MOGAY:** Đoàn-thọ Như. **TIEUCAN:** Phan-tân-Triệu. **BENTRE:** Tân Phanh. **SOC-TRANG:** Hồng-Điền. **CHO-LON:** Lai-văn-Thường. **BẠC LIÊU:** Nguyễn-tấn-Biện. **HUE:** Phò ninh gare, Hiền sĩ Nguyễn-hửu-Song.

— Công việc của tôi, tôi được quyền làm chủ, tôi làm chi thì tùy ý tôi, tôi quyết định và không bằng lòng cho anh... anh phải chịu tội lấy.

Cô còn muốn nói nữa nhưng nói chẳng ra lời. Cầm động với sự phân tay quá bạo của cô, tắc của chiếc xe « *Pho* » vẫn nước mắt muốn rịn chảy. Tuy cô nấn trong lỗ để cho anh vậy cô không để cho nó chảy một cách vô cớ, cô gượng lại, rồi mạnh bạo bước lên xe; Mãng cũng lên theo. Day mặt qua một bên, Kim-Huê nói:

— Tôi đã nói với anh, cùng khắp ngã đường họ đương chực chờ tôi, đi với tôi nữa rồi anh phải mang hại.

— Cô sợ nỗi gì? Lời của anh bởi nói biết đâu chừng không phải là sự thật. Dầu sao đi nữa, vòng tư-lực cuộc đời. Cả hai đều nếu vì có mà sau này tôi phải khổ hại tôi cũng vui lòng, miễn là cô biết cho tôi, tôi biết cho cô, chúng ta là người vô tội...

Lau nước mắt, Kim-Huê nói:

— Tôi biết anh một lòng giúp tôi, thật tình thương tôi, tôi không muốn rời anh ra bao giờ, nhưng anh hãy nghe lời tôi mà lo cho anh đi... không phải vì câu chuyện của anh bởi mà thôi, mà trong nhứt-trình họ cũng có nói nữa, họ nói rõ ràng lắm... họ biết mình đi cách nào rồi...

Nghe cô nói. Mãng làm thỉnh suy nghĩ một chút rồi kể bên tai nói nhỏ với Kim-Huê. Có lẽ cả hai đều hiểu nhau nên mỗi người trên miệng đều có một nụ cười kín đáo. Liên khi ấy, hai người cùng xuống xe. Mãng và Kim-Huê phụ lực đẩy chiếc xe Rii-le trở vô ga-ra, rồi cùng nhau qua chiếc xe « *Pho* » ngồi.

Đường như sự may mắn vẫn có sẵn để chờ giúp người thoát nạn, nên chỉ mới khiến anh bởi leo mếp chỉ xe « *Pho* » cho anh Mãng coi, lại mách cho biết rằng chiếc xe Rii-le ấy đã có người vi. Đã vậy mà chìa khóa công-sự phân tay quá bạo của cô, tắc của chiếc xe « *Pho* » vẫn vậy cô không để cho nó chảy một cách vô cớ, cô gượng lại, ra khỏi ga-ra rồi noi theo con đường đi Long-hai mà chạy như tên bắn. Chừng ra khỏi Baria, cả hai mới yên tâm.

Tung gió với bộ máy nhanh le, chiếc xe *Pho* đem Mãng và Kim-Huê tìm đường hy-vọng. Hai cặp mắt, hai cách ngó khác nhau, Mãng thì trông đờ g màu tối chỗ, Kim-Huê thì viễn-phải là sự thật. Dầu sao đi nữa, vòng tư-lực cuộc đời. Cả hai đều im lặng, chiếc xe vẫn thâu rút đường trường...

Bỗng chốc, Mãng cho xe chậm lại bớt, anh đánh tiếng hỏi:

— Có coi nhứt-trình họ nói sao đó?

Có lẽ lúc ấy Kim-Huê đương nghĩ đến chuyện ấy nên nghe anh hỏi cô không do dự, trả lời:

— Nhứt-trình tờ nào cũng có thuật rõ vụ của mình hết, nhưng mà sự làm cho tôi thêm lo ngại là tờ báo « *Công Nhon* »...

— Họ nói chuyện gì quan hệ lắm sao?

— Không. Họ chỉ thuật lại những sự của mình đi trốn tránh mà thôi, chứ họ không có nói đến gì quan hệ, họ cũng không có buộc ngay cho tôi là kẻ sát nhơn...

— Như vậy cô lo ngại điều gì?

— Họ in cái hình của tôi ở ngay trường nhứt...

(Kỳ sau tiếp)

dầu ĐỒNG BẢO

VỀ TRÒN O.20

Thượng hạng hơn hết các thui dầu trị bá chứng

Savon TRÁI-THO'M

HIỆU THÁI-PHONG

72% dầu — 186 Quai de Belgique — Saigon

VÂN VƯƠNG!

của MAI-HOÀ

*Elle but d'un seul trait les vases de douleur
Dans ses premières larmes elle noya son cœur.
L. MARTINE*

NĂM ấy tôi vừa thôi học trường Hoàng-Tỷ thì được anh Duy-Chánh giới thiệu tôi cho cô Liên-Mai để hai chúng tôi hiệp sức nhau ra một tờ báo hằng tuần lấy tên là « Bước-Đầu ».

Tờ báo không có giấy phép, chúng tôi chỉ viết lên trên giấy học đóng thành từng tập trao đổi cho nhau mà xem.

Tôi thú thật. Văn tôi lúc ấy cũng không lấy gì làm đặc sắc cho lắm nhưng không đến nỗi làm độc-giã phải buồn ngủ. Cũng như muốn ngàn văn-sĩ mới tập viết văn lần đầu, lúc đó tôi chỉ thích viết văn mơ-màng để tả những cuộc tình-duyên lãng-mạn, để ru hồn độc-giã vào cõi mộng. Độc-giã của chúng tôi phần nhiều là những cô nữ sinh lãng mạn ở Phan-Thành có khuôn mặt đáng yêu với cặp mắt mơ màng dễ cảm.

Có một bạn ông thân tôi bắt được tờ báo, tôi bị một trận rầy mắng nên thân. Tuy thế tôi không lấy làm chán nản. Trái lại những lời la rầy là những lời khuyến khích cho tôi viết, viết đặng phụng-sự cho nền quốc-văn, nhưng kỳ thật để phụng-sự mấy cô mấy cậu như si như mộng của tôi. Tờ báo tôi ra đời chỉ em hoan-nginh lắm. Nhiều chị, tuy văn-chương còn non nớt nhưng cũng sẵn viết đặng cho lên mặt báo.

Trong những chị viết giúp tờ « Bước-Đầu », có Rose-Vân là tôi để ý hơn hết. Nói đến Vân tôi nghĩ ngay đến cái vẻ đẹp dịu-dang của con nhà đài-các: một cái mặt trái soan, hai con mắt đen lấp dưới đôi lông-mày thanh-thanh. Bao nhiêu đó cũng đủ quyến rũ tâm hồn tôi. Mỗi lần tiếp chuyện với nàng trong « tòa soạn » hay gặp nàng ngoài đường, tôi thấy tâm hồn tôi rạo-rực và phảng-phất một cảm-tưởng êm-ái quanh mình. Giữa tôi và nàng tôi thấy thoáng qua một cái bóng của ái-tình. Thế là tôi yêu nàng. Nhiều lúc, tôi muốn tỏ nỗi u-tình của tôi đối với nàng, nhưng đứng trước cái vẻ đẹp nghiêm trang ấy, tôi thấy tôi thành-kính hơn là yêu.

NHƯNG lòng người có giới-hạn... Thế rồi... tôi thổ-lộ bằng một bức thơ tình mà tôi viết mãi đến hai hôm và ướp nước hoa có mùi thơm thoang-thoảng.

Nàng trả lời nàng yêu tôi... Tôi vui sướng như ai ban cho tôi một hạnh-phúc cực điểm. Chúng tôi yêu nhau một cách nồng-nàn say đắm. Chúng tôi yêu bằng

hết cả sinh-lực của hai quả tim non chưa hề biết yêu. Những buổi đi Ciné và đi biển là những buổi hẹn hò của chúng tôi.

Có một lần, trên bãi biển chiều hôm, nàng thốt ra những câu mà tôi còn ghi nhớ trong thâm tâm :

— Này anh Tiếng, chúng ta sẽ yêu nhau mãi mãi nhé ! Chúng ta nên ước-ao sẽ như cặp chim kia cùng chấp cánh bay dạt dưới lưng trời giữa khoảng muôn màu của vũ-trụ. Em mong sao anh sẽ là đám mây, còn em là cơn gió thoảng qua đưa anh đến chốn bông-lai để cùng chung hưởng một khối tình bất tuyệt.

Tôi ngắt lời :

— Anh cũng yêu em mãi. Nếu ngày nào con sông kia uốn khúc quanh co hết là-đá chầy, buổi sáng đầu xuân nó không còn ánh hồng thì tình anh mới phai.

Sao lúc ấy tôi đối nàng một cách lạ. Tôi yêu nàng là yêu... để... yêu, yêu để cột với ái-tình. Chớ không hy-vọng gì làm chồng nàng được... Tôi nói với anh, tôi không thể làm chồng nàng được, cũng tại nhiều lẽ. Vì tôi sợ cha mẹ nàng chê tôi là dân « quèn » mà lại là dân thất-nghiệp nữa chớ ! Còn phần tôi, nếu ngày nào tôi được làm chủ tấm thân nàng chắc không thể làm nàng sung sướng được. Vả lại, nàng đã quen sống những cách quý-phái đài-các của các thiếu-nữ nhà giàu rồi. Nàng xa hoa, ăn tiêu phung-phí thì ời thôi, người như nàng khó mà làm dâu nhà tôi nổi. Bộ cánh sắc-sỡ ngày nay với đôi giày cao gót cũng đủ khó chịu với ông thân tôi rồi.

Mãng suy nghĩ như thế, mà tôi không nỡ để nàng phải đau khổ vì tôi. Tôi khuyên nàng nên xa lánh tôi đi hẳn tìm hạnh-phúc rõ-ràng ở buổi tương-lai với cảnh chồng con xứng đáng

khắc... Nàng khóc òa lên... Tôi cảm động vô hồi...
B A tháng qua... Cuộc sống hằng ngày làm cho tôi quên hẳn Rose-Vân... Rồi... tình cờ một buổi chiều đông lạnh-lùng, âm-đạm là vàng bắt đầu lia cánh tung bay đầy đường... Buổi chiều ấy đã vô-xé lòng tôi mà lại là ngày kỷ-niệm sáu-xa trong đời tư tôi nữa...
Tôi đương ngồi buồn không biết làm gì để giết thì giờ, chợt nhận được cánh thiệp của Danh, anh ruột nàng, mời tôi đi ăn giỗ. Anh còn nói thêm rằng không cho tôi chối từ vì một lẽ gì... Tôi bàng-khuàng, nghi-ngại... the... thường...
Nhưng không nỡ làm buồn Danh, nên theo giờ đã định tôi bèn-lên tới nhà... Thì ôi thôi ! Không phải là buổi tiệc sum-vầy của anh em và tôi đến dự lễ, mà trái lại là buổi tôi chứng kiến cái chết thê-thảm của nàng Rose-Vân giữa những họ hàng quen thuộc đang rưng-rứa nước mắt.
Thì ra... vàng đã tỏ thật mối tình u-uất của nàng đối với tôi cho cha mẹ và anh nàng biết khi bắt đầu lâm bệnh.
Đứng bên giường nàng, lòng tôi tê-liệt, nói chẳng ra lời. Tôi chỉ nhìn cái gương mặt gầy ốm, lộ cặp mắt sâu hóm của nàng với bao ý-nghĩa bi-thương, với bao nỗi đau đớn về sự hành phạt của con làm.

Tôi xúc động... vật mình khóc to lên. Nếu giọt lệ tôi được rí vào quả tim nàng trong lúc ấy, chắc nàng phải cảm-động như tôi cảm-động nàng. Mắt tôi bắt đầu hoa lên, tay tôi bải-hoải...
Rồi cơn gió bắc đưa nhau vi-vút... trên rừng cây ngô đồng tro trọi, bầy quạ đen đều-đặn đưa ra những tiếng kêu rùng rợn, gớm ghê, nàng vật mình tắt thở.

Trời ! Nàng chết. Nàng chết trước mắt tôi, người muốn nối lại sợi giây ân-ái xưa, nhưng than ôi ! nó đã muộn-màn rồi.

Tôi ôm nàng khóc như thằng điên, tôi níu vai nàng lắc mãi cái thật mạnh, cái đầu nàng thông-thả ngoẹo xuống bả-vai.

Miệng nàng đã mất hẳn vẻ tươi xinh. Tôi lấy tay để trên ngực nàng, không nghe trái tim nhảy. Tôi nắm cườm tay nàng, cái cườm tay nõn-nà, trắng muốt khi xưa chúng tôi thường bắt lấy nhau trong cơn âu yếm, nay nó đã lạnh-ngắt như đồng.

Ôi ! Đời tôi đã giết một sanh mạng vô tội. Đời tôi đã cướp mất biết bao nguồn hạnh-phúc của nàng trong lúc nàng đang hy-vọng mong chờ !

Thiên tình-sữ bi-thảm trên đây, Mai-hoà a, tôi chỉ hiểu tại ái-tình. Cho nên mãi đến ngày nay kể lại chuyện này để anh viết một thiên truyện ngắn, tôi cố gắng đè-nén cơn tim, không cho nó rung động trước một cô gái đẹp nào... MAI-HOÀ

(Phan-thiết, Avril 1938)

PHU-LUU

PHẠM-VĂN-VIỆN (PROPRIÉTAIRE)

Hàng chế tạo quốc kểu hiệu Phú-Lưu-Đại-lý giầy tân thời Hanoi và hộp dăm của các vị hoa-khôi — Bán đủ các thứ hàng tạp hóa Bắc-kỳ — Valises — Cartables — Thuốc Lào Có xe hơi nhà vận tải hàng-hóa đi khắp Lục-tinh

BÁN SỈ BÁN LẺ

Thưa quý ngài,

Vì lòng quý ngài đã quá yêu mà vừa giúp cho bốn tiệm đứng vững trên đường thương-mãi trong bấy nhiêu lâu, bốn tiệm rất cảm ơn, nay bốn tiệm xin báo cáo về quý thân chủ đặng rõ là bốn tiệm đã khai trương thêm một chi nhánh ở tại Cần-thơ. Vậy quý ngài ở miệt hậu giang muốn mua chi xin thương lượng với người quản-lý của bốn tiệm ở tại Cần-thơ hay viết thư thẳng cho hãng chánh chúng tôi ở Saigon cũng vậy.

Nay kính cáo.

26, rue Marché — CANTHO — 108-111, rue Lagrandière — SAIGON

ĐI CHƠI CHỢ LỚN DỰ TIỆC TRUNG-HOA

Ai đã đi tới Chợ-lớn, mà chẳng hề bước lên « Thái-Hồ-Lâu » thì cũng thiệt ! Vì chốn này : đã dành sẵn đủ thức sơn-trân hải-vị, để cho ta cùng bạn-hữu năm ba đánh chén trong khi nhàn-hạ, chẳng những món ăn đẹp miệng, thức uống đủ mùi, mà lại một tòa nhà nguy-nga ; lầu cao ánh rọi ; Có vườn hoa đẹp, có gió thanh-tân, muốn an-bộ đường-xa, lại sẵn sàng thang diên. Ta có thể đùa đây :

Khi chén rượu, khi cuộc cờ, (có đề sẵn cờ tướng) ;

Khi xem hoa nở, Khi chờ trăng lên !

Thật là vô-cùng hứng-thú, lém đêu thanh-tân !

@@@

Ban ngày từ 12 giờ trưa đến 3 giờ chiều :

Có bán trà, bánh, mỳ, cháo để diêm-tâm ; theo giá kinh-tế. Có ca-nữ nổi giọng du-dương, giúp vui cho quý khách.

Lãnh tiệc lễ đám, đề đãi khách-quí, phòng huê rộng rãi, tiện lợi nhiều bề. Xin quý-khách chiếu-có, ắt sẽ đẹp lòng !

« THÁI-HỒ TỬU-LÂU »

284, Rue des Marins 284

Téléphone Automatique N° 30351, CHOLON

WIGO... WIGO... WIGO...

DYNAMO — ĐÈN — BÓNG ĐỤC

của người Đức-quốc chế tạo dùng về xe máy

Appareils d'éclairage pour bicyclettes

SÁNG LÁU

ÊM ÁI

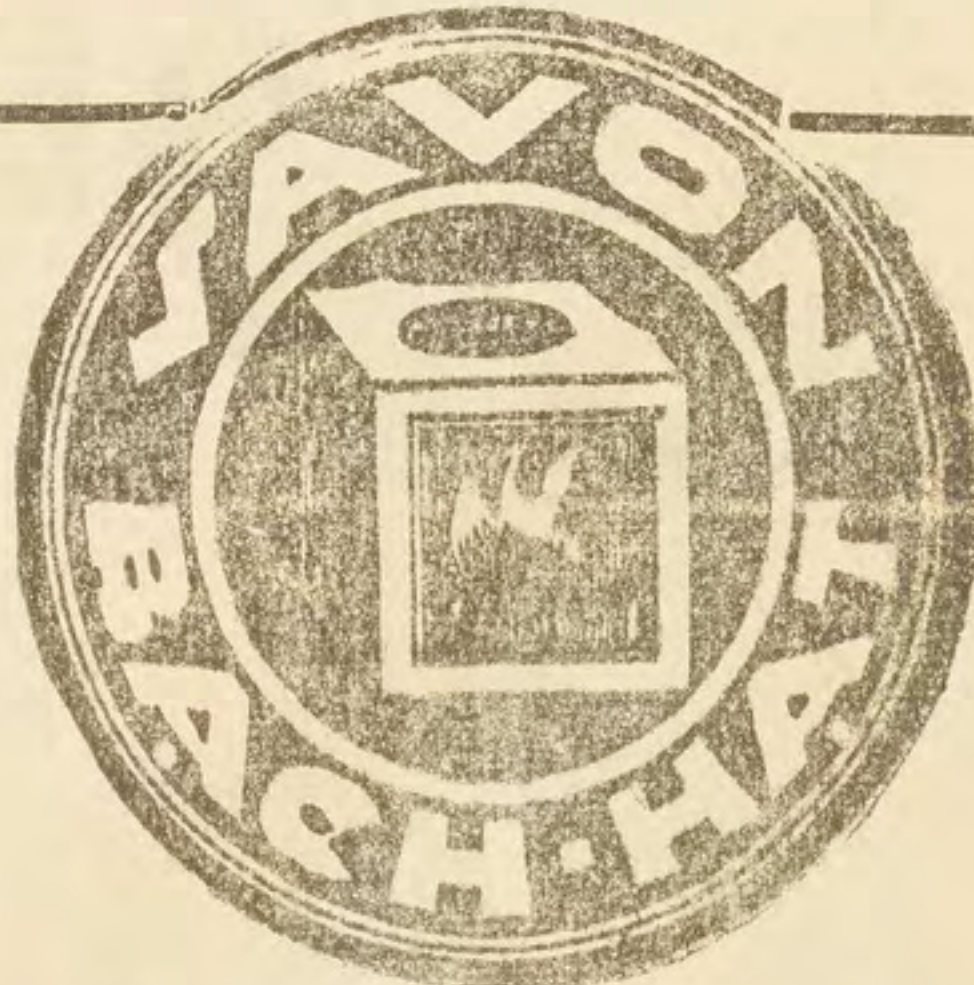
BỀN BỈ

ĐẸP ĐẸ

hơn các hiệu khác

Xin nài cho được hiệu WIGO ở các nhà bán xe máy trong Đông-dương và có trữ bán tại Đại-lý độc-quyền :

NGUYỄN-KỶ-XƯƠNG 61, Bd Gallieni và 4-6, Passage Bourdais — Saigon

Tốt hơn các thứ savon tốt

Fabricant : F. VAN-VOVAN
164, rue Colonel Boudonnet (ngang ga xe lửa Saigon)

Téléphone : 21.475

DAINAN KOOSI

XUẤT CẢNG VÀ NHẬP CẢNG

7 et 9, Rue G. Guynemer — SAIGON

M. MATSUITA PROPRIÉTAIRE

CÁC CỬA HIỆU "AU JAPON"

SAIGON

HANOI

PNOMPENH

46, Rue Viénot 88, Rue des Paniers 2, Rue Ohier

BÁN ĐỦ CÁC THỨ HÀNG HÓA NHỰT - BÓN

Dĩa
Beka

Dĩa BEKA hát êm ru rõ ràng

Không kêu rồ rồ như thứ khác

Dĩa BEKA hát cả năm còn tốt

Không phải đồ xài hai ba háng bô

Tròng đỏ	Phước.Cường Cô ba Xuân Van.thành.Ban (Hát bộ) Hát điệu Bắc
Tròng xanh	Trần.Đất Phước.Cường Hát điệu Bắc Ca điệu Huế
Tròng đen	Huỳnh.Kỳ (Cổ Phụng - Hà)
Tròng tím	Trần.Đất Múa bông Kính Phật Nói Thơ Hát Bộ
Tròng vàng	Đại Phước.Cường Phụng.Hảo Tài Tử kim thời Hát Bộ Ca điệu Bắc Ca điệu Huế

HÃY ĐÓN MUA DĨA BEKA ĐẶC BIỆT TÀI TỬ XUẤT SẮC

AU PORTRAIT ARTISTIQUE

48, Rue Do-huân-Vi. — SAIGON

VẼ HÌNH BẰNG SAUCE, BẰNG PHẤN MÀU, BẰNG DẦU SƠN
BẢO KIẾT GIỐNG NHƯ TẠC
SỬA ĐỔI THEO Ý MUỐN CỦA QUÝ KHÁCH
GIÁ RẤT RẺ, KHÔNG ĐAU BẰNG

F. MARTIN
peintre portraitiste

Docteur TA-TRUNG-QUÂN

Tốt nghiệp Trường Đại-học các chứng
bệnh đau răng, đau miệng tại Paris

NGUYỄN LUONG-Y PHỤ-TÁ Ở HÔTEL DIEU

MỞ PHÒNG KHÁM BỆNH

CHUYÊN TRỊ CÁC CHỨNG BỆNH ĐAU RĂNG, ĐAU MIỆNG

104, ĐẠI LỘ CHARNER (Tầng nhì)

SAIGON

NÊN CHƯ Ý

SỰ THẬT NÓI NGAY

SÂM-NHUNG-TINH, CÓ NHIỀU THỨ

Người tinh-thần suy, sức lực kém, hay đau gân, đau oẹ
ngan lưng, di-tinh, mộng-tinh, huột-tinh, ăn ngủ thất
hương, bởi sự chơi bời quá độ.

Mời quý ngài nên uống ngay thuốc Sâm-Nhung-Tinh BỔ
Tinh hiệu HAI THẮNG NHỎ của nhà thuốc HỒI-XUÂN-CÁC,
đã dùng qua rồi thấy công hiệu cấp kỳ, ăn ngon, ngủ khoẻ
bởi bổ sức lực rất mau chóng. Biết uống rượu pha rượu, để
dành uống, bằng không thì pha với nước sôi để nguội. Mùi
nó thơm ngon.

Ái mắc phải bệnh ho ?? đã dùng đủ thứ thuốc mà không
hết, khuyên dùng ngay thuốc Hóa-Đàm Chi-Khái-Tán hiệu
HAI THẮNG NHỎ gói thuốc hình ba góc.

* Hai thứ thuốc trên đây danh tiếng hơn hết. Có bán ở
các tiệm thuốc Bắc.

Nhà thuốc HỒI-XUÂN-CÁC 12 Bđ Bonheure CHOLON

Cách trị bệnh HO, lâu mau nặng nhẹ thề nào cũng tuyệt

bởi tại phổi yếu, nóng, ho phong, ho
cảm, ho ban đều uống đặng. Nên uống :

BỔ PHẾ CHỈ KHÁI TÁN

MỖI GÓI : 0\$10

Trẻ em nhỏ ho :

NHI KHOA CHỈ KHÁI TÁN

MỖI GÓI : 0\$10

Đàn ông ho, tỳ phế khí suy, phổi yếu mà
ho, hoặc đàm nhiều ít mà ho, hãy uống :

NAM KHOA BỔ KHÍ CHỈ KHÁI HOÀN

MỖI HỘP 5 HOÀN : 0\$80

Đàn bà bởi sản hậu mà ho, ho

đàm xanh hay vàng, hãy uống :

PHỤ KHOA BỔ HUYẾT CHỈ KHÁI HOÀN

MỖI HỘP 5 HOÀN : 0\$80

Ho rang tức ngực, ho không đàm, hãy uống :

LỤC LONG THANH PHẾ HOÀN

MỖI HỘP 5 HOÀN : 0\$80

Ho ra máu như : thổ huyết, lặc huyết,
ho máu vương theo đàm, hãy uống :

ĐÔNG GIAO BÁC BỬU HOÀN

MỖI HỘP 3 HOÀN : 1\$00

của nhà thuốc danh tiếng **YO-YAN-YAN THUDAUMOT**

Ki từ 1er Juillet 1938

Vi muốn cho dễ bề mở mang hơn lên nhờ
đồng đồ bán ghế kim thời có danh tiếng

Atelier d'art "LUTETIA"

319, rue Lagrandière - Saigon
đã dời về 478 rue Paul Blanchy
(khối bên Cầu-kiệu TÂN-PINH)

Đã từng chưng dọn cho quý chức như cụ Võ-Hiền-Hoàng-Trọng-Phu và quan Chánh tòa Trần-vân-Tỷ; sẽ để cho quý
bị lược vừa lòng.

Nên tin hay không?

Anh muốn bán cái sọ
của anh, tôi... mua!

NÓI rằng những kẻ sát nhân đặc biệt ở xứ nọ, vì nó đặt cốt mìn, mình như hạng tên Mèo (chết hoặc gở đường sắt). Có một cái sọ khác, ông vui nếu sanh ra ở Tây-phương chắc được, là cái sọ của thằng Constantinesco cũng người Hồng-gô-ri.

Nhưng quả có thiệt. Ông Coffrey, nhà bác học Mỹ vừa rồi đi qua châu Âu tìm mua cái sọ của những đứa phạm tội hung ác gớm ghê, nếu là đứa bị án tử thì sau khi máy chém rồi cái đầu nó về phần ông lấy, hay đứa bị khổ sai chung thân thì chừng nào nó chết, ông lấy đầu nó. Cổ nhiên hai bên làm giao kèo từ từ và ông Coffrey đặt cọc một món tiền trước.

Mua sọ để làm gì vậy?

Uc-châu có noi, thám sơn cùng cốc, thổ nhơn chuyên nghề kiếm sọ người hoặc để nguyên hình, hoặc sơn phết làm kiểu lạ lùng, rồi đem lên tỉnh thành bán cho người ngoại-quốc mua về bày làm cảnh chơi.

Đề nghị cứu xem đầu óc của mấy đứa ấy ra sao mà phạm những tội ác kinh thiên động địa như thế.

Bởi vậy ông đã đặt cọc để mua cái sọ của tên Matuska, người Hồng-gô-ri (Hongrie). Nó đang bị cấm cố chung thân vì tam chín năm trước, nó chuyên môn làm xe lửa trật đường rầy, cho được nghe tiếng người ta kêu khóc và ngó thấy cảnh tượng gớm ghê, lấy thể làm khoái. Trong vòng hai năm,

Thằng này nguyên là học-sanh, nở lòng đang tay giết cha mẹ nó hồi nó mới có 23 tuổi. Nguyên nhơn chỉ vì nó hay ăn cắp tiền nhà đi chơi bởi đi điểm rượu trà, bị ông cha rầy mắng, nó liền xách búa đánh cha chết tươi. Giữa khi đó bà mẹ nó đi chợ về, nó cũng giết nốt. Hạ thủ xong nó khiêng xác bỏ dưới hầm nhà, lên rửa tay sạch sẽ, rồi quơ hết bạc tiền trong nhà, đem ấy đi ăn chơi đã đời, không chút ăn năn sọ hãi gì hết.

Muốn làm phi-tang, nó chặt mỗi cái xác ra từng khúc, bỏ trong ống kẽm rồi đổ nước a-xít vô, định chờ ít bữa a-xít ăn tiêu nát xương thịt rồi thì nó vác từng ống kẽm ấy đi mà liệng xuống sông lần hồi.

Nhưng ít ngày có mùi hôi thúi bay lên nồng nặc cả xóm. Vì đó mà vụ án đồ bề. Ra tòa nó thú nhận một cách rất tự nhiên. Vì xứ Hồng-gô-ri đã bỏ tử hình nên chỉ Constantinesco chỉ bị đi đày thôi.

Giáo-sư Coffrey tới chỗ này, thương lượng và ký giao kèo mua sọ của nó sau khi nó chết. Số tiền bán trước cái sọ nó, sẽ để lại cho cô nhơn tình trung tín của nó là nàng Aba. Từ hôm ký giao kèo bán sọ cho giáo sư Coffrey rồi, tên Constantinesco dương dương tự đắc, tự coi mình như một bậc danh-vọng vì sẽ đóng góp một phần công lao vào việc khoa-học nghiên cứu vậy.

Nếu ông Coffrey chịu khó qua Đông-dương minh, có thiếu gì cái sọ đáng mua.

Cổ tay bí mật của một cậu học trò đi thi

HỌC trò Hôn - học xứ ta thuở xưa, thường dụng công biên chép các kinh sách bằng chữ viết nhỏ tí, gọi là « sách kiến » để đem giấu vào

trường thi, phòng khi gặp phải đầu-bài nào khó thì mở lên ra coi.

Té ra học-trò ở nước văn minh ngày nay cũng có lối ấy, và họ tình quái bằng mười các cụ đồ nho ta xưa.

Tỉnh Toronto xứ Canada, trong một cuộc thi, có một cậu học trò chăm chú nhìn mãi nơi cổ tay mình, khiến cho quan trường phải lấy làm lạ.

Quan trường bảo đưa cổ tay cho ngài xem, nhưng không thấy có sự khả nghi nào cả.

Không ngờ chính nơi cổ tay ấy là nơi biên chép bài học, nhưng mà viết bằng thứ mực bí mật, có chà sát cổ tay cho phát nóng lên thì như g hàng chữ ấy mới lộ nét ra. Vì vậy mà quan trường xét không thấy gì.

Chính cậu ta thi đậu rồi nói chuyện bí mật ấy ra người ta mới hay.

Chắc nhiều cậu học sanh xứ mình muốn biết thứ mực ấy.

GOM FIX

CHẢI TÓC

Bán chạy khắp Đông-dương

BIỆN - SỰ PHÒNG HUYNH-VAN-NGHE

cựu thông ngôn tòa
100, rue Lagrandière - SAIGON

Lãnh đặt đề đủ các đơn thừa kiện đến Tòa-án và yêu cầu với quan trên.

Công việc làm rất thông thạo, rành rẽ và mau lẹ.

Không lãnh những việc không đáng tốt.

Thái Bình Hoàn

(Trị ho lâu)

Đàm lạnh

tích-tụ trong

Phổi sanh

trùng-độc, ăn

phá chất Phổi

ti. Bệnh nhơn ho nhiều, nhứt là về đêm, khạc ra có chỉ máu trong đàm, chỉ ấy thiệt là mãnh. Phổi lụn vụn bị vi-trùng ăn lỗ ra đó. Con người lần lần ốm gần như bộ xương, bần thần đã dượt, biếng ăn biếng ngủ.

Tuốc THÁI-BÌNH-HOÀN của nhà thuốc Đại-Đông làm mát trái tim bề Phổi, trừ đàm, chữa lạnh các vệt tích ở Phổi, dứt chứng ho lâu ngày, ngừa được bệnh lao.

Mỗi hộp .. 1 p. 50

Sở bào chế ĐẠI-ĐÔNG

36, rue Pellerin - Saigon.

Cà-rá đàn ông kiểu đẹp, khéo lạ, nhận hộ hoàn mới nặng 2 chỉ bạc pha vàng y, không đen có giấy bảo kiết

S 709

Chevalière en argent platiné
garantie absolument inaltérable

Nhiều kiểu chọn lựa. Gửi lãnh hóa giao ngân. Nhớ cho ni ngón tay.

QUAN-CHUA

Chế cà-rá đàn ông 21, rue Amiral Courbet - Saigon - Tél. : 21.616

PHÒNG KHÁN BỆNH

N° 8, rue Sabourain (ngang hông chợ Bến-thành) - SAIGON

Docteur TRAN - VAN - CHI

Ancien Assistant de Gastro-Entérologie et de Radiologie
de la Faculté de Médecine de Montpellier
Ex-Chargé de Consultation à l'Hôpital Suburbain
Diplôme d'Hygiène Médecin Colonial de l'Université de Paris
Membre Correspondant de la Société de Gastro-Entérologie
du Littoral Méditerranéen.

CHUYÊN MÔN TRỊ BỆNH :

Bao tử, Ruột, Gan, Kiết, Nội trĩ, Nước đái đường, Nhức mỗi v.v.

DÙNG QUANG-TUYẾN (Rayons X)

Rọi và chụp hình bao tử, ruột vân vân

GIỜ KHÁM BỆNH :

Sớm mai từ 8 giờ tới 12 giờ Chiều từ 3 tới 7 giờ.

DOCTEUR NGUYỄN-VĂN-TIỀN

CÓ CẤP BANG VỆ-SAN VÀ VI-TRÙNG-HỌC

Khi trước ở 68 đường Chasseloup Laubat
hiện giờ dời tại số 16 đường Larégnère

Téléphone n° 21.163

(Sau vườn Bồ-rô, gần góc đường Chasseloup Laubat
và Larégnère chừng 20 thước) - SAIGON

CHUYÊN TRỊ CÁC CHỨNG BỆNH :

Chuyên môn BỆNH NGOÀI DA : lốt, ghẻ, lở, loét, phong, đơn, ung độc, theo, mụn, bết, mụn cóc v.v... BỆNH MÁU PHONG TÍNH, huyết kém, tê bại, nhức mỏi, lao, mạch máu sưng nơi cẳng, trĩ, mạch lưng, hạch, rét, kiết v.v. BỆNH VỀ ĐƯỜNG TIỂU của đàn ông : CÁC THỦ LẬU, ống đờ leo, bông đái, thận, tinh khí yếu, di tinh v.v... của đàn bà huyết bạch, tử cung, giây chằng, chùm trứng, kinh kỳ bất thường, đau đốn v.v...

Ngày thường có coi mạch và trị bệnh. Ngày chúa nhựt và lễ buổi sớm mai.

Có dùng điện trị bệnh rất hay và không đau

Có vài cái phòng rộng rãi, mát mẻ, thanh tịnh, vệ-sanh, phòng tắm, phòng tiêu riêng, để cho bệnh nhơn ở xa muốn ở tại nhà quan thầy cho dễ bề săn sóc.

Phòng khám bệnh Đường và Nhà bào sanh

Docteur HỒ-VĂN-NHỰT

Nguyên lương-y phụ-tá về bệnh đàn bà ở Đại đường đường
BAUDELOCQUE (Paris) (từ năm 1934 tới năm 1937)

CHUYÊN - MÔN CÁC BỆNH ĐÀN BÀ VÀ KHOA SANH - SẴN

Trị các chứng bệnh : huyết bạch, đường kinh trời sụt, mất đường kinh, băng huyết, đau tử cung, tử cung trệ, đau trứng, hư thai, ngoại thai, các chứng bệnh sanh ra trong khi mang thai và sau khi sanh sản v.v...

Rọi kiến và chụp hình tử-cung.

Có các thứ máy điện trị bệnh đàn bà : DIATHERMIE, ELECTROCOAGULATION, INFRA-ROUGES, ULTRA-VIOLETS...

Phòng khám bệnh tại đường Tabert n° 9 et 9 D

Giấy thép nói N° 20.516

Sớm mai : từ 8 giờ đến 11 giờ rưỡi. Chiều : từ 3 giờ đến 6 giờ rưỡi
ĐƯỜNG ĐƯỜNG và NHÀ-BÀO-SANH (clinique et maternité) TẠI PHÚ-NHUẬN góc đường Paul Blanchy prolongée và TOUR DE L'INSPECTION N° 123. Giấy thép nói N° 20.434.

Đường đường ở giữa ba màu vườn, đẹp dễ, thanh-tịnh, và có không khí tốt. Phòng bệnh nằm ở trên hai tầng lầu đều tinh sạch và thoáng mát. Có nhiều phòng tắm riêng. Cách nuôi bệnh và sự ăn uống rất cần mẫn và hợp vệ-sanh.